1885 TIZENKILENCZEDIK ÉVFOLYAM 254. SZÁM. BUDAPEST, SZERDA, SZEPTEMBER 16.

EGYETÉRTÉS

SZERKESZTŐSÉG:
BUDAPEST, IV., KECSKEMÉTI UTCZA 6. SZ.
KÉZIRATOKAT NEM KÜLDÜNK VISSZA.
CSAK BÉRMENTES LEVELEKET FOGADUNK EL.
ELŐFIZETÉSI DIJ:
Vidékre postán v. helyben házhoz hordva.
Egy évre . . . . . 20 frt. | Egy negyedévre . 5 frt.
Egy fél évre . . . 10 frt. | Egy hóra . . 1 frt 80 kr.
Külföldre: 3 hóra Németországba 8 frt 30 kr. Franczia-, Olasz-, Orosz-, Török-, Görög, Spanyolországokba, Svájcz-, Romania és Szerbiába, valamint amaz országokba, melyek a postaszerződéshez tartoznak, negyedévre 9 frt 20 kr.
Egy szám ára helyben 6 kr., vidéken 7 kr.

KIADÓ-HIVATAL:
BUDAPEST, IV., KECSKEMÉTI UTCZA 6. SZ.
HIRDETÉSEKET ÉS NYILTTÉRBE VALÓ KÖZLEMÉNYEKET FELVESZ A KIADÓHIVATAL.
Hirdetéseket felvesz a külföldön:
Bécsben: Főügynökségünk: Stern Móritz hirdetési irodája, I. Wollzeile Nr. 22.
Oppelik A., I. Stubenbastei Nr. 2.
Mosse Rudolf, I., Seilerstätte Nr. 2.
Haasenstein és Vogler, I., Wallfischgasse 10.
Daube G. L. és Társa, I., Wollzeile Nr. 12.
Dukes Miksa, I., Riemergasse Nr. 12.
Schalek Henrik, I., Wollzeile Nr. 14.
Herndl Alajos, I., Wollzeile Nr. 25.
Frankfurtban a/M.: Daube G. L. és Társa.
Párisban: R. Mosse, 40, r. Notre-Dame-d.-Vict.
Agence Havas (place de la Bourse).

A gabonavám.

Két tekintélyes szaktestület foglalkozott legközelebb a gabonavámnak kérdésével, illetőleg külkereskedelmi helyzetünknek az e kérdésre vonatkozó s ezzel válhatlanul egybefüggő viszonyaival. Az egyik a budapesti kereskedelmi és iparkamara, a másik az országos gazdasági egyesület közgazdasági szakosztálya.

A kereskedelmi és iparkamara a kormány által véleményadásra felhiva, tekintélyes bizottságot küldött ki, hogy ez az általános vámtarifát a megváltozott viszonyokra való tekintettel tanulmányozza s tanulmányának eredményeként az egyes vámtételekre nézve indokolt és kimeritő jelentést terjeszszen a kamara elé. A bizottság tagjait előkelő nevek, kiváló szakférfiak képviselik s bizton várhatjuk, hogy a mü, mely tanácskozásaik eredményeként létrejön, az általános helyzet jogos követelményeinek meglehetősen meg fog felelni. E tanácskozások folyamán természetesen nagy figyelem s talán a legnagyobb fordittatik a gabonavám kérdésére.

Hogy maga a kamara a gabonavámra nézve minő nézetet fog magáévá tenni: erre nézve némi tájékoztatót nyujt mai megállapodása a Romániával kötendő vám- és kereskedelmi szerződés tárgyában. A kamara kategorikus véleményt ugyan nem nyilvánit, de nézete mégis inkább oda irányul, hogy ne kössük meg magunkat, hanem hagyjunk fenn szabad kezet s a román versenynyel szemben is lehetőleg törekedjünk gazdáinkat, nyerstermelőinket védeni.

A kamarától ily véleményt is elégnek tartunk egyelőre. A kamara e kérdésben némileg feszélyezve van, miután szesztermelésünknek s malomiparunknak s különösen szesz- és lisztkivitelünknek érdeke itt nem teljesen azonos nyerstermelő gazdáink érdekeivel, a kamara pedig inkább a gyárosok és kereskedők érdekeit védeni érzi magát hivatva, mintsem a gazdákét.

Drága buzából kivitelképes lisztet s drága kukoriczából kivitelképes szeszt gyártani természetesen nem lehet s e szempontból gyárosaink épen nem bánnák, ha még itthonn, nálunk is korlátlanul ülne nyakunkon az orosz és román buza és kukoricza versenye. Mindamellett a kereskedelmi és iparkamara nem állott egyoldaluan a liszt- és szeszgyárosok oldalára s véleményében minden esetre becses anyagot is adott arra nézve, hogy e kérdésben kormány és törvényhozás helyes nézetekre juthasson el.

A gazdaközönség érdekeit jogosult mérvben előtérbe állitani természetesen sokkal inkább van hivatva az országos gazdasági egyesület s ennek az általános vámtarifa tanulmányozására tegnap kiküldött bizottsága. Ennek munkálata, nem kételkedünk, főleg a körül a kérdés körül mozog, vajjon miként módosittassék a vámtarifa akként, hogy ez, a mennyire lehetséges, nemzeti iparunk érdekét se ejtse el, de gazdaközönségünk érdekét a lehetőség határain belül mindenesetre megóvja.

A kérdés valóban nehéz. Mert a kérdésnek sok, egymással ellentétben álló vagy legalább ilyennek látszó eleme van. S a nehézségek csaknem ugyanazok, akár az önálló, akár a közös vámterület alapján gondolkodunk gazdaközönségünk érdekeiről. Legalább egyelőre csaknem ugyanazok.

Kétségtelen, hogy nyersterményeinknek fogyasztási biztos terület kell, ha gazdáink érdekeit elejteni nem akarjuk.

Ily területül maga hazánk koránt sem elegendő, hanem erre meg kell szereznünk Ausztriát mulhatlanul, s ha lehet: még egyéb területet is.

A megszerzésnek két egyszerü módja vagy inkább eszköze van. Az egyik eszköz: biztositani minden áron a vámmentes kivitelt, s a másik eszköz: megfelelő vámokkal megneheziteni más nyerstermelő államoknak a velünk való versenyzést a mi fogyasztási területünkön.

A mily egyszerüek e tételek igy elvileg: oly nehéz ezeknek a gyakorlati életben való megvalósitása vámpolitikánk terén. Száz meg száz különböző igényre való tekintet, az ipari és gabonavámok rekompenzáczionális természetének számitásba vétele, politikai érdekek legyezése s több e félék állják utját a czélra legegyenesebben vezető egyszerü gabnavámreformnak s Ausztriával miként kötendő vám- és kereskedelmi szerződésünk leghelyesebb elintézésének.

Most még az a kérdés sincs tisztába hozva még csak megközelitőleg sem, hogy például mit érne nekünk Ausztria, mint nyersterményeinknek oly fogyasztási területe, melyen más idegen versenytől nem kellene tartanunk? Hogy állana például helyzetünk, ha megfelelő vámokkal Magyarország és Ausztria területéről mind az orosz, mind a román, mind az amerikai s esetleg egyéb gabona, hus és zsir stb. terményeket teljesen kizárnók?

Ezzel a kérdéssel pedig tisztában kell lennünk, mielőtt az uj vám- és kereskedelmi szerződés megkötésébe s az általános vámtariffa vitatásába belekezdenénk. Tudnunk kell, hogy mit ér nekünk Ausztria, miután azt már jól tudjuk, hogy mi mit érünk Ausztriának. S az országos gazdasági egyesület egészen helyes uton jár, midőn mindenekelőtt e kérdésre törekszik megkeresni az igazi feleletet.

Annyi azonban már most is bizonyosnak látszik előttünk, hogy Oroszország és Romania gabona-versenyétől mind itthon, mind Ausztriában föltétlenül meg kell szabadulnunk. Ha az uj tárgyalások után ennyit se sikerülne elérnünk: akkor majdnem haszontalan dolog azokba csak bele is kezdenünk.

«Játék a tüzzel.»

Ezt a furcsa czimet adja a kormány félhivatalos lapja a délmagyarországi ellenzéki mozgalomnak. A tüzzel való játszásnak nevezi a *zsombolyai népgyülést* s egyuttal gróf *Apponyi*nak délvidéki szereplését. S vajjon miért? Miből áll a kormány logikája? Min alapszik ez a logika? Szinte komikus a kormánypártnak az e kérdésekre adott felelete.

Azt mondja: népünk idegen ajku rétegeiben egész biztossággal csak akkor alszik a nemzetiségi örekvés, ha e rétegek a kormánypártot támogatják. — Ez állitás elméletileg se állhat meg, tényleg se igaz. A felvidéki tótok például mind a kormánypártot támogatják s a *pánszláv* agitáczió ezek közt virágzik leginkább. Az erdélyi *szászok* leginkább felerészben rendszerint s gyakran egészben is kormánypártiak s egyedül ezek sulferájnoskodnak hazánkban. A hány nyilt vagy titkos *dákoromán* képviselői mandátumot vállal: az az utolsó tiz év tapasztalatai szerint nagyobb részben a kormánypárton foglal helyet. A *horvátok* parlamentünkben szegődvényes kormánypártiak, noha izenként szednék széjjel, ha tudnák a magyar államot.

Igy áll a kormánypárt s vajjon hogy állnak az ellenzékek a naczionalistákkal? A *függetlenségi* és 48-as párton nincs egyetlen nemzetiségi képviselő. A *mérsékelt* ellenzéken van két vagy három szász a java elemből, mely éppen most manifesztálta Brassóban a magyar állam és a magyarság iránti törhetlen hüséget. Ha tehát valamely politikai tényező hazánkban könnyelmüen és gonoszul játszik a nemzetiségi tüzzel: az a kormány és pártja s nem az ellenzék. Igaz, hogy a kormánypárt és sajtója az «erős» *Tisza* Kálmán szavaival kétkedik fennen, de az ellenzék és az ország a szavakra, melyek hamisak, nem ad már semmit, miután elég alkalma volt megismerni a tényeket. A tények pedig elég szomoruak és gyávák. A Románia irredenta, a zágrábi czimerleszaggatás, a szász sulferájnoskodás, az ujra feléledt omladina, a pánszláv mozgalom életre kelése: ime ezek az «erős» *Tisza* Kálmán tetteinek egyenes következései.

Az ok egyszerü. A nemzetiségi láz már elalvóban volt, mikor azt a *Tisza*-kormány korrumpált közigazgatása és zsaroló adórendszere ujolag életre kelté. S a mennyiben népünk idegen ajku rétegei az egyik vagy másik parlamenti ellenzékhez csatlakoznak s ekként rendes alkotmányos uton remélik az általános helyzet javulását: eddig e rétegeknek eszükbe se jut *nemzetiségi* politikát üzni. E kétségbeesett taktikához csakis akkor folyamodnak, ha vagy vezetőik önző számitással értékesiteni akarják magukat a kormánynál, vagy tömegeik kétségbeesnek a helyzetnek rendes uton való javithatása fölött. Azért üdvös épen a délvidéki ellenzéki mozgalom, mert a nemzetiségi feszerőt csakis ez képes alkotmányos s egyuttal hazafias czélra gyümölcsöztetni.

Válasz.

Irányi Dániel tisztelt képviselőtársam, a függetlenségi és 48-as párt elnöke abban a megtiszteltetésben részesit, hogy hosszabban foglalkozik az Egyetértés tegnapi számában beszédemmel, melyet e hó 6-ikán tartottam választóim előtt Gyomán. Egyebeken kivül az a suly is, melyet szavainak mindenkor tulajdonitok, felelnem készt. Lehetőleg röviden teszem.

Irányi Dániel t. képviselőtársam kimutatni igyekszik, hogy «tervem», illetőleg «inditványom» sem programmunkkal össze nem fér, sem pedig gyakorlati haszonnal nem járna.

Először is magára a dolog lényegére félreértés forog fenn. Én semmiféle inditványt nem tettem, terveket nem szőttem. Nagy szerénytelenség is lett volna ilyesmivel előállanom, kivált meg nem beszélve a részleteket senkivel. Egyszerüen azokat az «esélyeket» fejtegettem, melyek mellett «én» lehetőnek tartanám, hogy a mérsékelt ellenzékkel megértsük egymást, s kerestem az «érintkezési pontokat», melyek a mi és az ő programmjuk között fennállanak.

Ezzel már meg van mondva kettő.

Az egyik az, hogy én tisztán a magam nevében beszéltem. Ugy hiszem, nem is lehetett felszólalásomat másként magyarázni, okot legalább nem adtam reá. Abban azonban téved Irányi tisztelt képviselőtársam, ha azt hiszi, hogy eféle megbeszélések, a körön kivül, a párt tagjai között magánbeszélgetések alakjában sohasem szellőztettek. Természetes is, hogy politikai esélyekkel a politika emberei magánbeszélgetéseik közben is gyakran foglalkozzanak.

A másik, a mi a fentebbiekben már benfoglaltatik az, hogy én nem voltam a fuzió szószólója elveink árán, közösügyes alapon. Ellenkezőleg, egy fuziót csak abból az egy szempontból tudnék pártfogolni, ha általa programmunk kardinális pontjai lennének megvalósithatók. E pontokra külön-külön nyilatkoztam is.

Megmondottam, hogy a vámterület önállóságát conditio sine qua nonnak tartom s ennek egyik czélja gyanánt azt is felhoztam, hogy «egy külön vámterülettel biró Magyarország könnyebben megértetheti magát akár Német- akár Francziaországgal.» Ez által tehát elesik Irányi t. képviselőtársam az a nehézsége, hogy mit ér az önálló vámterület, ha más államokkal vám- és kereskedelmi szerződéseket nem köthetünk.

Megmondottam, hogy a delegácziókat eltörlendőknek tartom, s hogy Magyarország vére és pénze felett csak a magyar országgyülés rendelkezhetik. Ez által elesik ismét az a másik nehézsége, hogy mi lesz, ha a magyar országgyülésnek nem felelős külügyér vezeti a magyar és osztrák állam ügyeit. Azt akarom épen, a mit ő, hogy a külügyér a magyar országgyülésnek legyen felelős.

Megmondottam, hogy az önálló hadsereget oly kérdésnek tekintem, melynek megvalósitásán szünetlenül éjjel és nappal munkálkodnunk kell. De nem sorozom azt a máról holnapra megvalósitható kérdések közé. Lassan fog megérni, de meg fog. Ez meggyőződésem. Hivatkoztam olynemü önállóságra, minővel a honvédség bir. Ezzel megelégedhetnénk «egyelőre»; hiszem, hogy Irányi tisztelt képviselőtársam is megelégednék. Sőt én tovább mentem, még a territoriális hadtestek számára is követeltem az önálló felszerelést, épen azért, mert ez «nagy lendületet adna egyszerre iparunknak.»

Általában, a mi a hadsereg miként való önállóságát illeti, a kérdés oly komplikált, oly sokoldalu, hogy azt behatóan kifejteni egy vaskos kötetben is kevés a hely. Kivált ha a mellett a nagy közönségre is tekintettel kell lennünk, mely a katonai ügyek részleteivel kevésbbé ismerős. Még legkönnyebb a honvédség analógiájával világitani meg a helyzetet. És itt ne feledjük, hogy a mi a katonai kiképzést illeti, az nem a honvédelmi miniszter feladata, hanem a hadvezényleté, élén a honvédség katonai főparancsnokával, József főherczeggel. A honvédelmi miniszter feladata az adminisztráczió, az ellátás, a fölszerelés. Ennyit kivántam «mindenekelőtt» ama csapatokra, melyeket mi állitunk ki a közös hadsereg számára. Azonkivül kivántam a külön tiszti rangsorozatot, hogy a tisztikar magyar szelleme biztosittassék, és kivántam a magyar nyelv hivatalos használatát, mely sokkal több hasznunkra lenne, mint mindenféle kultur-egylet összevéve.

Ennyit elérni! Ez nem a mi programmunk megtagadása, hanem annak megvalósitása. Ez az ut nem lejtő lefelé, mint Irányi t. képviselőtársam nevezi, hanem az egyedüli ut fölfelé.

Hogy egy ily fuziót az 1875-ikihez lehessen csak hasonlitani is, igazán nem képzeltem. Abban a domináló elem az elvek feladása volt; én azok megvalósitását fejtegettem. A kik azt csinálták, abdikáltak; én azt keresem, miként nyerhetnénk programmunk számára uj hiveket.

Tisztelt képviselőtársam Irányi Dániel azt akarja, hogy a mérsékelt ellenzék jöjjön hozzánk, és ne mi menjünk hozzá. Hát akartam-e én magam is mást? Hiszen nem azt fejtegettem, hogy mi fogadjuk el a közösügyes programmot, hanem kimutatni igyekeztem, mennyire elfogadhatják ők a mienket.

Azokra nézve tehát, a mik a programm

Emlékeimből.

«Mindeneket pedig megpróbáljatok, a mi jó, azt megtartsátok.»
Pál apostol.
(Thess. 5 19.)

Huszár-élet. A «tüneményes idők». Páris. Turin. Nápoly. Génua. Milano. Svájcz. Utolsó együttlétem atyámmal.

IV.

A menet minden negyedik kocsija után egy-egy zenekar játszik. A nép ujong, dalol, kiabál.

A király rózsaszin dominóban ül kocsijában, mely szinig van telve virággal, s melyet folyvást hajigál reá az ablakok és erkélyek női közönsége.

Magyar ruhám becsületére válik, hogy sürün czélba vesznek s hogy tetőtől talpig be vagyok fehéritve coriandolival.

Három-négy órán keresztül tart a menet naponként s folytatólag még egész nap bomlik a házakban és közhelyeken az ifjuság. A menet utjában s a járdákon, a két-három lábnyira felgyült és kőkeménynyé taposott coriandoli-halmokat csupán csákányokkal birják a negyedik napon eltávolitani.

Ismét egy előkelő, nagyszorgalmu menekültet ismertem meg honfitársaim közül Milanóban, a hazafias szellemü «Alleanza» szerkesztőjét: Helfyt, ki éveken át ernyedetlen buzgalommal, s nem csekély áldozattal tartotta fenn olasz nyelven irt lapját csak azért, hogy hazánk érdekeit a külfölddel közelebbről megismertesse, s ügyünknek minél több jóbarátot szerezzen. — Önzéstelen hazafiságát, tántorithatlan jellemszilárdságát magas fokra emeli máig megőrzött elvhüsége.

Milánó társaséletén még mindig észlelhető az osztrák uralom utóhatása, mely lidércznyomásként tartja lekötve többeknek a hazafiságát. — Nem birják feledni a nagy osztrák garnisonok élénkségét, pénzforgalmát, a gavallér tiszteket, minő nagy vértanunk, néhai Kiss Ernő huszárezredes is volt, ki egész ezredét a saját költségén — még pedig dúsan — látta el, s kinek a háztartása évenkint százezrekbe került! . . . . De miután efajta magyar krőzusaink ma már sehol sem találhatók, azt hiszem, hogy a milánóiak is kibékülhettek megtisztult, nemzetiesebb helyzetükkel, mely az ephemer jólét helyett állandó szabadságot, s igy boldog, nagy jövőt biztosit számukra.

Egy igen szeretetre méltó svájczi családdal ismerkedtem meg, melynek feje Ruska kerületi főnök Locarnóból. A farsangi menet megtekintésére jöttek Milanóba. — Itt tartózkodásuk ideje alatt némi udvariassági szolgálatot tettem nekik egyszer-másszor, s ennek viszonzásául fölkértek, hogy legyek vendégük néhány napra, kisérjem el őket hazájukba.

Locarno ide egynapi ut. Hat óra vasuton a «Lago maggiore» partjáig, s ugyanannyi gőzhajón a kies fekvésü határvárosig.

Egy kedves családdal és viruló szép leányukkal utazhatni felső Olaszhon gyönyörü tájain, még hozzá: eszményünk hazájába, a regényes Svájczba! . . . Lehetett-e haboznom csak pillanatra is? ! . .

Kész örömmel fogadom, — szólék, — meghivásukat; de csak ugy, ha megengedik, hogy a saját költségemre utazhatom.

Másnap reggel egy szép virágcsokorral léptem a vasuton társaságukba.

Kiváló szép idő kedvezett utunkra, melynek érdekesebb része a «Lago maggiore»-nál kezdődött. E nagy kiterjedésü tó, apró villa-szigeteivel, — melyek vizből emelkedő tündér-kastélyoknak látszanak, sürün körül van véve a legszebb nyári lakokkal, melyeknek vetélkedő pazar fénye, szinpompája kaczéran tükröződik egymás mellett a sima tó felületén! . . .

Mintha egy végnélküli panorámában haladnánk kis gőzösünkkel, mely fürge kedvteléssel hajlong, ide-oda kanyarodva, a környező szebbnél-szebb stylü épitészeti remekek felé! . . .

A fönséges természet jelölte legméltóbb ut a szabadság őshazájába!

Im, a láthatár égbenyuló bérczein a lemenő nap visszasugárzása már messziről jelöli a czélt, hová szivvel lélekkel vágyakozunk. — Mintha az «ég királya» — kegyének kiváló jeléül — huzamosabban időzne ama tetőkön, hogy ragyogásával megkoronázza a halandók «isten országát!»

Hogyne érezné magát megdicsőitve a svájcziak magasba vágyó keble az ily látvány előtt?! . . . . Hogyne lélekzenék föl szabadon az, kit az ég világossága igy szeret?!

Elragadtatással kiált föl mellettem unisono a nemes R. család: «ecco la nostra patria! . . .

Üdvözöllek emberi boldogság szentelt földje! . . . . megtestesülése a világ legtisztultabb örök-vágyainak: szabadságnak, egyenlőségnek, testvériségnek! . . .

Locarnoban kikötvén, utitársaimat lakásukra kisértem, azután beszálltam a legközelebbi vendéglőbe, melynek ablakai páratlan kilátást nyujtanak az átutazott regényes tóvidékre.

Sem azelőtt, sem azóta nem lehettem szerencsés ily hallatlan olcsó lakást birhatni! . . . Szerényen butorozott, de rendkivül tiszta szobát kaptam — világitással, reggelivel és ruhatisztitással együtt — napjára egy frankért!

Mikorra elhelyezkedtem, besötétedett. Honmaradtam, kipihenni az ut fáradalmait, s ezt annyival háboritlanabbul tehettem; mert már az egész városban teljes csönd, békés nyugalom uralkodott.

Épen szenderegni kezdtem, midőn egy andalitó olasz dal hangzott fel — duettben — a szobámba, melynek a Locarnót környező magas hegyek oly kellemes resonancziát adtak, mintha a legjobb akusztikával biró hangverseny-teremben hallatszott volna. — Két locarnói hajós dalolt a tó partján, a boldogság, a sziv hangján s a legédesebb ábrándokba szőtte álmomat! . . .

Itt általában korán feküsznek, hogy reggel még korábban keljenek a napi munkára. Heverő, munkátlan ember itt nincs. Sétálókat napközben nem láthatni. Szorgosan el van foglalva mindenki a saját szakmájában.

Délután öt-hat óra tájban beáll az általános munka-szünet. A hivatalbeliek büróikat, az iparosok mühelyeiket, s a kereskedők üzleteiket bezárják. Az összes polgárság diszesb ruhát ölt, sétára kél, vagy vendégeket fogad, látogatóba vagy szinházba megy.

A tisztességes ember itt, bárminő foglalkozással bir — osztályozás nélkül — egyenlő megbecsültetésben részesül. Az előkelő, a jobbmódu házaknál, a legszegényebb mesterembert is szivesen látják. — S a folytonos szabad érintkezés, a bizalmas polgártársi viszony, a legdurvább mesterséget üző polgárt is, a miveltség bizonyos zománczával vonja be; megszokott finom modora, kellemes társalgása egészen fölismerhetlenné teszi anyagias keresetmódját. — E mellett majd minden svájczi polgár sokat utazott, világlátott ember, s a miveltebb európai nyelvekben járatos.

Nem egyszer ragadt bámulatra a Rusca-család fényes termeiben sok olyan kézmüves magatartása, elegáncziája, kit napközben alig ismertem föl szurtos foglalkozása közben.

Hanem ily békés élet, ily egyetértő közhangulat nincs is több a világon! — A legkisebb, mint a legnagyobb baj, talpra kelti valamennyit! . . . Igen jelentéktelen tüzesetnél láttam, mint gyürkőzött az oltásra Locarno összes polgársága — a legidősebb, mint a legfiatalabb — egyenlő buzgalommal! . . . Ilyen összetartók harcz idején az önvédelemben is! . . . . legyőzhetlenek, meghódithatlanok! . . .

Locarno az olasz-svájczhoz tartozván, a társalgási nyelv is természetesen olasz. Minden nemesebb sajátsága képviselve van bennük az olasz fajnak, republikánus véralkaton átszürődve, melyet meg nem változtat, át nem alakit semmiféle földi hatalom!

Az a néhány lábnyi terület, melyet a svájczi honszeretete, vasakarata a sziklák tetején megtermékenyit, kedvesebb, becsesb előtte egy ország Kanaánnál! . . .

Embertársát, családját, hazáját, egyest az öszszesért — az egészet a részekért — oly hü ragaszkodással, oly önfeláldozólag szeretni senki sem tudja, még más köztársasági sem annyira, mint e bérczek szabad lakója! . . . Kivánnám, hogy a világ minden nemzetiségei ide zarándokolnának vezekleni . . üdvözülni! . . .

A Rusca-család, mely nekem az itt tapasztaltakra alkalmat nyujtott, örök-hálára kötelezett!

***

1864 elején Turinba hivattam egy vállalathoz, melyet az olasz kormány hathatósan támogatott, s melynek az volt a czélja, hogy a Langievitz-féle lengyel forradalomnak segitségére legyen, oly módon, hogy az Oláhországban csoportositott magyar-, lengyel- s más nemzetbeli menekülteket fölfegyverezve, osztályonként a lengyel fölkelők gyarapitására küldje. — Néhány gyalog-csapat már be is hatolt a lengyel földre. Nekem egy lovas-osztálylyal kellett volna a magyar határ érintésével, Lengyelhonba törnöm. — Már utasitásom, kész tervem, útlevelem is meg volt Konstantinápoly felé, s csak perczek választottak el az indulás idejétől, midőn a véletlen összehoz Csernátonyval Turin egyik főutczáján, a ki tudtomra adja a szerencsétlen hirt, hogy atyámat szélhüdés érte s életéhez kevés a remény.

Mindent abbahagyva, még ugyanazon a napon haza indultam.

Az amnesztia előjelei már mutatkoztak. Mert — bár az osztrák határon belül mindenütt kötött útlevéllel s rendőri felügyelet alatt jöttem Pestig, mindemellett — az osztrák hivatalnokok részéről szokatlan előzékenységben részesittettem.

Hazaérkezésem után kevés időre érkezett a hir, hogy Langievitz seregét az oroszok megsemmisitették, ő maga külföldre menekült, s a fölkelők nagy része a csatatéren lelte halálát. Az életben maradtak pedig Szibériába deportáltattak.

A Csernátonyval történt véletlen találkozásom tartóztatott tehát, hogy ama szerencsétlenek közé nem jutottam! . . . A legkinosabban érzett megmentése volt életemnek, melyet édes-örömest áldoztam volna fel, ha atyám baját vele megválthatom.

Szünetlen aggodalmak kisértek hazáig. . . . Folyvást a Szentpétery sorsa lebegett előttem, kit hasonló baleset élőhalottá tett! . . .

Testileg-lelkileg elgyötörve, teljesen kimerülten érkeztem haza.

Egész lényemben remegve léptem atyám szobájába. . . . Karszékében ült, összeesetten, szobormerev, sápadt arczczal; haja tövig lenyirva, szélhüdött jobb fele lecsüngve, elhalva. . . . Egy «jaj»-kiáltással lábaihoz rogytam.

— «No-no, lassan, lassan! . . . Csakhogy itt vagy! . . . szólt szaggatottan, visszafojtott érzelemmel.

Bármily gyönge, félemberré tette is atyámat testileg a nagy betegség, ugy tetszett nekem, mintha lelkiereje most erősebb volna, mint valaha! . . .

Bajának tudatában el volt határozva megkisérleni egészsége helyreállitására mindazt, mit orvosi tudomány, tapasztalat és saját emberi képessége nyujthat. Az a meggyőződése látszott vezérleni, hogy meg kell gyógyulnia. — S mondhatom, hogy csupán a veleszületett s egész életét vezérlett akaraterő segitette őt — aránylag rövid idő alatt — annyira fölépülni, mint hasonló esetben senki más! . . .

De mennyi önmegtagadás, mily erőszakos eszközök, mennyi önkinzás után! . . .

Legelőször is a Baumscheid- és Prisnitz-féle gyógymódot használta; majd a legmaróbb szerekkel, csalánal, mustárral többefélével való bedörzsöléseket.

Nyár végén — orvosa tanácsára — Graefenbergbe ment. Onnan haza jőve, mármarosi ismerősei ajánlatára, késő őszszel a brébi fürdőre utazott. Ennek csoda-vize a legtöbbet használt.

Már erős tél volt, mikor Brébről hazakerült.

Itthon ismét elővette a torturázásnak minden alkalmazható eszközeit. A feldörzsölésektől sajgó tagjait naponként sós-vizben fürösztötte.

E hosszu kúra tartama alatt — kivétel nélkül mindennap — korán reggel kijárt a szabadba, egy sulyos vasbottal kezében, melyet bénult karja erősitésére használt. Esőben, hóban ernyő nélkül volt s a legnagyobb hidegben is csak könnyü rövid kabátot viselt.

Minden alkalommal kisérője voltam — távolról, észrevétlenül.

A «Rákos» volt kedvencz helye, melyet széltében-hosszában bebarangolt. — Itt-ott gyorsabban menve s a homokbuczkákon fel s alá szaladva.

A várostól bizonyos távolságra, egész hangon kezdte mondani szerepeinek gyorsmenetü, szenvedélyesebb helyeit. Majd meg-megállt, hogy rögtöni és sebes megindulásban gyakorolja magát. Mig közbe-közbe kardvágási mozdulatokat csinált vasbotjával.

Három-négy órát töltött a szabadban, mig anynyira kifáradt, hogy olykor alig birt hazavánszorogni.

Szoba-gyakorlatai voltak: béna ujjainak hajlitgatása, irás, skálázás; ülőhelyéből való gyors fölkelés, állóhelyéből a hirtelen mozdulatok s merevült arczizmainak mozgékonynyá, kifejezésképessé tétele.

Pihenő óráiban fel kellett neki olvasnom a napi lapok érdekesebb, leginkább politikai közleményeit; olykor egy-egy részt Shakespeare német forditásából, a mely még magyarban hiányzott.

Majd mindennap intézett egy-egy levelet — válaszokat — barátjához vagy ismerőséhez, miket nekem tollba mondott, még pedig lehetőleg korrektül, igen kevés utánigazitással.

Egy évi szakadatlan öngyötrés után némi erőre kapva, ujra hozzáfogott munkája folytatásához, a «Szinészet könyve» befejezéséhez. . . .

A halmaz kézirat, melyet letisztázás végett elömbe adott, fájdalmasan juttatta eszembe, hogy annak szorgos megirása volt főoka betegségének. — Ugyanis, Csengery Antal őt az akadémiában tagul ajánlotta, s megválasztatása azon ellenvetésen mult, hogy «nincs önálló müve.»

Ez atyámnak tudomására jutott.

Rendkivül felháboritotta a «vaskalapos» felfogás, mely pályája fölött ily korlátozottan itél; mig más nemzetek szinészei, épen müvészi alkotásaikért, régóta részesülnek az akadémiai tagsággal való kitüntetésben.

Sértett önérzete egész erejével fogott a megtoráshoz.

Fölkeltett ambicziója nem nyughatott többé, mig a «müvet» el nem késziti, mely müvészete önállóságáról «kivánat szerint» hosszasabban szemlélhetőleg tanuskodik, s mig megirja azt, hogy a szinésznek van önálló müve könyvkiadása nélkül is.

Éjet napot egygyé tett hónapokon keresztül, mig a miveltebb nemzetek legujabb szakkönyveit a szinészetről áttanulmányozta, hogy figyelmét semmi el ne kerülje.

pontjait illetik, csak félreértés következtében lehet különbség Irányi t. képviselőtársam és az én felfogásom között. A mi azonban az eljárás módját illeti, megvallom itt a különbség köztünk mélyebbreható. Ő nem akar egyesülni a mérsékelt ellenzékkel semmi áron. Még akkor sem, ha az felveszi programmjába elveink közül a legsarkalatosabbakat. Én nemcsak ohajtanám, hogy áron az egyesülést, de egyszersmind kötelességemben állónak tartanám azt mindenáron elősegiteni. A non volumus elve politikában el nem fogadható. Ott az érdekek, az ország érdekei parancsolnak.

Politikát nem szabad az elvek kedvéért csinálni. Az élet és a nemzet nem azért van, hogy legyen valamely eszköz megvalósitani politikai elveinket, hanem az elveknek kell olyanoknak lenniök, melyek a nemzet életszükségleteinek megfelelnek.

Minket most kettős felelősség terhe nyom. Igyekeznünk kell minden erővel kiszoritani a kormányt pozicióiból, de még akkor is, ha ezt nem tehetjük, nem közömbös, hogy gyönge-e az ellenzék vagy erős. Az Ausztriával való tárgyalások küszöbön vannak, s annál több engedményt érhetünk el Magyarország számára, minél nagyobb az ellenzék ereje. Ez nem kicsi fontosságu kérdés. Politikusnak nem szabad a merő tagadás terére állania, pozitiv czélok elérése végett ül a parlamentben. Várni, hogy a «körülmények» hozhatják közelünkbe azt, a mi után törekszünk, lehet a jhivő s a sorsban megbizó léleknek magasztos tulajdona, de a politikusnak kötelessége erre dolgoznia is, erre törekednie, erre minden eszközöket felhasználnia.

És én nem is félek attól, mi lesz az eredmény, ha a két párt egyesül. Egy nagy erő több mint a kicsi, ez elvitázhatatlan. Egy hatalmas ellenzék többet tehet, mint a két kisebb, mely egymás ellen is küzködik.

Hogy e miatt párthiveink, a választók elhagynának: nem gondolom. Azért küldtek a parlamentbe, hogy megvalósitsuk elveinket, s nem azért, hogy csupán ellenzék legyünk. Különös lenne, ha ép a miatt hagynának el, mert egy hatalmas lépést teszünk programmunk diadalra juttatásához. Különben is nem szabad, hogy csak erre legyünk tekintettel. A választók bizalmát senki sem becsüli többre, mint én. De ez nem czél. Az ország érdeke annál sokkal nagyobb, s ha választanom kell a között, hogy a választók szavazatait nyerjem-e meg, vagy az ország érdekeit mozditsam-e elő, egy pillanatig sem habozom. Az, ki csak azért csinálna politikát, hogy választói bizalmát el ne veszitse, s azontul nem lennének más czéljai, maga fölött mondaná ki az itéletet.

Hogy mit fog mindezekhez a mérsékelt ellenzék mondani? nem tudom. Az az ő ügye. Nekünk kötelességünk teljesiteni feladatunkat a parlamentben, s ez abban áll, hogy igyekezzünk megbuktatni a kormányt, s megvalósitani elveinket. Ha a mérsékelt ellenzék nem hajlandó hasonlólag teljesiteni az ő kötelességeit, az még nem hatalmaz fel bennünket, hogy azokat mi is elhanyagoljuk.

Nagy felelősség terhel bennünket ama pozicziónál fogva, melyet a parlamentben elfoglalunk. Nem szabad magunkat a mozdulatlanságra kárhoztatnunk. Elveink, a választók bizalma, s a mi mindenek felett való, az ország érdeke egyaránt követelik, hogy érvényesitsük, vagy legalább próbáljuk érvényesiteni azt, a mire törekszünk.

Maga Irányi t. képviselőtársam mondja, hogy «az elvek puszta fentartása nem elég, azoknak valósitására is kell törekednünk.»

Egyebet én sem akarok.

Gyomán csak azokat az esélyeket fejtegettem, melyek mellett azt jelenleg meg lehetne kisérleni.

Kifejtettem, mit tartalmaznak ezek az elvek a gyakorlatban, mert puszta jelszavak után indulnunk nem szabad.

Tettem a magam inicziativájából, meg nem állapodva előzőleg senkivel, mert kötelességemül tekintem elmondani olykor-olykor nézeteimet választóim előtt, nemcsak azokra, a mik elmultak, hanem azokra is, a mik bekövetkezhetnek.

Budapest, 1885. szeptember hó 15-én.

Hoitsy Pál.

VIDÉK.

* **A dunamelléki ref. egyházkerület** őszi rendkivüli közgyülését október 21-én fogja megtartani. A közgyülést megelőző két napon lelkészi vizsgálatokat tartanak.

* **Szatmármegye** közigazgatási bizottsága 1154 kb/885. szám határozatával kimondotta, hogy mindama lelkészek, kik hagyatéki ügyekben az anyakönyvi kivonatokat nem magyar nyelven állitják ki, vagy a magyar forditást hasábosan nem csatolják, az 1868. évi XLIV. t.-cz. 16. §-a alapján a megyei árvaszék által annyiszor, a mennyiszer 50—50 frtnyi birsággal sujtandók. Mint a *Szatmármegyei Közlöny* irja, e határozat nem volt nyugvóre a megyebeli görög kath. lelkészeknek s főlebbezték ellene a közigazgatási bizottsághoz s főlebbezésükben ép az emlitett törvénynek az alapján bizonyitgatják a határozat érvénytelenségét, abból az elvből indulva ki, hogy e törvényczikk értelmében az alpapság saját jegyzőkönyvi nyelvén is szerkesztheti kiadványait. A főlebbezés, melyet Berindo Elek sz.-váraljai helyettes esperes nyujtott be, kihivó, gunyos hangon van irva s e sorokkal végződik: «5. Ha a német nyelvü telekkönyvi kivonat nem okoz kárt az árvák hagyatékában — a paritás bármily gyengén alkalmazott elvénél fogva — a román nyelvü anyakönyvi kivonat sem okozhat abban kárt. Mert hiszen, mi románok, irodalmunkban a magyar irodalomban is azonos, az ugynevezett latin betüket használjuk. És egy közhivatalnokról nem tehető fel oly gyarló nyelvismeret, hogy ama kivonatot helyesen ne birná felhasználni. Hát ha még hozzá veszszük, hogy e nyelvismeretre, mint ama népnek választott és fizetett tisztviselője, ép a hivatolt törvényczikk intézkedései által kötelezve és utalva van. Elszomoritó dolog volna, hogy ha a m. t. bizottság még ily komoly ügyekben is az itt-ott divatozó beteges, de hazafiasnak feltüntetett nyelv reá kényszeritő áramlatnak volna kitéve.»

* **A Verseczen** tegnap megtartott tisztujitó közgyülésről a következőket irják: Délelőtt 10 órakor nyilotta meg *Nikolics* főispán az ülést. Első szónok *Petrovics* volt. A tisztujitást mindaddig elnapoltatni kéri, mig az uj szabályzat elkészül. A főispán nem akar ezen dolog felett vitatkozni, mert nincs a napirenden. (Mozgás.) *Rottler* azt kérdi, vajjon összeegyeztethető-e a törvénynyel, hogy a tisztujitásnál a régi tisztviselők is szavazznak? A főispán kijelenti, hogy e tárgy nem ide tartozik. (Mozgás.) Erre megtörténi a kijelölő bizottság választása, a midőn kizárólag ellenzéki jelöltek választattak meg. Most a főispán a maga részéről három tagot nevezett ki s velük a tanácskozási szobába vonult viszsza. Néhány percz mulva visszajött a főispán s kijelentette, hogy a polgármesteri állásra csak *Seemayer* János jelöltetett ki s ennélfogva *őt polgármesternek nevezi ki.* Az ellenzék a kortes-üzelmei miatt nem kedvelt Seemayer nevét hallván, szünet nélkül kiáltozá: «*Szavazzunk! Szavazzunk!*» A főispán semmit sem akar tudni a szavazásról s Seemayerért küld, hogy jönne az esküt letenni. *A fölháborodás, mely e szavakat követte, leirhatatlan.* S a megérkező *Seemayert füttyel és szisszegéssel fogadják.* A lárma egyre növekszik, s egyre gyakrabban hallatszik: «Le Seemayerrel!» «Le Nikolicscsal!» «Ki Seemayerrel!» «El Nikolicscsal!» «Ki az egész b . . . . val!» «Le velük!» A főispán, ki egész elsápadt volt, első ijedségéből magához térve, miután Seemayert a zaj közepette felesketteté, kijelenté, hogy más eszközökhöz jog fordulni, s *pandurokat hozat, ha az ellenzék nem lesz csendes.* Erre minden oldaláról hallatszott: «*Mért nem tisztelt a törvényt!* Ön kényszerit bennünket erőszakoskodásra, ép ugy mint ön cselekszik!» E közben a főispánnak husz bizottsági tag aláirásával ellátott kérvényt nyujtottak át, melyben a névszerinti szavazást sürgetik. A főispán a kérvényt elfogadni nem akarta s a szünetet arra használta, hogy megkisértse a főjegyzőnek hasonló módon való kinevezését, mint azt a polgármesterrel tette. Erre azonban a pillanatnyi nyugalom rögtön eltünt. Kopogtak és lármáztak s még a legbékésebb elemek is felháborodtak. A főispán felfüggesztő a gyülést s hiveivel elsietett. Holnap fogják folytatni a tisztujitást.

KÜLFÖLD.

— szept. 15.

A *spanyol kormány* végre felelt az augusztus 31-iki német jegyzékre s egy mai berlini táviratszerint a jegyzéket *Benomar* gróf spanyol követ tegnap adta át a külügyminiszteriumban. Hogy e jegyzék mit tartalmaz, arról még nincs tudósitás, sőt az átnyujtás tényе sincs egészen bizonyos gyanánt jelentve. Mindenesetre nagy kérdés, hogy a madridi kormány miképmenti ki magát zavarából. Lehetőleg engedékenynek kell lennie, a hadsereg és tengerészet kebelében uralkodó hangulat pedig mindenféle veszedelmes bonyodalmakkal fenyegeti, ha engedékeny lesz. Nevezetesen a tengerészet — mint Madridból jelentik — van nagyon elkeseredve a miatt, hogy Yap sziget megszállása körül olyan siralmas szerepet játszattak vele. Az összes tengernagyok és tisztek fenhangon hirdetik, hogy a kormány a közzétett sürgönyökben elhallgatta azt, hogy Terreros tábornok a kormány meghagyásából megparancsolta a spanyol hajóknak, hogy minden összeütközést kerüljenek s Capriles hadnagy erővel kényszeritteték arra, hogy lemondjon minden ellenszegülésről a németekkel szemben, mikor ezek a szigetet megszállották. A németellenes izgatás annyira elterjedt az egész tengerészetben, hogy a kormánynak a monarchia érdekében, valaminő elégtételt adásra kell gondolnia, hogy a föllázadt kedélyeket lecsillapitsa.

A *Karolina-kérdés előzményeire* vonatkozólag a *Standard*-nak a következőt jelentik Madridból e hó 9-ikéről: «Hiteles forrásból értesülök, hogy a német kormány már hónapokkal ezelőtt tanulmányozta és készitette el terveit a Marshal-, Gilbert-, Pelev- és Karolina-szigetek legfontosabbjainak megszállására. A berlini tengernagyi hivatal már a mult évben szerzett be értesüléseket az e szigetekkel kereskedelmi összeköttetésben levő czégektől, a filippini és khinai konzuloktól, s mivel a spanyol kormánytól diplomácziai tiltakozáson kivül semmi egyebet nem vártak, külön utasitásokat küldöttek a német czirkáló-hajóknak, hogy járják be mind a négy szigetcsoportot s a szokásos formaságok mellett tüzzék fel a német lobogót. Ugy vélekednek, hogy a német ágyunaszád Yap megszállásával befejezte misszióját, miután a többi szigeteket is meglátogatta s ilymódon — ha választott biróság elé kerülne a dolog — biztositotta Németország részére a tényleges birtoklást. A manilai alkirályok, spanyol tengerésztisztek, valamint a szigetcsoportokon levő misszionáriusok már évek óta figyelmeztették a spanyol kormányt arra, hogy a német kereskedelem és befolyás egyre terjed a spanyol gyarmatok benszülöttei közt s fökép azokon a szigeteken, a hol a castiliai fenhatóságnak képviselői nincsenek.

Oroszországban, mint másutt is, váltig kutatják azokat az okokat, melyek *Bismarck* herczeget arra birták, hogy a Karolina-szigeteket elfoglaltassa. Mint a *Pol. Corr.*-nek Pétervárról irják, ott nem igen akarnak hinni abban, hogy Németországnak épen csak a Karolinák kellettek, hanem inkább az volt a szándéka, hogy Spanyolországgal összetüzve, nagyobb értékü *spanyol gyarmatokat* hódítson el; sőt azt a kérdést vetik föl, vajjon nem az volt-e a czélja a berlini kabinetnek, hogy *Franczia országot* a szomszédságában kitörő konfliktus által óvatos passzivitásából kicsalva, akcióba bonyolitsa. A harmadik és legártatlanabb föltevés az, hogy az egész csak egyszerü parliamenti taktika, melynek czélja az, hogy a birodalmi gyülés ujabb költségeket szavazzon meg a hajóhad szaporitására, s igy a kancellár gyarmat-politikája ujabb diadalt aratson.

A franczia választási campagneban élénken veszsznek részt a legutóbbi és a mostani kormány tagjai. Ferry beszédeiről több izben emlékeztünk meg. Brisson miniszterelnöknek a minap ismertettük egy programmbeszédét, tegnap pedig *Allain-Targé* tartott beszédet a választói által tiszteletére rendezett lakomán. A belügyminiszter e beszédben, mely távirati kivonatban van előttünk, fentartotta régi programmját, de megjegyezte, hogy annak végrehajtásánál a megyékben uralkodó viszonyokhoz kell alkalmazkodni. Kijelenté, hogy teljes bizalommal viseltetik Brisson miniszterelnök iránt és szolidaritást vállal vele. Az *egyház és állam külön választását* óhajtja, de azt hiszi, hogy *annál sürgősebb* kérdések is vannak, ilyen nevezetesen az *adók helyesebb kivetésének* kérdése. A *meglevő gyarmatokból* az országnak *hasznot* kell huznia, de a *hóditás politikáját ellenzi.* Végül a miniszter ama reményét nyilvánitá, hogy a szabad választásokból kormánypárti demokratikus többség fog kikerülni.

"EGYETÉRTÉS"

Szeptember hó 16-ikától kezdve uj előfizetést nyitunk.

Lapunk előfizetési ára:

egy hóra	1 frt 80 kr.	hat hóra	10 frt
két hóra	3 frt 60 kr.	egész évre	20 frt
három hóra	5 frt — kr.		

Lapunk *mindennap*, tehát hétfőn és ünnepek után következő napokon is megjelen.

T. előfizetőink abban a kedvezményben részesülnek, hogy az «Ország-Világ» czimü, legdiszesebb képes hetilapot 10 frt helyett 8 frtért, félévre 4 frtért, negyedévre 2 frtért kapják.

Az előfizető nevének, czimének, lakhelyének s az utolsó postának tiszta olvashatóság kirását kérjük, hogy a lap szétküldésében hiba ne történjék.

Előfizetést a hó bármely napjától elfogadunk.

Régi előfizetőink legezélszerübben cselekszenek, ha czimszalagjukat a posta-utalvány szélére ragasztva beküldik a kiadó-hivatalnak.

Az előfizetési pénzek és posta-utalványok Budapestre az „Egyetértés" kiadó-hivatalába (kecskeméti-utcza 6. szám alá) küldendők.

Az „Egyetértés" kiadó-hivatala

UJDONSÁGOK.

— szept 15.

— *Személyi hirek. A király ő felsége* e hónap 17-én reggel *Gödöllőre* érkezik; ott marad 21-dikéig s e nap estéjén *Tatára* utazik, ott tölti az éjszakát, hogy 22-én a város mellett tartandó honvédlovassági hadgyakorlatokon jelen legyen; Tatáról a király Schönbrunnba megy. — *A német trónörökösné*, ki pár hét óta Bavenoban időz leányaival, tegnapelőtt Monzaba utazott az olasz királyipár látogatására. — *Gvozdanovics* pozsegamegyei főispánt a harmadosztályu vaskorona-renddel, *Czirjaki* pozsegni polgármestert pedig a Ferencz-József-rend lovagkeresztjével tüntette ki a király. — *Frigyes Vilmos* badeni örökös herczeg, ki e hónap 20-dikán tartja eskövőjét Hilda nasszaui herczegnővel, az alt-aussee-i gyönyörü villában fogja tölteni házassága első napjait. — *Ferdinand* főherczeg, a schlackenwerthi uradalom tulajdonosa, az idei rossz termés miatt husz százalékot elengedett az összes bérlők tartozásából. — *Jovanovics* báró altábornagy, Dalmáczia helytartója, ma ünnepelte ötven éves szolgálati jubileumát. — A roppant Szulkovszki-uradalom dusgazdag urnője, *Szulkovszki* herczegné, vasárnap este leutazott pankotai birtokára s az otthani herczegi kastélyban néhány hetet fog tölteni. A herczegnőt a pankotaiak nagy ünnepélyességgel fogadták. — *Szlávy* József koronaőr e hónap 20-dikáig marad zsitva-ujfalusi birtokán, hol az egész nyarat töltötte; rövid ideig vendége volt ott Szalay István udvari tanácsos és Gervay Mihály főpostaigazgató. — Dr. *Lichtenberg* Kornél egyetemi magántanár ma Strassburgba utazik, a német orvosi kongresszusra és onnét Páris és Antwerpenbe; utjából október 8-kán tér vissza.

— **Udvari hirek.** A budai várpalotában már minden előkészület meg van téve a királyi család fogadására. Az udvari személyzet elfoglalta rendes lakosztályait, mig a homlokzati és jobb szárnyi lakások a magas vendégek megérkezését várják. A király holnap éjjel érkezik vissza a szlavoniai hadgyakorlatokról s Gödöllőn várja meg Erzsébet királynét s Mária Valéria királykisasszonyt, kik holnap érkeznek. Innen aztán a már Gödöllőn időző Rudolf trónörökössel együtt érkeznek valamennyien a fővárosba.

— *Somssich Pál emlékiratairól* volt legközelebb szó a lapokban. Mi biztos forrásból jövő értesités folytán állithatjuk, hogy Somssich az 1847-iki országgyülésről irt emlékiratát befejezte ugyan, sőt sajtó alá teljesen el is készitette; azonban e müvét Könyi Manónak engedte át, ki azt egy nagyobb munkájában, melyet Deák Ferenczről szerkeszt, fogja egész terjedelmében kiadni; az emlékirat tehát csak a jövő évnek vége felé fog a nyilvánosság elé kerülni.

— **Rudolf trónörökös** — mint nekünk jelentik — tegnap éjjel 11 óra 30 perczkor a magyar államvasutak külön vonatán elhagyta Gödöllőt és Hatvanon át Koburg herczegnek Gömörmegyében fekvő pohorellai birtokára utazott vadászni. — A diszes udvari vonatot vezették: Ráth Péter miniszteri felügyelő, Walter Ágoston igazgató, Schuller Antal üzletvezető, Thaly István felügyelő és Oláh Gábor főmérnök.

— **A mezőturi városi bérház.** Tegnap ment végbe Mezőturon a tavaly Fellner Sándor budapesti müépitész tervei szerint épült városi bérház ünnepies átadása. A nagy piaczon álló épület nagyszámu boltok és lakhelyiségek mellett posta, járásbirósági s telekkönyvi hivatalokat foglal magában s egyszerü bár, de izléses kivitele a városnak diszére válik.

— **A Széchenyi emléktábla**, melyet a magyar mérnök- és épitészegylet a Kazán szorosban vésetett, elkészült s ünnepélyes felavatása még e hóban meg fog történni. Az egylet tagjai testületileg rándulnak le az ünnepélyre s ez alkalommal meg fogják tekinteni Belgrádot és Mehádiát is.

— ***Magyar ember esete Finországban.*** Lapunk egy barátja Helsingforsból e hó 8-ról irja nekünk: Koch József magyarországi születésü fiatal szabó még kora gyermekségében szakadt el hazájától; szülői az ötvenes években kivándoroltak Magyarországból és Gácsországon át véve utjokat, először Pétervárott telepedtek meg, de miután itt sehogy se birtak boldogulni, északnak indultak s igy jutottak el Finországba, melynek fővárosában, Helsingforsban, Koch szabóüzletet nyitott, mely elég jól ment, ugy, hogy Koch már néhány év mulva jómódu ember hirében állott. Koch 1881-ben meghalt és üzletét fiára, Józsefre hagyta. Koch József szorgalmas, takarékos ember, kit ismerősei jól sziveltek és becsültek. A fiatal szabómester ezelőtt ismeretséget kötött egy helsingforsi szép leánynyal, Berättä Matilddal, s már azon a ponton volt, hogy megkérje a kezét, midőn egészen váratlanul a következő eset adta magát elő: Koch egy vasárnapi napon meglátogatta a Berättä családot, melyet azonban nem talált otthon; Koch nem hitt a cseléd nek, hanem belépett a szobába, hogy maga meggyőződjék róla; Berättä-ék csakugyan nem voltak honn és Koch, hogy magát ezért a figyelmetlenségért megboszulja, magához vette az asztalon felejtett arany órát, melyet a legközelebbi találkozásakor Berättának visszaadni szándékozott. — Berättä már utközben aggódott órája miatt és haza érkezve, első dolga volt az értékes tárgy után látni. Az óra eltünt és senki sem tudta hová; az öreg cseléd már évek óta szolgált a házban és öt nem érhette a gyanunak még csak árnyéka sem; másrészt bizonyos volt, hogy Kochon kivül senki sem járt a házban, tehát csakis ő lehetett a tolvaj. Berättä a rendőrfőnökhöz sietett; hiába esdekelt lánya, hiába kérte neje, hogy ne tegye meg azt a végzetes lépést. — Berättä hajthatlan maradt és megtette a följelentést, Kochot még az nap letartóztatták; a

---

Anyám, aggódva a lázas munkásság miatt, mely a vámat nagy idő óta folytonosan iróasztalához fűzi, többször figyelmeztette, kérte őt, hogy időnként szüneteljen, szórakozzék. Ennek végre engedett anyjában, hogy ebédutáni kávéját a legközelebbi kávéházban költötte el, a hol azonban ismét csak ült és sakkozott, tehát semmi kommócziót sem csinált. — Következése, az idegek tulfeszitése s a versürüsödésből származott bénulás lett. . . .

— «Könyvét» a nyomdába adta, de megjelenését már nem érhette meg.

Időközben a megnyilt «Szinészeti iskola» tanára lett.

Tankönyvek hiányában kötelességemmé tette, hogy előadásaira naponként vigyek másolatot jegyzeteiből, miket aztán a növendékeknek osztott ki tanulas végett. Igy az iskola tagjává s kötelezett tanulójává lettem.

Szini-pályám azonban nem itt kezdődött.

Kolozsvárt voltam, mint első-éves iskolásgyermek, midőn atyám értem jövén Pestről, vendégül játszta «Coriolán»-t. Kilényiné, az ottani szinigazgató neje, azzal lepte meg atyámat, hogy Coriolán «fiá»-nak engem öltöztetett fel s ékesen elmondatta velem néhány szónyi legelső szerepemet.

Majd ötvenes évek elején hosszabb időre nyertem szabadságot a katonaságtól. Atyám ugyanakkor a fennkölt szellemü Bolnay tanitásával foglalkozott, ki rajongott a szinmüvészetért. Versenyt tanultam Bolnayval, s vele együtt hallgattam atyám előadásait; a feladatokat naponként együtt gyakorolták a nagykiterjedésü temetőkerthen. — Kedvencz themánk volt «Hamlet», az akkori viszonyokkal leginkább egyező busongásával, bölcselkedéseivel. S miután atyámnak még akkor nem volt szabad föllépnie — hogy élő példányt láthassunk — megnéztük a kedvező alkalmul kinálkozott s épen Pesten vendégszerepló Dawison «Hamlet»-jét. — E négyhangu óriás, ebbeli korlátoltsága mellett is bejárta egész birodalmát a Shakespeare főbb alakjainak s meghóditotta velük a világot.

Dawison a végtelen szorgalom megtestesitője volt! . . . csak ő vihette ennyire! . . .

Azzal a tanulsággal néztük végig sajátságosan alakitott «Hamlet»-jét, majd remekül játszott «Richard»-ját, hogy a kitartó szorgalom csodát mivel! . . .

Eszmélni kezdtem a szinészeti pálya nehézségeire! . . .

Most lett előttem megfogható mindaz, mit atyámtól még gyermekkoromban láttam és hallottam! . . . Visszaemlékeztem, mint járt-kelt hetekig otthon «kandidátus»-lépésekkel, mikor arra a szerepre készült, s miért volt mogorva napokig, ha egy «Péter czár»-ral foglalkozott, vagy miért pajkoskodhattunk büntetlenül egész nap otthon, ha azon este a vigkedélyü «Bolingbrocke»-ot játszotta . . . . és miért zugott fülünk, fejünk, midőn atyám reggeltől estig, s estétől reggelig egyetlenegy mondatot ezerszer meg ezerszer egymásután, fáradatlanul, pihenés nélkül, a teljes kimerülésig ismételt! . . .

Bolnay később szép sikerrel érvényesitette tanulmányait a nemzeti szinpadon. . . . És sajnálattal értesültem utóbb, hogy a szini pályát végleg odahagyta.

Szintén az ötvenes években határozta el atyám, különösen a Szentpétery ösztönzésére, hogy kisebb szerepekben engem is föllépttessen. Learben a «franczia király» szerepét kellett betanulnom. Ez volt első szerepem a nemzeti szinpadon. Mikor a szerep szövegével készen voltam, megkezdtük a gyakorlatokat. A délutáni órákban jártam atyámmal a szinházhoz, mikor a szinpad nem volt másoktól elfoglalva.

Atyám a végtelenségig ismételtetett velem minden jelenést, minden mondatot, minden szót. Gyakran a sirásig voltam kimerültségemben, elkeseredésemben. Olykor egész délután nem mentünk tovább egy-egy nehezebb kifejezésnél, melyet százszor és ezerszer kellett egymásután ismételnem. Pusztán a belépésemet, melynek «királyi»-nak kellett lenni, órákig gyakoroltatta. — Naponként három-négy órán keresztül próbáltunk hetekig, a mig szerepemmel a közönség elé lépnem engedett, melynek aztán az ő akaratából rendesen csak jól lehetett sikerülni.

A mennyire nem tartotta atyám soha elégnek a saját gyakorlatait, ép oly könyörtelenül követelt kitartást mindenkitől, a kit tanitott. A saját nevén nevezte a gyermeket, jó- vagy rosz tulajdonsága szerint, s szigoru őszintesége nem mindig gyarapitotta barátai számát, azok között, kik felől véleményt kellett adnia! . . . Nem is sok aspiráns állta ki a kritikáját.

A szinészet iránti folytonos érdeklődésemet továbbra is fenntartotta s fokozta az, hogy külföldönlétem ideje alatt atyám leginkább szinészeti könyveket küldött olvasmányul, mig egy pár szindarabot mindig magammal hordoztam.

«Hamlet» és «Bánk» szerepeit már szórul-szóra tudtam a «Szinészeti iskola» megnyitásakor. — Azonban öntudatra csak ekkor ébredtem.

Atyám megengedte, hogy az «iskola» házi vizsgáján «Hamlet»-tel állhassak elő, egyszersmind felszólitott, hogy előlegesen mutassak be előtte valamit, adjam elő «Hamlet» első magánbeszédét. — Elprodukáltam. — Atyám hallgat. — Nagy szünet után, mialatt a legnyugtalanitóbb kétségek gyötörtek adandó véleménye felől, megszólal: «hallgass ide, majd elmondom én.» . . . S ezzel előadja azt ugy, a hogy a szinpadon szokta. — «Menj, gyakorold igy! . . . mond, ujabb szünet mulva. — Sürü verejték gyöngyözött homlokomon, elnémulva támolyogtam a mellékszobába s ott egy székbe vetettem magamat, a feladat óriás sulyával nehezedett reám, de éreztem azt is, hogy e leczke többet ért egy könyvtár-magyarázatnál! . . .

— Elhatározottan, lelki-testi erőm teljes odaadásával fogtam «Hamlet» betanulásához.

A vizsga ideje elérkezett . . . s atyám meg volt elégedve! . . . sőt megigérte, hogy ha a szinpadon fogom játszani «Hamlet»-et, ő adja hozzá a «szellem» szerepét. . . .

Később, midőn a nemzeti szinpadon «Hamlet»-tel megjelentem, ő már valóban a szellem-világban volt! . . .

⁂

Boldog halandó, ki háboritlan élhet rózsás terveinek a szerencsés életpályán, melynek nincsenek tövisei! . . .

De hát létezhetik-e ilyen? . . . Rózsa, tövis nélkül? . . . Emberi emelkedés, a föld alávonzó ereje nélkül? . . . Dicsőség, mely küzdés nélkül tör elő s fennszárnyalhat a nélkül, hogy a magasabb régiók hatalmas elemeit ne érintse?! . . .

A rendkivüli erő, melyet atyám imádott pályáján kifejtett — a természet változhatlan törvényei szerint — összeütközésbe hozta őt az emberi életképességgel szintugy, mint mindazon elemekkel, melyek az önérzetes, egyenes-szivü, hajlongni nem tudó halandónak — még ha nem szinész is — utjában szoktak állani.

Nem czélom itt felsorolni a méltatlanságokat, melyekben atyámat — küzdelemteljes életén át — oly sürün részesitették azok, kik éreztetni kivánták vele létezésüket; csupán e közleményem kiegészitésül kell fölemlitenem, hogy betegsége ideje alatt némelyek azt vetették szemére, hogy már egy év óta nem játszik s ingyen huzza a fizetését! . . .

Ha sohasem érte volna a rendkivüli baj, mely annyi tortura után is még mindig lekötve tartotta lábbadozó tagjait, akkor sem emelkedhetett volna több indignáczióval önérzetének magaslatára, mint eme szemrehányás után, mely magasabb társadalmi állásuaktól eredve, egy szavahihető ismeröse által juttatott tudomására.

Oldala mellett voltam, mikor a benyomások egész lényét átnyilalták — felvillanyozták! . . . «Ez már mégis sok!» . . . . szólt elkeseredve, mig homloka lángvörös lett, s ajkai elhalványultak. — Fölegyenesedett székéről, ruganyos léptekkel járt fel s alá . . . az élet ifju tüze ragyogott szemeiben. — Majd irásztalához ült s tudatta R. intendánssal, hogy a következő héten megkezdi müködését.

Nyolcz nap mulva föllépett s azontul sorban elővette legnagyobb, legfárasztóbb szerepeit, minők: Lear, Hamlet, Péter czár, Brankovics stb., ezek mellett folyvást tanult be ujakat, s mohón készült a «Shylock» és «Mephisto» szerepeire.

Most már bizonyára gondolt régtáplált óhajtása teljesülésére, hogy: «a szinpadon halhasson meg!» . . .

Én, ki jól ismertem megtört fizikai erejét, melyet a szinpadon mindig el tudott palástolni, nem birtam nézni — aggodalmaim miatt — nagy felindulást igénylő jeleneteit. . . . De szorongva tartózkodtam közelében minden előadásakor. — A mennyire hatványozódott ereje szinpadi müködése közben, anynyira megdöbbentő volt visszaesése egy-egy nagy szerep eljátszása után, félarcza megnyult, leesett, jobb karja és jobb lába erőtlenül csüngtek alá. . . .

Szerepe bevégeztével rendesen én és Árpád öcsém kisértük haza s két oldaláról emeltük testét hóna alá helyezett karjainkkal: de még igy is alig birta házáig vonszolni magát a kimerültség miatt! . . .

Azonban játszania kellett!!! S többé ő maga sem akart kiterni végzete elől! . . .

⁂

Az osztrák-porosz hadjárat ismét erősebb mozgásba hozta a sziveket s tettre ébresztette hazánk harczedzett fiait. . . . Hirt vévén a poroszországi magyar légió alakitásáról, atyám készséggel engedett utrakelnem! . . . De alig értem az ország határáig, midőn értesülök, hogy «Brankovics előadása közben, egyik fiával való legdrámaibb jelenetében, meghalt! . . .

Visszasiettem, hogy sirjára boruljak . . . s támogassam roskadozó anyámat. . . .

⁂

A budai temetőben kivánt megpihenni. . . .

Régebben magával hozta volt Párisból a hasonló véget ért Molière siremlékének a rajzát. Egyszerü fedett sirhalom ez, cziprus-lomboktól környezve. — Sokszor felsóhajtott: «Vajha ily nyughelyem lehetne!» . . .

Sikerülhet-e — életem szebb feladatául — eme vágyát betöltenem?! . . .

Egressy Ákos.

A HORGAS UJJU.

20

— FRANCZIA REGÉNY. —

V.

Mivel azonban lefeküdni sem volt kedve, azt mondta, hogy visszamegy a klubba, a hol a *baccarat* ép ilyenkor nagyban folyik. Bosszus, izgatott volt, s a nyugtalan szerelmesekre nézve a kártya hatalmas csillapitó szer.

Fresnay nem igen kérette magát, hogy vele menjen. Föltette magában, hogy ugy is másutt fogja végezni az éjszakát, ha a szerencse most is ugy fog neki kedvezni, mint délután, s mivel szerencsében érezte magát, számitott rá, hogy összenyer néhány száz aranyat, a mi épen kapóra fog jönni, mert előre látta, hogy a «nemes magyar hölgy» meghódittása sokba fog kerülni.

Julienne-nel ki nem szándékozott ostromot kezdeni, nem volt szüksége pénzre. Ő csak izgalmat kerosett, s hogy az minél nagyobb legyen, nem bánta volna, ha veszit is.

Az történt velök, a mi hasonló esetben mindenkivel történik: ellenkezője annak, a mit kivántak.

Julien nyert s megtöltötte zsebeit, Alfrédnek pedig kiürült a tárczája.

Éjjel után két óra felé a nyerni vágyó fiatal em-

bernek egy fillérje sem volt, s mivel a klub pénztárának nem akart adósa lenni, Gémozactól kért kölcsön tiz aranyat, ki tovább nyert, ő pedig elment — vacsorálni, másodszor.

Semmi sem szerez olyan étvágyat, mint a veszteség, s Fresnay, mikor a legközelebbi vendéglőbe betért, olyan éhes volt, mint a farkas. Egyszersmind föltette magában, hogy ismeretséget köt minden nővel, a ki neki megtetszik.

Válogathatott is. A nagy étterem tele volt, s a törzs-kisasszonyok teljes számban voltak jelen.

Ezek azonban nem igen ejtették öt kisértetbe. Nagyon is jól ismerte őket és kopott elmésségöket; neki uj, ismeretlen valami kellett, s csupa olyan leányt látott itt, a kik nem lettek volna képesek öt mulattatni.

Megállt hát a terem közepén, szemével alkalmas szomszédságot keresve s végig-végig nézve a vacsoráló hölgyecskéken, a kik váltig vetettek rá kaczér hivogató pillantásokat.

Végre egy szögletben egy leányt pillantott meg, a kit még sohasem látott s a ki nem hasonlitott a többiekhez. Egyedül ült egy asztalnál s szerényen költött el egy kis sonkát meg egy félpalaczk közönséges medocot; de meglátszott rajta, hogy szivesebben ennék szarvasgombát, «ujságot», s innek jégbehütött pezsgőt.

Üres szék volt mellette, s Fresnay sietett is azt elfoglalni.

Megtalálta a mit keresett.

A leány pedig sem szép nem volt sem valami izléses öltözéket nem viselt. De czigány arczhöre s ingerlő ruházata volt, s Fresnaynak ez épen elég volt ahhoz, hogy kivánesisága és kalandvágya felgerjedjen. A vörös grófné után ez a barna mulatnó épen alkalmas folytatásnak igérkezett.

Fresnay nem himezett-hámozott a társalgás megkezdésével.

— Nem igen jó lehet az a sonka, mondá, s a mit iszik, az sem külömb.

— Meglehet, de semmi köze hozzá, viszonzá a leány. — Azért ült ide, hogy vacsorámat becsmérelje.

— Nem, szép barna angyal, hanem azért, hogy jobbal kináljam.

— Akkor itt maradhat.

— De csak ugy, ha maga rendeli.

— Jó. Rántott csirke, saláta, szamócza és ó burgundi. A pezsgőt nem szeretem.

Fresnay előhivta a pinczért és ismételte a rendelést. Észrevette, hogy a többi nők gunyosan mosolyognak rá. Nyilván nem helyeselték a választást s az irigység is bántotta őket. A miért aztán Fresnay föltette magában, hogy még jobban fogja őket boszszantani, s a legnagyobb tisztelettel kezdett bánni ismeretlen vendégével.

— Bocsánat, szép hölgy, hogy ilyen bizalmas vagyok önnel, mondá olyan hangon, mintha a legjobb körökhöz tartozó nővel beszélne. — Bizonyosan tolakodónak fog találni.

rendőr[illegible] felvilágositotta ugyan, hogy az egész csak [illegible], és hogy az órát másnap vissza akarta adni tulajdonosának, de a látszat annyira mellette szólt, hogy a rendőrfőnök kénytelen volt őt a törvényszéknek átszolgáltatni. A törvényszék letárgyalta az ügyet és alig két hét mulva itéletet hozott. — De csak most következett a legnagyobb baj. A fin törvény szerint minden lopás halállal büntetendő. A fin törvényszékek e törvény alul nem tehetnek kivételt és minden tolvajra, még ha a legértéktelenebb tárgyat lopta is, kénytelenek halálbüntetést kiszabni. Ez a törvény ősrégi és szigorát azáltal enyhitik, hogy az elitélttel kérvényt intéztetnek a czárhoz, ki a halálbüntetést rendszerint néhány napi börtönre változtatja át. A törvényszék tehát Kochot is halálra itélte, egyuttal azonban értésére adta, hogy a czárhoz intézendő kegyelmi kérvényét támogatni fogja. Koch ártatlanságának tudatában sehogy se volt rábirható, hogy a kegyelmi kérvényt aláirja. «Hisz ezáltal», ugy mond, «tényleg azt vallanám be, hogy elkövettem a lopást; érintsen inkább a hóhér keze, semhogy ilyen becstelenség essék meg rajtam!» A törvényszék nagy zavarba jött ezáltal; az itélet végrehajtása embertelenség lett volna, viszont a törvény követelményeinek minden áron eleget kellett tenni. Az egész város kiváncsian leste a dolog kimenetelét és mindenki meg volt győződve, hogy nincs hatalom, mely Kochot a kegyelmi kérvény aláirására birhatná. Végre is a törvényszék ugy segitett a dolgon, hogy Kochot rábirta, hogy perujitással éljen. A per megujittatván, a törvényszék fölmentette Kochot a lopás vádja alól és azonnal szabad lábra helyezte őt.

— **Jókai a németfaló.** Ez alatt a czim alatt két német lap indit egyszerre irtó háborut, Jókai regényeinek német forditásai ellen. Az egyik a «Deutsche Warte», a másik a «Leipziger Korrespondenzblatt.» Sárga epéjük egész tartalmát ráönti a koszorus magyar iróra s az egyik a német közönséget szólitja fel, hogy megtorlásul ne gyönyörködjék regényeiben, a másik pedig a német könyvkereskedőkhöz intéz felhivást, hogy egyszerüen ignorálják Jókait, mintha a világon se lenne. Amannak mulatságos förmedvénye igy szól: Jókai Mór magyar iró, ki hirnevét főképen annak köszöni, hogy müveit Németországban kinyomatják és olvassák, de Magyarországban a németségnek leggonoszabb gunyolója és üldözője. 1880. deczemberben az országgyülésben kigunyolta az osztrák és német hadsereget. (Ezt az egyet bajosan hisszük el! Szerk.) és csak azt az egyet dicsérte bennök, hogy tisztjeik 1848—49-ben a magyar lázadókhoz léptek át. Ugyanaz a Jókai arra vetemedett, hogy a pénzügyminiszterhez küldöttséget vezetett, mely azt kérelmezte, hogy a névmagyarositási kérvények bélyege 5 frtról 50 krra szállittassék le — és a magyar országgyülés tényleg megcselekedte azt. *Gyalázat a német könyvkereskedőkre, kik ily ember könyveit áruba kinálják, és még nagyobb gyalázat azokra; kik ezeket a könyveket veszik és olvassák!* — A másik lap, a «Korrespondenzblatt», mely a németországi könyvkereskedők hivatalos közlönye, emigy rekeszti be pimaszságokban bővelkedő czikkét: «Jókai hála ist nnek nem könyérezikke a könyvkereskedőnek és reméljük, nem is lesz azzá soha, és a német regényirodalom gazdagsága könnyüvé teszi a könyvkereskedőnek, hogy egyszerüen Jókai teljes ignorálásával eleget tegyen német lelkiismeretének.» — Elég higgadtak vagyunk, hogy ez aláváló és a mellett ügyetlen káromkodásra hasonlóval ne feleljünk, mert egyszerüen utalhatnánk arra, hogy az ő szellemi termékeik, és pedig nemcsak a javabeli, melyek egyszerüen germanizálnak, hanem a selejtese is, melyek a germanizálás mellett még népünk erkölcseit is rontják, ezrivel árasztják el a magyar vidékeket. Nemcsak a magyarosodás, hanem az erkölcsösség szempontjából is üdvös müvet cselekednénk, ha népünket mindennap óvnók az üzérkedő német kiadók trágár produktumaitól, melyekkel az ügyes német kolportőrök faluról-falura' házról-házra járnak. Az nem igaz, hogy Jókait a németek tették nagygyá, mert a ki az ő tudományos folyóirataikat figyelemmel kiséri, az tudja, hogy a német kritikusok lépten-nyomon döfnek egyet a magyar regényirón; Jókait nagygyá tette Németországban regényeinek értéke és semmi egyéb.

— Nem én, csak furcsának, viszonzá a barna minden zavarodottság nélkül. Szeretem a bátorfellépésü férfiakat. De tudja, ha azt gondolja, hogy vacsora után hazakisérhet, akkor csalódik, kedves ur.

— Oh, esküszöm, hogy nem táplálok ilyen utógondolatot.

— Annál jobb, mert felsülne. Nem vagyok olyanféle, mint ezek a kisasszonykák, a kik ugy bámulnak rám, mint valami ritka állatra s férfit keresni jönnek ide.

— Ön bizonyosan először van most itt.

— Először, de utoljára is. Most este érkeztem Párisba s éhes voltam. Feljöttem hát ide, mint akár máshova. De holnap már vége lesz a mulatságnak. Munkához látok, hogy becsületesen keressem meg a kenyeremet.

— Mivel? kérdé Fresnay ártatlan képpel.

— Ön nagyon kiváncsi.

— Nem, csak érdeklődöm ön iránt. Tehát valami jövedelmező — foglalkozása van.

— Jósnő vagyok.

— Áh?

— Igenis. Kártyát vetek s kávé-aljból olvasom ki a jövendőt. Kitalálom a jövőt, elmondom a multat s fölkeresem az elveszett tárgyakat.

— Szóval tökéletes «szomnanbula.»

— Az, s még nem találtam versenytársra.

— Ejnye beh pompás. Én mindig tudni kivántam, hogy mi végem lesz, s ha ön meg tudná mondani . .

— Nem nehéz. Gonoszesont fog maradni mindhaláláig. De korcsmában nem adok kihallgatást.

— Akkor hát . . . mondja meg, hogy hol lakik.

— Azt nem mondhatom meg. Először is szállást kell keresnem. Az pedig nem könnyü dolog.

— De addig is csak lakik valahol?

— Bizonyos, hogy nem az utczán fogok hálni. De önnek nem kell tudni, hogy hol . . . Ejnye, beh jó ez a bor.

— Mucigny-féle. Mi a neve?

— Olga.

— Szép név. De miféle Olga?

— Csak Olga. Tán a családi irományaimat, a keresztlevelemet, meg az esketési bizonyitványomat is megmutassam?

— Hát férjnél van?

— Mi köze hozzá?... Ez a csirke nagyon izletes. De a salá'a kevés. Nem eszik?

— Nem szeretem a fehér hust.

— Meg a fekete nőket sem, ugyebár?

— Söt épen azokat imádom.

— Oh, csak nem akarja velem elhitetni, hogy szerelmes belém. Figyelmeztetem, hogy nem megyek rá a lépre.

— Bocsánat! Ön nem fekete. A nap sugarai mindössze csak megaranyozták.

— Léha beszéd. Rajtam ez sem fog... De nézze csak, ön gazdag, ugye?

— Nem tudom, mennyi a vagyonom. Csakhogy ma este nincs egy fillérem se.

(Folytatása következik.)

— ***Nagy vasuti szerencsétlenség.*** Megrenditő szerencsétlenségről értesit bennünket *halasi* tudósitónk. A budapest-zimonyi vasut halasi állomásán ma két vonat összeütközött, s a katasztrófának egy emberélet esett áldozatul s ezen kivül számosan megsebesültek. Tudósitónk távirata igy szól: A halasi állomáson ma déli 12 órakor az 506. sz. személyvonat a vele szemben jövő 551. sz tehervonattal összeütközött; a személyvonaton utazó *Reichl* György vasuti számtiszt meghalt; megsebesültek továbbá: *Vaskovich* Szilárd postatiszt (sulyosan), *Gelasa* mozdonyvezető (sulyosan), *Wittinger* mozdonyvezető (sulyosan), *Bárczy*, *Csuka* Mihály, *Elkán* Károly, *Papp* István, *Málik* Vilmos, *Papik* Miksa és *Klár* Fülöp utasok. Az összeütközést az okozta, hogy a tehervonatnak *Csikány* nevü mozdonyvezetője huszonnégy méterrel tulment a megálliást jelző jelfán. A rémes hir villámsebesen terjedt el a városban és csakhamar óriási néptömeg sietett ki a vész szinhelyére. A városi hatóság mindenekelőtt a sebesültekről gondoskodott, orvosokat hozatott a kocsi romokhoz, kik a szerencsétlenül jártak sebeit bekötözték; a városi hatóság azután ebéddel látta el az utasokat. Az utasok — azok kivételével, kik komolyabb sérüléseket szenvedtek — délután öt órakor folytathatták utjokat. A tehervonatnak mozdonya és négy kocsija romokban hever, a kocsik rakománya kihullott; a személyvonat kisiklott a sinekből és mozdonya és három kocsija sérült meg. Reichl számtiszt a vasuti hivatalnokok illetményeit vitte szét az egyes állomásokra; még 2280 frt volt nála, melyet a Szabadkáról érkezett segédvonaton jövő Nyitray számtisztnek adtak át.

— **Nők az alkotmányban.** Párisban a köztársasági szocziálista szövetkezet jelöltjei e hó 12-én este tartották második választói gyülésüket. Helyesebb volna talán ha azt mondanók, hogy a gyülést anarchisták tartották meg, mert oly nagy számban jelentek meg, hogy ők vitték a hangadó szerepet. Miután három «polgártársnőt» beválasztottak az elnökségbe, leszavazták Jules *Alivet*, ki jegyzőnek volt jelölve. «Nem kell nadrágos jegyző!» kiáltottak az anarchisták. Negyed órai zajongás után *Louise* polgártársnőt tették meg jegyzőnek. Ez felolvassa a legutóbbi ülés jegyzőkönyvét, melyet az anarchisták szerkesztettek az előttevaló estén. *Lagrue* polgártárs tiltakozik a jegyzőkönyv részrehajlása ellen: «Hisz az egész merőkoholmány!» — «Ki vele!» orditanak mások. «Nem', tartsuk meg, hadd mulassunk rajta!» vetik közbe. *Louise* polgártársnő alig képes az olvasást folytatni. *Lagrue* polgártárs ujra félbeszakitja, mire az anarchisták azzal válaszolnak, hogy fenyegetőzve feléje rohannak és rá kiáltanak: «Fogsz-e hallgatni, ficzkó!» A boldogtalan egy szót se szól már; mindazonáltal *Louise* polgártársnő képtelen az olvasást folytatni, ugy, hogy végre egészen abba kell azt hagynia. Aztán *Lagrue* polgártárs jelölt minőségében kért szót. «Reménylem, hogy ön nem asszony», mondja neki az elnöknő. «Már pedig tudja meg, hogy én csak asszonyokat engedek szóhoz jutni». De az utóbbiak, a dolgok ilyetén állása mellett, nem merészelnek a szószékre föllépni és végre is *Louise* polgártársnő kénytelen elsőnek tüzbe menni és a szószékre föllépni. De alig hogy szólni kezd, már félbeszakitja *Lagrue* polgártárs, ki nem engedi magát és szintén a szószékre akar jutni. De az a négy polgártársnő, a ki az elnöki emelvényt foglalja el, a szerencsétlen szónokra veti magát. Ez felkaczagva védekezik, az asztal körül szalad és egy szék mögé sánczolja magát. Több anarchista fölsiet, hogy segélyt nyujtson a «polgártársnőknek» és a szerencsétlen Lagruet letaszitják a lépcsőről, honnét a pinczébe gurult. Erre a sajnálatos jelenetre éktelen zsibongás keletkezett, mely majd félóra hosszat tartott. Végre helyreállt a csend és *Barberousse* kisasszony előadja szoczialis programmját. Utána *Marcile* Renée asszony lépett a szószékre: «Nem értik a mi szerepünket a választásokban, mondá, csupán nekünk van bátorságunk. Mert ugy látom, hogy nagy bátorságra volt szükségem, hogy ide jöjjek». Azután hiába igyekszik az anarchistákat ezekkel a szavakkal tetszésnyilatkozatokra birni: «Veszszenek a férfi képviselők! Éljenek a nő képviselők!» — «Nem! Veszszenek mind a ketten!» viszonozták a kevéssé udvarias polgártársak. Erre *Marcile* asszony azt lobbantja az anarchistáknak szemükre, hogy Bismarck hivei, mert ennek is az az elve: az erősé a jog. Az anarchisták tiltakoznak; a szónoknő megmagyarázza szavait: «Az anarchiának nem szabad enfent terriblenek lenni, mely mindent összezuz és összetör, a mi neki nem tetszik.» De ezzel nem békiti ki az anarchistákat. *Marcile* asszony folytatja a beszédét és élénk tapsokat arat, mikor azt mondja: «A főrangu és a polgári nők époly romlottak, mint a férjeik.» Aztán erélyesen kikel a házasság ellen; okoskodásának az a vége, hogy a férj felelős feleségének minden bünéért és hogy azt mondhatnók neki: «Férj, mit müveltél a feleségeddel? Mit müveltél a nővéreddel?» Ez az okoskodás általános derültséget keltett. Egy anarchista nő, *Trochu* polgártársnő, pártjánál szokatlan nyugodtsággal beszél. Ő is a forradalmi unió mellett szól, de kizárja belőle a munkásokat, mert «ez a párt elfecsérli az időt és elpazarolja a pénzt, mi által a házi békét megzavarja.» Ettől fogva nem értik az egyes szónokokat, mindazonáltal rákényszeritik Hubertine *Auclerc* kisasszonyt, hogy a szószékre lépjen. A szónoknőnek, ki a *Citoyenne* lapnak a kiadója, nagyon gyenge hangja van s csak egyes szavakat értenek meg belőle. Szerinte a nőnek jogában áll erkölcsi és anyagi érdekeit megvédeni. Végül gyüjtést inditványoz a végből, hogy a falragaszok költségei fedeztessenek. Az anarchisták erre közbekiáltanak: «Hát a politikai letartóztatottak?» — «Nos», viszonozza *Auclerc* kisasszony, «megosztjuk a gyüjtés eredményét.» — «Nem, az egészet a letartóztatottaknak adjuk!» mondják a polgártársak. A vita tovább is folyt volna, ha a vendéglős le nem csavarta volna a gázt, ugy, hogy a gyülés teljes sötétségben volt kénytelen szétoszolni.

— **Amerikai hirek.** Az amerikai magyarság kitünően szerkesztett lapjában, az *Amerikai Nemzetőr*-ben, mely a jövő hónaptól kezdve minden héten meg fog jelenni, a következő hireket olvassuk: *Wilkesbarre*, Pa. Iszonyu szerencsétlenség történt augusztus 21-én reggel, a közel fekvő Mocanoquaban, az ottani West End Coal Co. tulajdonát képező szénbányában. Az éjjeli munka bevégezte előtt néhány perczczel összetört a bánya légventilátora s a munkások, valamint a vezető jól tudta ezt, mégis mintegy 30-an lementek reggel a bányaüregbe; legelőször is a ventilátor helyrehozatalához fogtak, mi azonban nem sikerült, mert pár percz alatt azokon, kik a javitással foglalkoztak, erőt vett a fojtó gőz s öszszeroskadtak, a többi munkást is hasonló sors érte. A bánya főnöke Tesdeal maga sietett egy csapat emberrel a szerencsétlenek mentésére, de őt magát is megfosztá a széngáz eszméletétől, valamint többeket emberei közül is. Nehéz küzdelemmel sikerült végre mindannyi bennlévőt — 17 hijával — a felszinre hozni. A 17 szerencsétlen véget ért közt van *négy honfitársunk* is: Bordás Péter, Bereczki Miklós, Borovszki Antal és Profózki János. A munkások egyhangulag a bányafelügyelőt okolják, ki őket kényszerité a lemenetelre, mondván: a ventilátor félóra alatt ki lesz javitva. — Mint szakértők állitják, a veszedelmet — kis körültekintés mellett — könnyen ki lehetett volna kerülni. — *Portland*, Oreg. Oregon államban gazdag aranybányákra akadtak a legutóbbi időkben. Egy üzértársulat rögtön megvette a bányákat 70,000 font sterlingért s az ásatások már nemcsak a vételárt, de azonfelül is szép összeget jövedelmeztek. — *Montgomery*, Ala. A közeli Tallageda nevü helységben iszonyu tettet követett el mult hó 29-én két gyermek. Gowan — egy jómódu földmüves — ugyanis disznót ölt; 3 gyermeke 11, 9 és 4 évesek, figyelmesen nézte apjuk müködését, mely nagy tetszésben részesült előttük. Midőn a szülők másnap — vasárnap lévén — bementek a városba, a két nagyobb elhatározá «disznóölést» játszani, s minthogy disznó már nem volt a háznál, leölték kis 4 éves testvérüket, levágván nyakát. Midőn a szerencsétlen szülők hazajöttek, a két gyermek ép fel akarta bontani a kis tetemet.

— **Örökösök keresteinek.** Pétervárott nem rég meghalt egy báró *Stieglitz* vagy *Steiglitz* nevü milliomos, ki több száz millió rubelre rugó vagyonát — arany rudakat, értékpapirokat, földbirtokokat, gyárakat, házakat, lovakat, kocsikat, képeket, ékszereket stb. — jobbára Oroszországban, Németországban és *Magyarországban* élő rokonainak hagyományozta. Az elhunyt milliomos a pétervári hatóságok által már megerősitett végrendeletet hagy hátra, melyben azonban nincsen szó arról, valjon az általa örökösökül kinevezett egyének még életben vannak-e és hol tartózkodnak. Söt néhány milliót oly egyéneknek hagyományozott, kiknek a nevük elő se fordul a végrendeletben, miután egészen egyszerüen csak annyit mond: «N. N. utódainak hagyományozok . . .» Miután ezeknek az N. N.-eknek jobbára ily neveik vannak: Lewald, Schulcz, Miller, Becker, Grube, Beck, Klein, Schmit stb., képzelhetni, hogy hányan fognak a sokszoros milliomos örököséül jelentkezni és hogy mily nehézségekkel fog járni a végrendelet végrehajtása. A Németországból vagy Magyarországból Pétervárra kivándorolt és ott elhunyt báró Stieglitz végrendeletének egy példánya megtekinthető a budapesti orosz konzulátusnál. A végrendelet három iv papirosra van irva és a pétervári kerületi törvényszék végzésével van ellátva. Ez a végzés Stieglitz hagyatékának megerősitését és az orosz államkincstárnak fizetendő örökségi adó kiszámitását tartalmazza. Ez utóbbi 1.952,726 rubelt és 32 kopeket tesz ki. Ebből az összegből látható, hogy mily óriási nagy Stieglitz hagyatéka. Pedig amaz összegek után, melyeket Stieglitz jótékony czélokra hagyományozott, nem jár örökségi adó. Ily czélokra körülbelül 20 millió rubel maradt. Az egyes rokonoknak hagyományozott összegek 8 millió és 1000 rubel között váltakoznak. Az értékpapirok 9.151,993 rubelt képviselnek; hátrahagyott továbbá több házat, gyárat, egy templomot (!), számos kocsit, lovat, képet stb., körülbelül 20 millió rubel értékben. A pétervári technikai rajziskolának, mely az elhunyt nevét viseli, 16 millió rubelt hagyományozott. Az elhunytat az általa épitett templomba már korábban elhunyt neje mellé temették. Stieglitznek nem voltak gyermekei, és közelebbi rokonai, öcsesei, hugai és sógorai azok, kikre tetemes összegek jutnak. Stieglitz örököseinek képviseletét dr. *Kottler* Izidor bécsi ügyvéd vállalta el.

— **Kirablott póstahivatal.** Ó-Bébáról irják lapunknak: Vakmerő postarablás szinhelye volt a helybeli postahivatal e hó 7-ikének éjjelén. — Ismeretlen tettesek hatoltak be a postamester hálószobájának közvetlen közelében levő hivatalba és onnan ellopták a pénz-szekrényt, mely 461 frt 12 kr. pénzt, azonkivül a postamester tulajdonát képező készpénzt és 5—6000 frtnyi értékpapirt és okiratokat tartalmazott. — A vizsgálatot és nyomozást a csendőrség támogatásával Teszák Gyula postaigazgatósági fogalmazó ritka buzgalommal és kitartó erélylyel vezette, mely azonban eddig pozitiv eredményre nem vezetett. — A postahivatal számadása és kezelése rendben találtatott.

— **Rablógyilkosság** áldozatának mondották a mai lapok fogyatékos információk nyomán *Weisz* Zsigmond budapesti nagykereskedőt, kit a deési országutról halva szállitottak Nagybányára. Hirtelen halálának okát az ujabb hirek sem mondják meg határozottan, de nagyon valószinü, hogy a szerencsétlen ember nem gyilkosok keze alatt mult ki. Sógora s egy rokona ugyanis még tegnap elutazott Nagybányára, a honnan ma azt sürgönyözték a gyászba borult családnak, hogy Weisz Zsigmond nem gyilkosság, hanem *véletlen szerencsétlenség* áldozata lett. Pénzét és ékszereit megtalálták nála. A mindenesetre rejtélyes távirat azt is tudatja, hogy a nagybányai rendőrség megindította a vizsgálatot, mely alkalmasint ki fogja deriteni a szerencsétlenség részleteit. — A holttestet ma éjjel szállitják a magyar államvasuton Budapestre, s holnap délután 4 órakor temetik el a kerepesi temető halottas házából.

— **Gyermekgyilkos apa.** A szegedi szenzácziós gyilkossági eset, melyet részletesen ismertettünk, a folytatólagos vizsgálat folyamán ujabb fordulatot vett. Az eddig kihallgatott tanuk vallomásai után nem egészen váratlanul találta a rendőrséget az a fordulat, hogy a büntettben az áldozat bátyja, Tóth Ádám is részes. S még pedig, mint a körülmények igazolni látszanak, a főrészes. Emlitettük, hogy a kapitány elrendelte Tóth Ádámnak letartóztatását, ki a kiballgatásnál a testvérjeivel, a kik a gyilkosság napján édes apjuk tanyáján voltak, folytonos ellenmondásba jutott. Tóth Ádám azt mondja, hogy János halálakor, vasárnap feleségével, Király Viktorral ott volt apja tanyáján s kora délután a kukoriczában járkált, midőn a közelből öcsese jajgatását hallotta. Egyenesen az istállóba sietett, ahol öcsesét csakugyan csüngni látta. Gyorsan visszafordult, a konyhába rohant késért, hogy a szerencsétlen fiut a kötélről levághassa s bevallja most, hogy ő volt az, aki Jánost levágta a kötélről. Ekkorra haza hivták az öreg Tóth Istvánt, édesapjukat a szomszédból. A halottat éjjel a városba vitték. Tóth Ádámnak e vallomása ellenkezik előbbi állitásával. A felsége, Király Viktor is meghazudtolja őt. Ebéd után — ugymond — kiment a férje az udvarra a lovakat megitatni s mikor bejött, mindjárt azt kérdezte: nem látták-e Jánost? Azt mondták, hogy nem, mire hugát, Julcsát küldte ki, hogy nézze meg, hol van a János, Julcsa csakhamar visszaszaladt a borzasztó hirrel, hogy János az istállóban fölakasztotta magát. Mindannyian kirohantak, de a még élő Jánost Ádám és Julcsa hozták be a házba. A fiatal Tóth Éva pedig azt deritette ki vallomásában, a miről a szülők mitsem akarnak tudni, hogy a holttestet ez apja fürdette meg, az anyja és a nénje öltöztették föl. A tanuk mindeme vallomásai erős gyanut képeznek arra nézve, hogy gyilkosságról van szó, de a vádlottak makacs tagadása mégis homolyt borit az egész ügyre. Hogy az állitólagos öngyilkosságot mért titkolta el a család, arra nézve Tóth Ádámné, Király Viktor tett beismerő vallomást. Azt mondja, hogy édesapja hagyta meg, miszerint az öngyilkosságot titkolják el, mert szégyenlette ezt a szerencsétlenséget.

Rövid hirek. *Az aradi* önkéntes tüzoltóegylet vasárnap és hétfőn ünnepelte fennállása félszázados jubileumát. — *Birtokváltozás.* Luppa Péter, Szvetozár és Vidor pomázi földbirtokosok megvették gróf Steinlein Leonka 800 holdnyi pomázi birtokát fölszerelésével együtt. — *A Czetinyében* megjelenő Zeta czimü laptól megvonta a közlekedésügyi miniszter a postai szállitás kedvezményét. — *Székesfehérvárott* a vármegye házúnak egyrésze tegnap reggel leégett. A börtönhelyiségek gyuladtak ki hat órakor. Mire a tüzoltók megérkeztek, már az egész épület lángban állt. A kár igen tetemes, mivel a vármegyeház biztositva nem volt. — *A köhalmi* állami iskolába ez idén alig iratkozott be tizenöt gyermek. Ez a szászok bujtogatásának az eredménye.

— **A rendőrség köréből.** *Majtényi* Dezső rendőrtanácsos hosszabb betegségéből teljesen fölépült s hivatalát holnap délelőtt ujra elfoglalja.

SZINHÁZ, MÜVÉSZET.

— **Opera.** A Turolla-Bartolucci ügy, mely annak idején oly nagy port vert fel Bartolucci k. a. ma esti fellépésével kielégitő megoldást nyert. A kisasszony jövő év tavaszáig még szerződtetve van az operához s igy mai fellépése a szinpadon nem is volt különösen jelezve. Mindkét fél, az igazgatóság és a müvésznő kölcsönös előzékenységgel közeledett egymáshoz s ez alkalommal az igazgatóság tapintatos kimélete s eljárása általános elismerést érdemel. A müvésznő Margitot énekelte a mai Faust előadás alkalmával. Az alakitás ismeretes már előttünk. Teljesen tudjuk méltányolni a müvésznő jó tulajdonságait benne, de nem hunyhatunk szemet alakitásának egyes árnyoldalai előtt sem. Bartolucci k. a. Margitnak kissé szenvedélyes, ideges, az élénkebb zenei mozdulatok végével való fejbiczczentése kissé olaszos s nem illik be Margit szende lényének keretébe. Mindenesetre ezek csekély hibák, melyeket a jó tulajdonságok teljesen ellensulyoznak. A kisasszony hangjának a kis pihenés jót tett, némely részt valóban kiváló müvészettel énekelt. Ma esti fellépésének összbenyomása arra késztet bennünket, hogy örömmel üdvözöljük őt operánk szinpadán, a melynek ezelőtt is buzgó és igen használható jeles tagja volt. A kisasszony szerepét magyarul énekelte. Odry pompás Mefisztója sokban kárpótlást nyujtott Gassi Faustjának gyengeségeért. Gassi ugylátszik takarékoskodik a hangjával s igy az egész est folyamán középszerü marad. Bignio folyton fiatalodik s napról napra nagyobb élvezetet szerez a hallgatóknak. Végül a kiállitásról néhány szót. Margit rokkája, mint rendesen, ugy most sem pergett, legjobb volna ezt a szerencsétlen masinát az Asfaleiával hajtatni, akkor habár komoly lassusággal, de legalább mégis forogna. Az Asfaleia különben ma este változatos gyorsasággal müködött. Az utolsó felvonásban a börtöndiszlet épen két perczig tünt el. Margitot pedig tulságos gyorsan vitte egy hátsó emelő az égbe addig, mig a legnagyobb magasságot elérte. Ott aztán szépen megállott, várva arra, mig a függöny legördül, holott annak még akkor emelkednie kellett volna. Ilyen dolgokról talán tehetne valamit a rendezőség. — ls.

— **Podmaniczky báró,** az opera intendánsa a napokban Bécsben járt s az ottani dalmüszinház több müvészét megnyerte a budapesti operában tartandó vendégszereplésekre. Igy Reichenberg a jövő év juniusában egy egész sorozatban fog fellépni (Mefistófeles, Hugonották, Don Juan) és szerepeit olasz nyelven fogja énekelni.

—**A krisztinavárosi szinkörben** ma volt az utolsóelőtti előadás, s ez alkalommal a buzgó karnagy, *Sellei* Gyula jutalomjátékául, *F.-Hegyi* Aranka és *Kissné* Honti Mari vendégfelléptével az *Üdvöske* került szinre. Selleinek a lefolyt év alatt szerzett érdemeit méltányoló közönség zsufolásig megtöltötte a szinkört s lelkes ovácziókban részesitette őt, midőn helyét a zenekarban elfoglalta. Az előadás sikerült volt; a sikerből az oroszlánrész *F.-Hegyi* Arankát illeti. Mellette *Kissné* Honti Mari assz., *Zajonghy* és *Rónaszéky* érdemelnek emlitést. Holnap bucsuelőadással Bényeyné vendégfelléptével a *Háromcsőrü kacsa* kerül szinre.

— **A gyapju-utczai német szinház** holnap kezdi meg saisonját Lesser igazgatása alatt. L'Arrongenak *Der Weg zum Herzen* czimü vigjátéka kerül szinre, mely a külföldön is nagy tetszést aratott.

SPORT.

— **A nemzeti tornaegylet** választmánya tegnap délután *Hegedüs* Sándor elnöklete alatt ülést tartott, melyen elhatároztatott, hogy felhivassanak mindazok, kik *Matolay* siremlékére gyüjtőivvel birnak, azoknak október 1-ig leendő beküldésére. A siremlék elkészitése és felállitása ügyében szükebb körü bizottság küldetett ki, melynek tagjaiul Szedenics János, Kun Gyula, Radisics György és König Géza választattak meg. A tornaórarend és a tornaanyag a megkezdődött tanfolyamra megállapittatott s megválasztattak az előtornászok is. A rendes tornázás már megkezdődvén, felhivatnak az egyleti tagok, hogy a kitüzött tornázási idore jelenjenek meg annál is inkább, mert a csapatbeosztás meg fog kezdődni.

— **A paliosi athletikai versenyek.** A «Szabadkai Tornaegylet» utóbb tartott választmányi ülésén az augusztus 2-án tartott harmadik országos torna és athléta versenyek eredményei nyerték utólagos megerősitésöket. *Balogh* Dezső, a budapesti kerékpáregyesület tagja a 15 km. czélversenyben másodizben bajnokjelöltséget nyert. *Wenczel* Lajos országos bajnokjelölt harmadik küzdelme egyszerü versenynek tekintetik. Nagybudafai Vermes Nándor és Kükemezey Árpád viadaroknak ismertettek el; Schwanda Gusztáv a távuszásban országos bajnokjelöltséget nyert. A többi egyszerü versenyek közül *Kononczi* Aladár gyorsuszási recordja 1 percz 32 másodpercz helyett 1 percz, 9 másodperczre javittatott ki.

Bécs, szept. 15. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) Az őszi meeting ötödik napja ma folyt le a legpompásabb időben sok érdeklődő jelenlétében. A futamok igen érdekesen alakultak és váratlan eseményekben épenséggel nem volt hiány. Meglepetést hozott a kétévesek versenyében Water-rose győzelme, valamint a Brutusé az Eladóversenyben. A totalisateur busás osztalékot adott. Az egyes futamok eredménye ez: I. *Handicap.* 800 frt. Távolság 1600 méter. Blaskovics Ernő hároméves pej méne Harczos (ap. Purdé, a. Becses) és Teleki József gróf hároméves sárga méne Socrates (ap. Michonnet, a. Xantippe) holt versenyben érkeztek a czélhoz: Mr. Vinea hároméves pejkanczája Equity harmadik, Feszteties Tasziló gróf hároméves pejméne Helenist negyedik; Mr. Vinea hároméves sárga méne St. Julien ötödik. Rossz harmadik. Totalisateur 5 : 9 Harczosért; és 5 : 16 Socratesért. II. *Amaranthus-verseny.* 2500 frt. Távolság 2500 méter. Schossberger Nándor Pierrot-ja első; Söllinger Rudolf százados Cambrianja második: Blaskovics Ernő hatéves sárga kanczája Gyöngyvirág harmadik. Küzdelem után három hosszal nyert. Rossz harmadik. Totalisateur 5 : 11. III. *Kétévesek versenye* 1500 forint. Távolság 1200 méter. Mr. Vinea Water-rose-ja első, Feszteties Tasziló gróf Hildá-ja második, Söllinger Rudolf százados Cipolettá-ja harmadik. Küzdelem után egy fejhoszszal nyert. Totalisateur 5 : 86. IV. *Rotunda-verseny.* 1000 forint. Távolság 1600 méter. Söllinger Rudolf százados három éves pejméne Matador (ap. Hastings, a. La Marjolaine) első, Üchtricz Zsigmond báró Teraphinja második. Canterben, három hosszal nyert. Totalisateur 5 : 6. V. *Eladó verseny.* 1000 frt. 1200 méter. Fáy-Halász Gida Brutus-a első; Mr. Wood Wahrsagerin-je második; Jékey százados Buschmüller-je harmadik. Canterben négy hoszszal nyert. Rossz harmadik. Totalisateur 5 : 47. VI. *Trompeter-akadályverseny.* 1200 forint. Távolság 4800 méter. Mr. Wood Bihar-ja első; Mr. Aromac Pessimist-je második. Küzdelem után nyert. Totalisateur 5 : 21. A legközelebbi lóverseny e hó 17-én, csütörtökön lesz.

FŐVÁROSI ÜGYEK.

— **A fővárosi egylet** ma Kamermayer polgármester elnöklete alatt értekezletet tartott, a melyen a törvényhatóság holnapi közgyülésnek tárgyai megbeszélése előtt *Morlin* Imre tett kérdést a belvárosi plébánián a zenekarigazgatói és kántori állomás betöltése ügyében. A belvárosi kántorság e szerint a zenei ösmeretek mellett föltételezi azt is, hogy az illető választandó egyén a népének vezetésére is képes legyen. A népének a katholikusoknál ugy is az egyedüli mód, mi által a közönség az isteni tiszteletben részt vesz és nemzeti nyelvét a templomban érvényre emeli. Kérdi, hogy gondoskodott-e a tanács arról, hogy az állomás betöltésénél mindezek a szempontok figyelemben részesüljenek? *Kamermayer* azt felelte, hogy a tanács épen most foglalkozik egy vegyes bizottság utján a pályázók vizsgálatával, s a Morlin által érintett irányban fog mindenestre cselekedni, ha a betöltés időpontja elérkezik. Ezután *Reményi* Antal kérdi, hogy való-e az a hirlapi közlemény, mintha a tanács az uj városház mellett a Tököliánum megvétele által pótépitkezés utján akarná a helyiségek bővitését eszközölni s ez irányban alkudozásra már egy tagját meg is bizta volna? *Elnök:* fölemliti, hogy a városházi helyiségek ugy az uj városházán (mérnöki hivatal) mint a régi (számvevőség) szükkek s a helyszükségen akár bérlet által, akár más módon, de segiteni kell. Positiv határozat nincsen, hogy a tanács mit fog tenni még e tekintetben, mert e kérdésben még érdemleges határozatot egyáltalán nem hozott. *Interpelláló* a Tököliniáum megvételét a legszerencsétlenebb megoldásnak tartaná. Ezután az értekezlet a holnapi közgyülés tárgyaira tért át, a mikre nézve a tanács javaslataihoz mindenben hozzájárult.

— **Az Orczy-kert** nyilvánossá tétele tárgyában a tanács ma foglalkozott a kiküldött vegyes bizottság által benyujtott memorandummal; a honvédelmi miniszterium által proponált megoldási módot elfogadta, s a közgyülésnek hozzájárulás végett bemutatja.

— **A budai szinházakra** vonatkozólag a budai kör beadványt intézett a fővároshoz, hogy azok ne a nemzeti és népszinháznak adassanak ki, hanem pályázat utján valamely alkalmas igazgatónak. A tanács *fenntartja* a budai szini bizottság inditványait. E memorandumot mindazáltal véleményadás végett kiadni javasolja a bizottságnak.

— **A szüret idejét** a tanács mai ülésén szeptember 21-ére tette Budapesten. A holnapi közgyülés elé ily értelmü javaslatot visz, miután egy ujabb szabályrendelet értelmében a szüret napját a törvényhatóság állapitja meg.

— **A fővárosi pénzügyi és gazdasági bizottság** ma délelőtt 10 órakor *Csóry* Lajos elnöklete alatt ülést tartott. A napirend első tárgya az V. [illegible] Szemere- és Balaton-utczák sarkán levő városi [illegible] bérbeadásának kérdése volt. Minthogy Luczenbacher Pál e telekre, egy tüzifa-telep felállitása végett reflektál, [illegible] bizottsági tag felhivja a bizottság figyelmét arra, hogy a városban felállitandó tüzifa-telepek tüzbiztonsági szempontból veszélyesek lehetnek, inditványozza, hogy ez ügy a kisebb bizottsághoz utasittassék véleményadás végett. *Preuszner* és *Rémy* Róbert felszólalása után elhatározta a bizottság, hogy Luczenbacher felszólitandó, hogy a telek bérbeadásáért kivánt bérösszeget [illegible] megfizetni, ha nem, árverés utján fog bérbe adatni. Az ujpesti csatorna után, épitési pótlék fejében, a főváros által fizetendő 16,986 frt fedezet iránt, a számvevőség jelentése elfogadtatott. Hoderspeck János és Mälxner István kérvénye kőbányai bérletekre vonatkozólag elfogadtatott. A budai szini bizottság előterjesztésére javaslatba hozott 500 frtnyi felemelt subvenczió fedezete tárgyában, a tanács javaslata elfogadtatott. A munka kiállitásban részt vett iparos tanulók és segédek jutalmazására, a tanács által javaslatba hozott 100 db 10 frankos arany fedezete elfogadtatott.

EGYLETEK, TÁRSULATOK.

— **Az egyetemi ifjuság köréből.** *A jog- és államtudományi kar* segitő egyesületének elnökéül a ma megtartott bizottsági ülésen *Bittó* Aurél negyedéves joghallgatót választották meg. — *Az orvostanhallgatók* segitő egyesületének *Bekker* Károly negyedéves orvosnövendék lett az elnöke. — *A müegyetemi hallgatók* segitő egyesülete ma választotta meg bizottsági tagjait. Az elnökjelölt *Tolnay* Kornél negyedéves müegyetemi hallgató. A győztes párt szavazó czéduláin a következő bizottsági tagok nevei voltak: Gaál Bertalan, Krepuska Lajos, Melléky Ferencz, Moldoványi Ferencz, Regner Kálmán, Rieger Gyula I. évesek. Wulka Ernő, Karsay István, Horváth Károly, Faragó János, Fábry Frigyes, Stromszky Sándor II. évesek. Ifj. Orczy Gyula, Bethlen Balázs gr., Horváth István, Kherndl György, Roth Gusztáv, Gaál Adorján III. évesek. Tolnay Kornél, Répássy Miklós, Gardos Károly, Pöppel Gyula, Stahl Géza, Bartha Zsigmond IV. évesek. — *A gyógyszerész-hallgatók* segitő egyesülete is ma tartotta meg a Muzeum-kávéház helyiségeiben elnök-jelölő gyülését. Az egyik párt jelöltje *Braneczky* Kálmán, a másiké *Spergel* Imre. A zöldpárt 13 szótöbbséggel győzött.

A Gusztáv-Adolf-egylet XXXIX-ik egyetemes gyülése Eisenachban.

II.

— Az «Egyetértés» levelezőjétől. —

Szept. 12.

Szept. 9-én a közgyülés után következett a szokásos közebéd, melyen poharakat emeltek a német császárra és a nagyherczegre, elhatározták, hogy mindkét uralkodónak táviratilag küldik meg az egylet üdvözletét.

Esti fél nyolcz órakor a György-templomban előadták Bach Sebestyén «Máté szerinti passió»-ját, s ezzel bebizonyodott, hogy valósággá vált Luther az az óhaja, vajha a müvészetek, kivált a zene, a protestáns egyház szolgálatába állnának. Litzinger Ferencz Düsseldorfból, Hildach tanár és neje Drezdából, Post k. a. Frankfurtból énekelték a főhangokat, Lauterbach zenekara és weimari zenészek adták a nagyszerü darabot, mely elragadó hatással volt a hallgatókra.

Igy végződött az ünnepély első napja.

A második napon jóváhagyattak a felülvizsgált számadások.

Ezt követte kilencz tagnak a központi bizottságba választatása. Általános többséget nyertek Fricke, Pank szuperintendens, Simons, Gröben, Lauxmann, Mommsen, Eckart, Schulz és Nippold.

Eigenbrodt Darmstadtból előadást tartott a hesszeni szétszórva élő és kis gyülekezetek állapotáról. Hangsulyozva a telekezeti iskola szükségét.

A nap legnagyobb ténye volt azonban a fő *szeretetadomány* megszavazása. Dr. *Teutsch* Erdélyből, mint előadó, terjedelmes dolgozatban jellemezte a három, e czélra kijelölt gyülekezet állapotát. *Ciele-Zielonke* Pózenben, *Mittelbexbach* rajnai Bajorországban és *Nippes* rajnai Poroszországban voltak jelölve. A másfél óra hoszszat tartott előadás után elrendeltetett a szavazás, mely szerint a pózeni *Ciele-Zielonke* lett a győző egyház, mely 17,699 márka szeretetadományt nyer. De a másik két kijelölt egyház egyenkint 4795 márka segélyt kap.

A győző egyház köszönetét tolmácsolta ezután Gröben, pózeni konzisztoriumi elnök.

Reich lelkész bejelenti az amerikai protestánsok üdvözletét és kéri, hogy a Braziliában lakókról kiválóan emlékezzék meg az egyesület.

Carstedt katonai lelkész szól a lotharingiai gyülekezetekről és jelenti, hogy Diedenhofenben és környékén 2000 evangelikus sürgősen szükségel lelkészi ellátást és templomot.

Rönneke követségi lelkész Rómában, megköszöni az olasz gyülekezetek segélyeztetését és utazó lelkészt kér Palermo, Messina stb. községek részére.

Kranichfeld szól Luxemburgról, mely különös ellenségeskedésnek van kitéve.

Rochedieu brüsszeli lelkész franczia nyelven a vallon és flamand egyházakról, a melyek segélyezését szükségesnek tartja, végül itt Eisenachban, a reformáczió e nevezetes pontján, hármas köszönetet mond először azért, hogy itt adatott a biblia a nép kezébe, másodszor azért, hogy ezeket a Gusztáv-Adolf egylet terjeszti és harmadszor azért, mivel Németország befogadta az elüzött hugenottákat.

Rimont Genfből, Kálvin városából üdvözletet hoz Luther városának, Eisenachnak és jelenti, hogy ők is segélyezik az inséges egyházakat.

Több más szónok után elhatározta az egyesület, hogy legközelebbi egyetemes gyülését *Düsseldorfban* fogja megtartani.

Az elnök köszönetet mondva Eisenach páratlan fogadásáért, az agg költő, Gerok mondott zárimát, a mely után a gyülés véget ért.

De nem értek véget az ünnepélyességek. Délután 4 órakor kirándulást rendeztek Wartburg várához. Ott Arnswald ezredes a nagyherczeg nevében üdvözölte a Gusztáv-Adolf egyesület központi bizottságát, Fricke elnök pedig hatalmas beszédben lelkesitette a hallgatóságot a hit iránt való hüségre és beleegyezésök kifejezése végett, kérte, hogy a gyülekezet emelje fel kezeit, mi meg is történt. Felhivta ezután a jelenlévő eisenachiakat, hogy a gyülekezetben azonnal gyüjtsenek az Eisenachban felállitandó Luther emlékre. Ez megtörténvén, a gyülekezet a vár belsejét, a Luther szobát, a reformáczió termeit tekintette meg.

Esti 7 órakor viszont a szinházban, eisenachi férfiak és nők Luther életéből élő képeket mutattak be, melyek kiválóan sikerültek.

Szeptember 11-én külön vonattal indult nagy közönség Möhra faluba, hol a Luther-család ősi háza és előtte Luther érczemléke áll s hol Geldern meiningeni egyházi főtanácsos bucsubeszédet intézett a Gusztáv Adolf egyesületi vendégekhez, kik az «Erős vár a mi Istenünk» éneklése közben oszlottak szét s visszaindultak a külön vonathoz, mely a vendégeket Salzungba, a hires sós fürdőhelyre vitte, a hol bucsuebéd volt.

A Gusztáv-Adolf egyesület ez alkalommal is bebizonyitotta, hogy mint segélyező egylet nagy tényezővé vált a protestáns világban és hogy magához vonzza a legtávolabb vidékek protestánsait.

TÖRVÉNYSZÉKI CSARNOK.

— **A Köteles-ügyhöz.** Az igazságügyminiszterium utasitotta a szegedi kir. törvényszéket, hogy az utolsó krajczárig fizessék vissza az ártatlanul szenvedett Köteles Mihálynak rabtartási költségeit, melyeket a szerencsétlen ember vagyonából fedeztek. E költségeket ama birák fogják viselni, kik őt ártatlan létére elitélték. *Bódi* Julis, megbizható hirek szerint, többek előtt kijelentette a maria-nosztrai fegyházban, hogy Köteles Mihályt bosszuból keverte bele a saját bünébe, holott teljesen ártatlan.

— **Hódmezővásárhelyiek sajtópöre.** Karancsy Dániel hó[d]mezővásárhelyi lelkésznek Kovács József ellen intézett sajtópörében az uj esküdtszéki tárgyalásra a

budapesti itéletnek a kuria által való megsemmisitése következtében az igazságügyminiszter az aradi esküdtszéket delegálta.

— **Királyi kegyelem.** Egy pozsegai sürgöny jelenti, hogy ő felsége e hó 14-éről kelt elhatározásával felségsértés miatt elitélt két egyénnek összes büntetését elengedte. Ezenkivül ő felsége ugyancsak 14-ről kelt elhatározásával büntetésök hátralevő részét 86 elitéltnek engedte el.

Az elsikkasztott milliók.

Bécs, szept. 15. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) Ma kezdődött Kuffler kihallgatása. Eleinte remegő hangon beszélt, de mikor üzleti tranzakczióira tért át, nyugodtabb lett és oktató hangon szólott, mintha nem is őt illetné a dolog. Közönség ma nagyobb számmal volt jelen, mint tegnap és a terem már a tárgyalás kezdetekor zsufolva volt.

Elnök az ülést ½10-kor nyitotta meg.

Elnök: Ön hallotta a vádat. Bünösnek vallja-e magát?

Vádl.: A mi a leszámitoló-társaság esetét illeti, nem; a mi a Trotter-esetet illeti, nem; a mi a vétkes bukást illeti, annyiban vétkesnek vallom magamat, hogy kénytelen voltam fizetéseimet megszüntetni és nem vagyok abban a helyzetben, hogy mindent kifizessek. De remélem, hogy kimutathatom, hogy voltaképen ebben sem vagyok vétkes.

Eln.: Kivánja ön a tényállást saját felfogása szerint előadni?

Vádl.: Ha megengedi, ugy elmondom a leszámitoló bank esetét . . .

Eln.: Jobb lenne a másik rendet betartani. Mondja el előbb általános üzleti eljárását és aztán térjen át Jaunerre. Mióta önálló kereskedő ön?

Vádl.: 19 éves koromban atyám üzletébe léptem; Temesvárott kékfestő gyárunk volt, 28 éves koromig atyám üzletében maradtam.

Eln.: Miféle iskolákat látogatott?— *Vádl.*: Az elemi iskolát; otthon nevelőm is volt; aztán önálló lettem és sógorommal Pesten terményekkel kereskedtem. Itt maradtam nősülésemig, 1863-ig; ekkor Bécsbe költöztem, hol szintén terményekkel kereskedtem. — *Eln.*: Milyen eredménynyel? — *Vádl.*: Csakhamar 150.000 forintot vesztettem el. Atyámtól 250.000 frtot kaptam, 20.000 frt volt a nőm hozománya és azonkivül volt még 30.000 frtom. A slezvig-holsteini háboru a valuta ingadozását vonta maga után és én vagyonom jelentékeny részét elvesztettem. 1866-ban egész vagyonom oda lett.

Eln.: Aztán mit müvelt? — *Vádl.*: 1867-ben bizományi üzletet nyitottam. — *Eln.*: Milyen eredménynyel? — *Vádl.*: Jóval. Minden oldalról támogattak és pénzt bocsátottak rendelkezésemre. — *Eln.*: Megfizette régi adósságait? *Vádl.*: Igen. Ezt az üzletet 1874-ig folytattam. Ekkor eszközöltem az első nagyobb leszámitoló üzletet az Albrecht vasut részére.

Elnök: Ön tehát már előbb is foglalkozott ilynemü üzletekkel? *Vádl.*: Saját üzletembe első rangu czégek váltói kerültek, melyeket a tőzsdén tovább adtam. Mióta Bécsben vagyok, összeköttetésben állam a leszámitoló bankkal, itt helyeztem el az üzletembe érkezett összes papirokat.

Elnök: Ettől fogva ön csupán leszámitoló üzletekkel foglalkozott? *Vádl.*: Nem, borszeszszel, gabonával és gyapottal is kereskedtem. — *Eln.*: Mikor kezdte a tőzsdét látogatni? *Vádl.*: Mióta Bécsben vagyok. Nem mentem oda játszani, hanem hogy leszámitolásaimat végezzem.

Eln.: Meddig folytalta ezt az üzletet? — *Vádl.*: 8—9 évig. — *Eln.*: Milyenek voltak vagyoni viszonyai? — *Vádl.*: Nagyon jók. — *Eln.*: Meddig? — *Vádl.*: hallgat. — *Eln.*: Volt idő, mikor önnek kevésbé jól ment? — *Vádl.*: Nem, elnök ur. Tovább folytattam bizományi üzletemet. 1881-ben nagyobb üzletet kötöttem a leszámitolóbankkal. Ekkor érintkeztem Jaunerrel először közvetlenül.

Eln.: De aztán jött oly idő, mikor ön nem volt fizetésképes? — *Vádl.*: Nem. — *Eln.*: Mikor nem fizethette ki a különbözeteket. — *Vádl.*: Ha elnök ur ezalatt tőzsdekülömbözeteket ért, ugy ez nem áll. — *Eln.*: A Bontoux-krach hozta önt zavarba? — *Vádl.*: Nem, akkor már nem volt a tőzsdén dolgom.

Eln.: De ujabb üzletekbe bocsátkozott és ügynöki adósságokat csinált? — *Vádl.*: Igen. — *Eln.*: Melyeket idővel lassankint lefizetett? — *Vádl.*: Valamennyit. — *Eln.*: Nem valamennyit. — *Vádl.*: Az nem tesz semmit. — *Eln.*: Csak azt konstatálom, hogy ön még tartozik 24.000 frttal. — Milyen volt a leszámitoló bankkal való üzlete? — *Vádl.*: A bank kifizette Párisra és Berlinre szóló utalványaimat, mielőtt még a külföldön ki lettek volna egyenlitve.

Eln.: Ki által kötötte ezeket az üzleteket? — *Vádl.*: Landauer és Bunzl igazgatók által. — *Eln.*: És Jauner? — *Vádl.*: Ő kifizette a pénzt az utalványokra, sokszor előlegeket is adott. — *Eln.*: A bankkal való üzletei Bunzl hozzájárulásával köttettek? — *Vádl.*: Keveset érintkeztem Bunzllal. Bunzl gyakran zárt ajtók mögött értekezett velem egyes czégekről oly esetekben, midőn a legnagyobb titoktartásra volt szükség. (Izgatottan:) Elnök ur! Ma vádlott vagyok ugyan, de azelőtt biztak bennem és különösen a mi czégismereteimet illeti. . . . .

Eln.: Abban nem kételkedem. — *Vádl.*: Elnök ur, ez a becsületességbe vetett bizalom volt, mely többet ér a pénzbizalomnál. — *Eln.*: Miként állott ön 1883-ban? — *Vádl.*: Jó módu ember voltam; első rangu czégekkel 750,000 frton megvásároltam a stallburgi kőszénbányát; velem együtt elvesztik pénzüket. — *Eln.*: De hát miért kötötte meg ezt az üzletet? — *Vádl.*: 1883-ban nagy birtoküzletet csináltam 6 millió frton. — *Áll.*: Ön az itebei jószágot érti? — *Vádl.*: Igen. Ebben az évben még több nagy üzletet kötöttem és mind Jauner nélkül. — *Eln.*: Mennyi vagyona volt ekkor? — *Vádl.*: Jóval több egy milliónál.

Eln.: Milyen üzleteket kötött ön 1884-ben? — *Vádl.*: A Broda és társa czukorczéggel voltak ügyleteim. — *Eln.*: Broda birta önt arra, hogy Tschinkel-féle váltókat elhelyezzen? — *Vádl.*: Igen. — *Eln.*: Már akkor beszéltek a nyereségről? — *Vádl.*: Igen; két százalék proviziót kértem. — *Eln.*: És Broda? — *Vádl.*: A nyereség felét kötötte ki magának. — *Eln.*: Melyik Tschinkel czég volt pénzzavarban? — *Vádl.*: Mind a három. Tschinkel Frigyes hozzám fordult kölcsönért, de nem kötöttem meg az üzletet, mert nem találtam rá embert. Később megint fölkerestek ebben az ügyben; hogy rajtuk segitsek, azonnal adtam nekik 20,000 forintot; aztán Tschinkelék süszenbrunni uradalmának eladását közvetitettem s ekkor is pénzt előlegeztem nekik.

Eln.: Miként végződött a dolog? — *Vádl.*: Tschinkelék 729.000 frtot kaptak tőlem. Erre nem adtak fedezetet. Ez alatt bekövetkezett a czukorválság, mindennap uj czégek buktak, köztük a Tschinkel czég is. — *Eln.*: Nyert vagy vesztett ön a Tschinkel-féle ügyletnél? — *Vádl.*: Embereim vesztettek, mert a tömegből alig kapnak 20 százalékot. Vajjon én vesztek-e, az attól függ, hogy embereim mennyiben követelnek tőlem kárpótlást.

Eln. Térjünk át a Weinrich-ügyletre. — *Vádl.*: Előadja, hogy Weinrichnek 250.000 frtot adott kölcsön és még további 300.000 frtot kellett volna adnia, de látva, hogy Weinrichnek havonkinti 600—800,000 forint fizetései voltak, nem adta neki ezt az utóbbi összeget. Leirja a Weinrich testvérekkel folytatott alkudozásait. — *Eln.*: Mennyit vesztett ön ezen az ügyleten? — *Vádl.*: Azt hiszem, hogy 1.200,000 frtot, de nem tudom határozottan. — *Áll.*: Egy pár forinttal több vagy kevesebb nem jön szóba.

Eln.: Mi történt a peceki részvényekkel? — *Vádl.*: Átvettem azokat 200,000 frtért. — *Eln.*: Mily feltétel alatt? — *Vádl.*: Kezességet kellett vállalnom, hogy bizonyos idő mulva visszaadom a részvényeket.

Az ülést félórára félbeszakitják.

Szünet után a *Trotter*-eset került tárgyalásra. — *Vádlott* előadja, hogy Trotterrel az innsbrucki takarékpénztár részére eszközlendő kölcsön tárgyában érintkezett, melynek ő, Trotter, képviselője volt. Arról volt szó, hogy egy 20,000 holdas birtokra kölcsön vétessék föl, a miért 2% proviziót helyeztek nekem kilátásba. A kölcsön ügyében Trotterrel tárgyaltam, az ügylet létrejött és 10,000 holdra kölcsönt eszközöltem ki; de mert még nagy adósságok voltak törlesztendők s igy a másik 10,000 holdra is kölcsön lett volna fölveendő n magam 200,000 forint papirjáradékot és 39,000 forint készpénzt adtam át dr. Trotternek, biztositékul arra az esetre, ha a kamatok és törlesztési összegek az első kölcsönből nem folynának be.

Kuffler folytatja: dr. *Trotter* engem becsületes, megbizható embernek ismert, és minthogy ő igen gazdag volt, velem együtt csinálta az üzletet. Mint bizonyitékát az ő bizalmának felemlitem, hogy egyszer nekem 600,000 forint értéket fizetett ki, melyet ő neki meg kellett volna téritenem, ha máskép használtam volna, mint az előirt czélra. Mikor én hozzá jöttem és mondtam neki, hogy pénzre van szükségem, igen nyájas volt és mondá: Adok önnek! 2700 darab peceki részvény volt a pénztáromban, melyeket én a hitelintézettől visszaváltottam.

Eln.: Ezek a Weinrich kezelése által elértéktelenedett részvények? *Vádl.*: Még mindig lett volna értékük, ha a mérleg tisztességes lett volna. *Eln.*: Nem ismerte a hitelintézet e részvények értékét? *Vádl.*: Azt hiszem nem. *Eln.*: Nem azért váltotta ön vissza a részvényeket, mivel a hitelintézet megtudta, hogy azok értéktelenek? *Vádl.*: Más okom volt reá.

Államügyész: Megjegyzem, hogy Weinrich csalás miatt Amerikába szökött. Nem ugy van? *Vádlott*: Nem egészen ugy. Ki mondta ezt? Weinrich Móricz . . . *Elnök* (megszakitva): maradjunk a tárgynál. Miért váltotta vissza a váltókat? *Vádlott*: Mivel Ziffer igazgató azt mondta, hogy mig ez az ügy a részvényekkel rendezve nincs, Stummer nem megy Pecekbe.

Eln.: Tudta azt dr. Trotter, hogy a peczeki részvények értéktelenek? — *Vádl.*: Ha nem is kérdezte volna, megmondtam volna neki. — *Eln.*: Mennyivel tartozik még dr. Trotternek? — *Vádl.*: 142,000 forinttal. — *Eln.*: Adott ön neki aztán 5000 forintot? — *Vádl.*: Engedje meg elnök ur . . . — *Eln.*: Feleljen kérdésemre, igen vagy nem? — *Vádl.*: El kell mondanom elejéről, mivel ez nem oly egyszerü. — *Eln.*: Tehát kérem. — *Vádl.*: Én részletfizetés fejében adtam neki a pénzt.

Eln.: Azt ön mondja, de Trotter azt állitja, hogy ön a pénzt neki ajándékozta. Ön azt mondja neki, hogy ön a pénzen nyert, s e nyereségből neki is akart juttatni. Erre én sulyt fektetek, mivel feltünt nekem, hogy ön e pénzajándékozgatást minden jogszerü alap nélkül cselekedte, hogy ezáltal bizonyos embereket megbizhatókká s kész szolgáivá tegye. *Vádl.*: Ez dr. Trotternél nem lehet az eset, mivel ő önálló ember.

Elnök ezután szóba hozza Kuffler ingatlan értékeit. Trenkler azt vallotta a vizsgálóbiró előtt, hogy ő Kufflernek egy 80,000 forintos váltójáért Ypsilanti herczeg egy 150,000 forintos váltóját adta fedezetül. Kuffler azt adja válaszul, hogy ő ennél az üzletnél igen kulans kamatokat vett.

Eln.: Egyáltalában hogy került ön Ypsilanti herczeg váltójának birtokába? — *Vádl.*: Pénzt kölcsönöztem neki. — *Eln.*: Maga birtokában volt Berghes herczeg néhány váltójának, ki a franczia követségnél katonai attaché volt, nemkülönben Erlanger báró néhány váltójának? — *Vádl.*: Igen. — *Eln.*: Mily összeget képviseltek Berghes herczeg váltói? — *Vádl.*: Ugy körülbelül 900.000 frtot.

Eln.: És Bellegarde grófé? *Vádl.*: 200,000 frtot.

Elnök megjegyzi, hogy ezekkel a gavallér váltókkal sajátszerüen áll a dolog. Egy katonai attaché nem fogad el váltót, ha fizetésképes. Vádlott erre azt válaszolja, hogy ezeket a váltókat a váltó és leszámitoló bankkal kötött üzleteiben értékesitette. Ezek neki födözetül szolgáltak. Ezután Kuffler viszonyát tárgyalták a Trenkler czéggel.

A szünet elteltével folytatták *Kuffler* kihallgatását.

Az elnök jelenté, hogy a legutóbb tett inditványok dolgában már intézkedett. (Kufflerhez.) Eddig ön általánosságban nyilatkozott, most tehát rátérünk a vádlevél egyes pontjaira, mindenekelőtt Jauner Lukácshoz való viszonyára. Mikor ismerkedett meg ön Jaunerrel? *A vádlott*: 1868-ban vagy 1870-ben. *Az elnök*: Tudott-e Bunzel igazgató ama rendeletéről, hogy az ön hitelét szoritsák meg a leszámitoló társaságnál? *A vádlott*: Hallottam, hogy meg akarják szüntetni a leszámitolásnak velem szemben követett módját. *Az elnök*: Mikor történt ez? *A vádlott*: Ugy gondolom, hogy az 1884. év őszén. *Az elnök*: Azt mondják, hogy már egy évvel előbb. S később aztán magával az elhunyt Jaunerrel kötött ön ilyen üzleteket. *A vádlott*: Igen, de én azt hittem, hogy a leszámitoló társaság számára köti ez üzleteket. *Az elnök*: Beszéljen el, hogy milyen természetüek voltak ezek az üzletek. *A vádlott*: Jauner nekem váltókért pénzt adott a leszámitoló társaság pénztárából, a váltókat pénz helyett használta s én aztán visszaváltottam azokat. Ha azt mondják, hogy én e pénzeket gyümölcsöztettem, ugy kell azt érteni, hogy e pénzeket nagyobb kamatlábak mellett helyeztem el, mint a minők mellett a bank tehette volna. Igaz, hogy ez nem mindig készpénzzel történt, de annál jobb volt a kamatozás: *Az elnök*: S megtartották ez üzleteknél a szokásos formákat? *A vádlott*: Legfölebb akkor nem, ha előlegek adattak a leszámitolásra; akkor a különbözetet a magasabb leszámitolás egyenlitette ki. Különben egyenlő értékek fedezték azokat a pénzeket, melyeket én Jaunertől kaptam s föl kellett tennem, hogy Jauner nem önhatalmulag jár el, mert vele való érintkezésem épenséggel nem volt titkos. Jauner egyébiránt egyenlő értékek nélkül is adott volna nekem pénzt s kaptam is tőle chek-ek és bon-ok fejében. E pénzekről azt kellett hinnem, hogy nem a bank pénztárából valók, vagy legfölebb Jauner számláját terhelik.

Ama nyilatkozatokból, melyeket Kuffler az ily pénzek elkönyveléséről tett, azt következteté az elnök, hogy Kuffler elismeri, hogy Jaunerrel együtt merész üzleteket csinált a leszámitoló társaság pénzével, a mit azonban tagad a vádlott s megjegyzi, hogy Jauner állását ismerve, nem juthatott ilyen gondolatra. Megtörtént, hogy olyan pénzekkel fizetett a bankban, melyeket kevéssel azelőtt kapott Jaunertől, de ilyenkor maga Jauner kötötte ki, hogy a pénznek vissza kell vándorolnia a bank pénztárába. Azt hitte, hogy Jaunernek magának is van pénze s nem tudhatta, hogy a rokonai vagyonával is ugy bánik, mint a sajátjával.

Az elnök megjegyzi, hogy Kuffler az emlitett üzletek révén 1.887,000 forinttal tartozik a leszámitoló társaságnak.

A vádlott az feleli, hogy ebben tévedés történt, mert az ő feljegyzései szerint a letétben levő 400,000 frtnyi járadékokat nem számitva, 1.600,000 forintot, s a járadékok levonásával 1.200,000 forintot tesz ki adóssága.

Az *elnök*: S e tartozás fejében 1.200.000 forintról szóló utalványok vannak a leszámitoló társaság pénztárában, melyeknek azonban teljességgel nincs fedezetük. A *vádlott*: Ezek a chek-ek és utalványok nem is fedezetül, hanem csak egyszerü nyugtákul szolgáltak. *Az ügyész*: Már pedig azok az utalványok azért kerültek a pénztárba, hogy félrevezessék a revizorokat, a kik azt hihették, hogy a hiányzó pénzt egyenértékek pótolják. Mondja csak Amschler, micsodáknak tartotta ön ezeket a chekeket és utalványokat? *Amschler*: Egyenértékeknek.— *Az ügyész* (Kufflerhez: Tehát az ön vádlott társa is azok közül való, a kiket ön félrevezetett. Hát miért nem állitott ki rendes nyugtákat? — *A vádlott*: Mert az ilyen üzletek sokszor pillanatok alatt jönnek létre, s nekem nem volt időm. — *Az ügyész*: Hanem levelezésre volt ideje? — *A vádlott*: Nekem nem volt; a levelezést könyvvivőm végezte.

Az elnök konstatálja a könyvekből, hogy Kuffler mindig a pénztári vizsgálatok előtt fizetett nagy összegeket Jaunernek s a vizsgálat után ismét visszakapta a pénzt. *A vádlott* bebizonyitani igyekszik, hogy e fizetéseket nem a pénztári vizsgálatok ideje, hanem a váltók lejárata tette szükségessé.

Az ügyész: Az ön nyilatkozatai szerint korrekt és tisztességes üzletek voltak azok, melyeket ön Jaunerrel kötött. *A vádlott*: Olyan pénzzel, a melyről tudom, hogy sikkasztott, csak nem fizetek az osztrák-magyar banknál. — *Az ügyész*: Ha az önök érintkezése korrekt lett volna, Jaunernek nem kellett volna magát kivégeznie. Ez az öngyilkosság bevallása bünösségének. Hogyan van az, hogy ön, ki évek során át érintkezett vele, nem tudta bünösségét? *A vádlott*: Hogy nem tudtam, az annyira be van bizonyitva, hogy beszélnem sem kell róla. Ha Jauner gondolta volna, hogy én ismerem bünét, el kellett volna hozzám jönnie és mondania, hogy Kuffler segitsen . . . *Az ügyész*: Jauner minden lehetőt megtett, hogy elkerülje az öngyilkosságot s igy bizonyos, hogy önhöz is fordult. *A vádlott*: Nem tette. Még közölte velem, hogy deczember 17-ikén pénztárvizsgálat lesz, s hogy én mit tettem deczember 17-étől 18-ikáig, azt minden órában kimutathatom. *Az ügyész*: Jaunernél halála után czédulát találtak, mely ön ellen a legsulyosabb vádat tartalmazza. *A vádlott*: Azt, a mi e czédulán áll, fájdalom, vissza kell utasitanom, nem mintha Jaunert olyan becstelennek tartanám, hogy képes lett volna igazságtalansággal megválni az élettől, hanem azért, mert föl kell tennem, hogy ama hibás föltevésben halt meg, hogy én őt megcsaltam. Jauner becsületes ember volt. (Siró hangon.) Azt kell hinnem, hogy olyan becsületes ember volt, hogy életét is föláldozta a leszámitoló társaságért. Még most sem hiszem, hogy a 1.200,000 forintot elsikkasztotta, hanem a bank czéjaira áldozta.

Az elnök: A vizsgálat során adott válasza jellemzi önt. A sikkasztást ön nem tartja a bankra nézve oly nagy veszélynek, mint azt, ha nem bizik a tisztviselőinek okosságában. — *A vádlott*: Ezt nem igy kell érteni. Bunzl igazgató maga is el fogja ismerni, hogy a mult év május havában nélkülem az egész bécsi piacz tönkrement volna.

Az ügyész: Ohó! Csak egy része talán. — *A vádlott*: Nem, az egész.

Dr. Singer: Ön előbb emlité, hogy értelmezi a czédulát, melyet Jauner holttesténél találtak. Ön azt hiszi, hogy Jauner ama föltevésben vált meg az élettől, hogy a Weinrich-féle üzérkedésekben részességgel vádoltatott. A *vádl.*: Egészen helyesen. — Dr. *Singer*. Várt még mindig valamire Jauner? — *A vádl.*: Igen, ő még mindig várt Stummer- és Schoeller-féle értékekre. — Dr. *Singer* további kérdéseire a vádlott felvilágositást ad a checkek természetére vonatkozólag és megemliti, hogy a társaság pénztárában 593,000 és 300,000 forint értékü chekek voltak.

Dr. *Singer* azt kérdi Kufflertől, hogy mily módon vonta be a chekeket? — *Vádl.*: Értékekkel, melyeknek nálam be kellett folyniok. — *Eln.*: Ha ön mindezt visszafizette volna, ugy ma nem ülne a vádlottak padján. — Dr. *Singer*: Minthogy bukás miatt is felelnie kell, bizonyos ön a felől, hogy a Weinrich-ügyletben 1½ milliót vesztett? — *Vádl.*: Biztos vagyok felőle.

Dr. *Singer*: Ön tehát a Weinrich esetet kapcsolatba hozza Jauner bukásával való üzleti összeköttetésével? — *Vádl.*: Igen. Szerencsétlen gondolat volt tőlem, hogy ezt az ügyet kezembe vettem, mert egész szerencsétlenségem csak innen ered. — *Államügy.*: Ön tehát arra az álláspontra helyezkedik, hogy a világot megmentette? — *Vádl.*: Akkor minden bizonynyal.

A tárgyalást holnap délelőtt folytatják.

*

Laczkó Antal budapesti borkereskedő bukásáról ezeket beszélte Kuffler: Laczkó azzal a kéréssel fordult hozzám: nem tudnék-e neki pénzt keriteni. Én kivánságát teljesitettem, mert Laczkót mindig jónak hittem. Vettem egy csomó váltót s azzal Jaunerhez mentem. Mivel azonban Laczkótól az intézet tárczájában már egy negyed millió elfogadványokban és vagy 200,000 forint volt gyenge giróval, Jauner ezeket elutasitotta. Ekkor Budapestre utaztam, hogy Laczkóval értekezzem. *Laczkó rám akarta egész borraktárát ruházni, ha csak pénzt szerzek neki.* Én megigértem, hogy amennyire erőmtől telik, segitségére leszek. Én tehát az elfogadványokat, melyek még nem voltak esedékesek, kivettem a tárczából s ezáltal a Laczkó czéget még egy ideig fentartottam. Végül, midőn Laczkó megbukott, tárczámban 329,000 frt váltó volt.

Az eln.: Mily nyereményre lehetett kilátása, ha a sanálás sikerült volna? *Kuffler*: Az bizonytalan. *Az eln.*: Mennyit kapott ön a csődtömegből? *Kuffler*: Még nincs lebonyolitva az ügy. Eddigelé 20,000 frtot.

HÁZASSÁG.

— **Esküvők.** *Szöllösi* György debreczeni fiatal ékszerész e hó 13-án kelt egybe Oláh Ida kisasszonynyal. — *Onody Ferencz* gödöllői kir. erdész tegnap vezette Aradon oltárhoz Schvob Terka kisasszonyt, Schvob Sándor családi főerdész leányát. — *Günther Kálmán* kir. törvényszéki jegyző mult vasárnap tartotta esküvőjét Móricz Bertával, Móricz Lajos kir. törvényszéki elnök leányával. — *Dr. Gedeon Mihály* közlekedésügyi miniszteri fogalmazó tegnap esti 6 órakor vezette oltárhoz Gollovicz Mihály fővárosi háztulajdonos leányát.

GYÁSZROVAT.

Bodoky Lajos min. tanácsos temetése ma d. u. 4 órakor ment végbe, Andrássy-ut 4. sz. alatti lakásáról. A ház udvarán nagyszámu és intelligens közönség gyült egybe. Ott voltak: Baross Gábor közlekedésügyi államtitkár, gróf Tisza Lajos, dr. Darányi Sándor, Literáty Ödön, Horváth Gyula, dr. Darányi Ignácz orsz. képviselők, utóbbi ugy is, mint a tiszavölgyi társulat központi bizottságának képviselője, Jellinek Henrik, a közuti vasut vezérigazgatója, Krisch János müegyetemi rektor, Polgár József kuriai biró, Menczer Rezső főmérnök, mint a temesszabályozási társulat képviselője, Tolnai Lajos igazgatósági elnök és Horváth főfelügyelő a magy. kir. államvasutak-, Hieronymi Károly vezérigazgató az osztr. magy. államvasut- és Ullmann Pál a dunagőzh. társulat képviseletében, a ministerium részéről Lechner Gyula, Heim Péter, Loveczky Adolf, Záhorszky Kálmán, Marsovszky Gyula, Nagy János min. tanácsosok; Hollán Sándor, Gyöngyösi János, Kilényi Hugó, Kovácsi Sándor, Ludwig, Rapaics, Schneider Alajos osztálytanácsosok, Tichtl Frigyes, Porzsolt Gyula, Baly János, Dékássy Mihály min. titkárok, Gervay Mihály min. tanácsos és orsz. főpostaigazgató. Küldöttségileg voltak képviselve a budapesti, szolnoki, békés-csabai és komáromi folyammérnöki hivatalok, a budapesti mérnök- és épitész-egylet stb. A koszorukkal elboritott koporsót 4 órakor hozták le az udvarra. A temetési gyászszertartást Petri Elek, a budapesti ref. theologiai intézet tanára, jeles egyházi szónok végezte, ki megható beszédben ecsetelte a megboldogult érdemeit, mint egész életpályáján állami szolgálatban volt kitünő hivatalnokét; jellemzi mint igazságszerető, szelid lelkü hivatali főnököt, kiemeli, hogy különösen mint gondos családapa is mennyire kitünt egyszerüsége és munkássága által. A szónoklat után elbucsuztatta a boldogultat családjától s egy rövid imával bevégezte a szertartást. Koszorukat küldtek a következők: «Felejthetetlen férjének szerető neje.» «Felejthetetlen atyjuknak szerető fiai.» «Szeretett nagybátyánknak Ilona és Sándor.» «Szeretett sógoruk s nagybátyjuknak özv. Bodoky Károlyné és gyermekei.» «Feledhetetlen nagybátyjának Hoffmann Bodoky Jolán.» «Hálám jeléül Tóth Sándor.» «Felejthetetlen jóttevőnek Bertalan Lajos és családja.» «Elismerése és barátsága jeléül br. Kemény Gábor.» «Bodoky Lajosnak a közmunka és közlekedésügyi minisztérium.» «Felejthetetlen főnökének a vizépitészeti szakosztály.» «Bodoky Lajos miniszteri tanácsosnak Temes-begavölgyi vizszabályozó társulat.» «Bodoky Lajosnak a b.-gyulai magy. kir. folyammérnöki hivatal egykori főnökének», «Bodoky Lajos miniszteri tanácsosnak a budapesti folyammérnöki hivatal személyzete», «Szerető és kitünő tagjának a magyar mérnök és épitész-egylet», «Bodoky Lajosnak a tiszavölgyi társulat központi bizottsága», «Bodoky Lajosnak Budapest fővárosa», «Bodoky Lajosnak Kutlánya János és neje», «Bodoky Lajosnak a m. k. József müegyetem tanácsa», «Felejthetetlen főnökének a szolnoki folyammérnöki hivatal», «Szeretve tisztelt elöljárójuknak a komáromi folyammérnökök» felirással.

Paulikovics Lajos, nyugalmazott kassai főreáliskolai tanár és iró e hó 12-ikén Kassán elhunyt. Paulikovits Lajos 1832. február 10-én született Huszton. Atyja máramarosi kincstári ügyész volt. Tanulmányait M.-Szigeten a kegyesrendiek gimnáziumában és a szigeti református lyczeumban végezte, az orvosi tanfolyamot pedig Budapesten hallgatta, a hol is 1859-ben tette le az orvosi vizsgát. Később Sarkadon mint városi orvos, majd Sugatagon, Máramarosmegyében, mint kincstári orvos müködött. Az orvosi pálya azonban nem egyezett meg természetével, s legfőbb óhajtása volt mint tanár működhetni. E czélt el is érte, midőn a hazai iskolák ujra megmagyarosittattak. 1865-ben a kassai állami főreáliskolánál elnyerte a magyar nyelv és történelem tanszékét, mire a budapesti egyetemen letette a tanári vizsgát. Utóbb a kassai jogakadémiához a törvényszéki orvostan tanárává neveztetett ki. Önálló történeti elbeszélései és regényei a következők: Hét vár. Rajzok a hajdankorból. — Nefelejtsek E munktá az 1859-iki pesti rendőrség elkobozta és kevésbe mult, hogy maga Paulikovics fogságba nem került. — Sarkadvár, történeti regény, 1861. — Püspöki örnagy. — Balassa Bálint, irodalomtörténeti regény. — Balassa Zsuzsánna, vagy a kassai konviktus keletkezése, történeti regény. — Palochay báró, történeti regény.

Lintner Imréné sz. Kokály Antónia urhölgy tegnap hétfőn délután 5 órakor 4 heti kinos szenvedés után elhunyt. Ravatalát mélyen lesujtva állják körül: férje Lintner Imre a magyar északkeleti vasut vezérigazgatója, továbbá két leánya és két fia. A boldogult földi maradványait e hó 16-án délután 4 órakor kisérik ki örök nyugvó helyére az északkeleti vasut palotájából.

Bécs, szept. 15. *Canon* festő temetése ma délután ment nagy ünnepélyességgel végbe. A temetésen jelen voltak a közoktatásügyi miniszter, a polgármester, a Concordia-egyesület elnökei és a müvészegyesület tagjai. A protestáns sirkertben *Grefe* festő az ausztriai müvészegyesület nevében, *Stieler* festő pedig a müncheni müvész-szövetkezet nevében mondottak bucsuztatót.

Karátsonyi Guidó gróf.

(1817—1885.)

A legnépszerübb magyar főurak egyike, Karátsonyi Guidó gróf, ma délelőtt tiz órakor elhunyt Buziáson. Halálának hire váratlanul jött s fájó megilletődést keltett a fővárosban, melynek a boldogult gróf kiváló alakja volt.

A magyar közélet áldozatra kész munkását, a közintézetek és humanitárius egyesületek bőkezü pártfogóját vesztik benne. A politikában nem volt, s talán nem is akarta, hogy legyen nagyobb szerepe; a képviselőházban, hová Torontálmegye szentgyörgyi kerülete küldötte őt több izben, ritkán szólalt föl, de mint a tengerészeti albizottság elnöke, kivette részét a delegácziók munkájából.

A müvészeteknek is áldozatrakész pártfogója volt Karátsonyi gróf; a főváros szinházaiban páholyokat tartott s gyakori vendége volt valamennyinek. Támogatta a tehetséges festőket, szobrászokat is s nagy áldozatot hozott a nemzeti irodalomért is. A királyfi születése napján százezer forintos alapitványt tett, melynek kamataiból kerül ki évenkint a tudós társaság négyszáz aranyos Karátsonyi-dija, melylyel drámai müvek szerzőit szokták megjutalmazni. Ezenkivül számos kisebb alapitvány őrzi emlékezetét: a többi közt az is, melynek kamataiból erényes fiatal leányokat házasitanak ki évenkint Pestmegye Solymár községében.

A boldogult gróf életrajzi adataiból kiemeljük a következőket:

Atyja, Karátsonyi Lipót Adeodat, anyja gróf Starhemberg Mária Aloisia volt. Atyja alispáni hivatalt viselt Torontálban, s nagy adminisztrativ tehetséggel becsületességet és pártatlanságot tanusitott. Karátsonyi Guidó gróf 1817. augusztus 7-én Pesten született. Tanulmányainak végeztével átvette gazdag atyai örökségének kormányzását, s dus jövedelmének egy részét humanisztikus s közjótékonysági czélokra forditotta. Már 1846-ban alapitott birtokain plébániákat, templomokat, melyek épitésére és fenntartására évenként nagy összegeket forditott. A katholika vallás, az iskolaügy nagy pártfogásában részesültek, nemkülönben a jeruzsálemi nagy kórház, melynek szintén nagy összegeket adományozott s hol khatolikus imaházat is alapitott. IX. Pius pápa már akkor tüntette őt ki a Krisztus-renddel, a jeruzsálemi patriarcha pedig, midőn a gróf a szent városban járt, a szent sirrendet adományozta neki. Nejével, Marczibányi Máriával szintén óriás vagyont kapott, és miután a Marczibányi uradalmak legnagyobb részét átvette, még bőségesebben élvezték áldozatkészségét egyletek, intézetek, köz- és magántársulatok, nem is számitva a folyamodók seregét, mely naponkint hozzá fordult támogatásért. Nagyobb adományai közül fölemlitjük a következőket: a magyar tud. akadémiának 30,000 frtot, a nemzeti szinház nyugdijalapjának 8000 frtot, a nemzeti muzeum könyvtárának 2000 frtot, a pesti zenedének 5000 frtot, a lipótvárosi bazilika épitésére 2000 frtot adományozott. De mindezt fölülmulta az a nagy adománya, melyet a trónörökös születése alkalmából tett az akadémiánál.

Az állam, egyház, tudomány, müvészet és a szenvedő emberiség körül szerzett érdemeiért 1858. deczember 25-én osztrák grófi rangra emeltetett, melyet 1884-ben ő felsége kegyelme a magyar korona országaira is kiterjesztett, ugy hogy Karátsonyi Guidó gróf, minthogy a most folyó országgyülésen képviselői mandatumot nem vállalt, a főrendiház tagja volt, és a reformált uj főrendiháznak is tagja maradt volna.

1881-ben szerzett érdemei elismeréseül ő felsége valóságos belső titkos tanácsosává nevezte ki. Egyik fia, Aladár gróf, országgyülési képviselő s veje pazoni Elek Gusztáv ezredesnek egyik leánya, Melanie grófnő pedig Zichy Géza gróf neje.

A hivatalos lap szept. 15-iki számából.

Kinevezés. A m. kir. igazságügyminiszter aljegyzőkké: a budapesti kir. kereskedelmi és váltótörvényszékhez *Markos* Mihályt, a dr. Waisz-féle alapitványból dijazott joggyakornokot, és dr. *Kürthy* István kir. kincstári jogügyigazgatósági fogalmazógyakornokot, a pécsi kir. törvényszékhez pedig *Perczel* Ferencz pécsi kir. törvényszéki joggyakornokot, a budapesti kir. főügyész *Vásárhelyi* Gusztáv honvédhuszár őrmestert, a karczagi kir. járásbirósági fogházhoz fogházőrmesterré, a szegedi kir. törvényszék elnöke *Bernáth* Gyula végzett joghallgatót, a szegedi kir. törvényszékhez segélydijas joggyakornokká nevezte ki.

TÁVIRATOK.

Kassa, szeptember 15. *Jókai* Mór, városunk országgyülési képviselője szombaton, e hó 19-ikén körünkbe érkezik s másnap, vasárnap, beszámoló beszédet fog tartani. Jókai kiséretében az abauj-, sáros és zemplénmegyei orsz. képviselők nagy része ideérkezik. A választók ez alkalommal ünnepélyes fogadtatásra készülnek.

Pohorella, szept. 15. *Rudolf* trónörökös ma délelőtt ½12 órakor, a legszebb időjárás mellett ide érkezett. *Fülöp* szász-koburg-góthai herczeg Tiszolczig a trónörökös elé ment. Tiszolczból könnyü kocsikon a társaság Murányba hajtatott, hol a herczegi kastélyban dejeuner volt. A dejeuner után *Rudolf* trónörökös és *Koburg* Fülöp herczeg folytatták utjokat Pohorella felé. A gyönyörü fekvésü Vöröskő előtt hatalmas diadaliv volt felállitva lombozatból; a sumjaczi nők nemzeti öltönyükben és 400 lovasból álló bandérium várta itt a magas vendégeket. A banderium azután a fenséges vadászokat elkisérte egészen a pohorellai pompás vadászkastélyig, a hol szintén gyönyörü diadaliv állott. A kastély előtt *Rudolf* trónörökös üdvözlésére megjelentek a környékbeli állami, községi, valamint a herczegi uradalmi hivatalnokok és a papság. Az alesperes üdvözlő beszédére a trónörökös megköszönte a szives fogadtatást. A kastély előtt felállitott czigányzenekar ezután játszani kezdett és a nemzeti öltönyeikben egybegyült népség, közvetlen a kastély előtti térségen — vig tánczra kerekedett. Ebéd után, melyen Koburg Fülöp herczeg egész családja résztvett, a trónörökös Fülöp herczeggel elindultak a vadászatra Klatna-Polana felé. A cserkész-házban lesz az éjjeli szállás.

Bécs, szept. 15. (Az *Egyetértés* távirata). A jobboldal vezérei ma Hohenvart grófnál értekezletet tartottak, melyen a többség párt szervezése fölött tanácskoztak. A konferenczián részt vettek: Hohenwart, Rieger, Zeithammer, Trojan, Srom, Giovanelli és Liechtenstein Alfréd. Lengyel egy sem volt jelen. A lengyelek csak a jobboldal teljes alakulása után fognak a szervezkedési tanácskozásokban részt venni. Az uj házban a ház alakulása alatt Posselt apát lesz a korelnök. Ennek akadályoztatása esetén pedig dr. Smolka.

Prága, szept. 15. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) Cseh lapok jelentik, hogy 1881-ben nyomtalanul eltünt a «Hotel Platteis»-ból egy orosz karmester, s most e miatt is megindították a vizsgálatot Piwald vendéglős ellen, kit cselédjének meggyilkolása miatt tartóztattak le.

Szerajevo, szept. 15. (Az *Egyetértés* távirata.) Pol. Corr. Az itteni *Waten* czimü török lap nagy örömét nyilvánitja a király ama elhatározása fölött, hogy Boszniát nemsokára meg fogja látogatni.

Posen, szept. 15. (Az *Egyetértés* távirata.) A thorni kerületből eddig 3500 személyt utasitottak ki.

Posen, szept. 15. (Az *Egyetértés* távirata.) Tegnapelőtt az invoraczlavi kerületből egy lengyel küldöttség volt a belügyminiszternél, kérve, hogy a kivándorlási törvényt enyhébben kezeljék. A lengyelek a miniszter kivánságára kérelmüket irásban is előterjesztették.

Karlsruhe, szept. 15. *Vilmos* császár meglátogatta karlsruhei férfi-segélyegyletek önkénytes betegszálitá testületét s megtekintette fölszerelésüket. A császár elismerését nyilvánitván, egyuttal ama reményének adott kifejezést, hogy a testületnek még sokáig nem lesz alkalma, hogy ismereteit háboruban érvényesitse. *Vilmos* császár pénteken délelőtt Stuttgartba utazik, hol e hónap 23-áig marad és 22-én Baden-Badenbe megy.

Róma, szept. 15. Szeptember 13-ikától 14-ikéig a parmai kerületben 12 ember betegedett meg és 8 meghalt kolerában. A reggio del esszíliai kerületben 2 betegedési eset és a palermoi kerületben 13 betegedési és 4 haláleset fordult elő.

Páris, szept. 15. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) A mint az angol kormány megtudta, hogy Németország a Karolini-kérdést konferenczia által kivánja befejezni, ugy hogy a szuverenitást oly feltétel alatt ismerné el, ha számára ott teljes kereskedelmi és hajózási szabadság biztosittatnék, a mint 1885. márcziusban a Zulu-szigetekre vonatkozólag történt, azonnal utasitotta madridi ügyvivőjét, hogy Angolország a Karolini-kérdést épugy fogja föl, mint Németország 1875 óta, s hogy az előnyökben épugy részt venni kiván, mint azt Berlinbe intézett jegyzékében kifejtette. Ily feltételek mellett Angolország is kész Spanyolország szuverenitását elismerni.

Páris, szept. 15. (Az *Egyetértés* távirata.) Pol. Corr. A Figaro madridi tudósitója jelenti: Még csak elején vagyunk a hadsereggel való bonyodalmaknak. A katonák mindinkább fraternizálnak a néppel. Egy beszélgetés közben *Sagasta* ezeket mondá: Igen, a német lobogó előtt tisztelegni fognak, s adja isten, hogy e napon komolyabb események elő ne adják magukat. De Németország előbb elégtételt tartozik adni, mert Németország volt a sértő fél. A Gauloisnak Madridból jelentik, hogy a német czimer és német zászlónyél félig elégett maradványaival igen virágzó kereskedést üznek.

Páris, szept. 15. *Courcy* tábornok Huéből tegnapi kelettel a következőket távirja: A királyi család óhajának megfelelőleg és a franczia kormány jóváhagyásával Tuduc fogadott fia, *Channong* herczeg proklamáltatott Annam királyává. Az uj király ma reggel 8 órakor tartotta a királyi herczegek és az udvari személyzet kiséretében ünnepélyes bevonulását a királyi palotába: A bevonulásnál franczia és anami csapatok képeztek sorfalut franczia és anami zászlók alatt. Az uj király, ki méltó módon adta bizonyságát Francziaországhoz való ragaszkodásának, 23 éves. A győzelmes franczia sereg által talált és megőrzött mükincsek visszaadattak a királynak.

London, szept. 15. (Az *Egyetértés* távirata.) A Timesnek Madridból jelentik, hogy nem bizonyos, hogy az angol kormány a spanyol kormányhoz jegyzéket intézett, pártolva a német igényeket és a választott birót.

London, szept. 15. (Az *Egyetértés* távirata.) A *Standard*-nak jelentik Madridból, hogy ha a karolini kérdés mielőbb megoldást nem nyer, Németország nemzetközi konferencziát fog javaslatba hozni, mely a Bécsben vagy Párisban tartatnék meg, hogy a Csendes tengeren levő szigetek szerzésére vonatkozó elveket és szabályokat oly módon megállapitsa, mint a berlini konferenczia az afrikai egyenlitői területekre nézve tette.

Madrid, szept. 15. Tegnap Spanyolországban összesen 1075 ember betegedett meg és 361 halt meg kolerában.

Madrid, szept. 15. A «*Correo*» azt a véleményét fejezi ki, hogy a Karolina-szigetekre vonatkozó kérdés ép ugy fog megoldatni, mint annak idején a Zulu-szigetek ügye, az Angolország és Németország között létrejött egyezség utján. E szerint az egyezségben elismertetnék Spanyolország szuverénitása a Karolina- és Pelev-szigetek fölött és egyuttal Németország részére e szigeteken szabad kereskedelem és hajózás biztosittatnék. A *Correo* megjegyzi, hogy az angol kormány értesittetvén arról, hogy Németország és Spanyolország ily egyezséget szándekoznak kötni, tudatta Spanyolországgal, hogy Angolország, mely 1875. óta osztozik Németország nézetében a Karolina-szigeteket illetőleg, megkivánja, hogy szintén résztvegyen ez egyezségben, megigérvén egyszersmind, hogy elismeri Spanyolország szuverénitását.

Konstantinápoly, szept. 15. (Az *Egyetértés* távirata). Pol. Corr. A szultán báró Calica osztrák-magyar nagykövetet e hó 12-ére ebédre hivta meg. Török és diplomácziai körökben ezt a figyelmet és azt, melyet a szultán legközelebb a német nagykövetség tagjaival tanusitott, annak tulajdonitják, hogy a szultán e két hatalom barátságára igen nagy sulyt fektet.

Konstantinápoly, szept. 15. (Az *Egyetértés* távirata.) Pol Corr. A szultán nagy sulyt fektet arra, hogy Drummond-Wolff küldetését a hatalmak ne magyarázzák félre. E czélból azok, a kik a tárgyalásokat török részről vezették, utasittattak, hogy a porta elé minden konferencziáról jegyzőkönyvet terjeszszenek, s ki kellett jelenteniök, hogy csak Egyiptomra nézve nyertek meghatalmazást. Minthogy általános utasitásokkal ellátva nincsenek, csak lépésről lépésre haladhattak, a mint Drummond-Wolff vezette őket. A porta igen nagy sulyt fektet arra, hogy az egyiptomi kérdés a többi hatalmakkal egyetértőleg oldassék meg.

Konstantinápoly, szept. 15. (Az *Egyetértés* távirata.) Pol. Corr. Miután több oldalról hiresztelték, hogy a porta és a Krupp közt az ágyuszállitásra vonatkozó szerződések alkalmával megvesztegetések történtek, a porta igen szigoru vizsgálatot rendelt el. A vizsgálat bebizonyitotta, hogy a Krupp-féle vállalat semmiféle megvesztegetést sem kisérlett meg. A vizsgálat elrendelése Konstantinápolyban kedvező hatást gyakorolt, mert annak bizonyságául veszik, hogy a szultán a korrupcziót komolyan üldözi.

Kairo, szept. 15. (Az *Egyetértés* távirata.) Pol. Corr.: Egy rabszolgakereskedőt az itteni törvényszék életfogytiglan tartó kényszermunkára itélt s egyuttal 258 férfi- és nőrabszolgát felszabaditott.

Kairo, szept. 15. (Az *Egyetértés* távirata). Pol. Corr.: Asszintban éjnek idején rablók megtámadták a postakocsit, melyből heves ütközet után, mely alatt a kiséret két embere sulyosan megsebesittetett, sok értéktárgyat és 4000 font készpénzt elraboltak.

A pozsegai hadgyakorlatok.

Pozsega, szept. 15. (O. É.) *Király* ő felsége, *Albrecht*, *Vilmos* és *József* főherczegek kiséretében ma reggel hetedfél órakor a hadgyakorlat szinhelyére hajtatott. A csapatok az egész vonalon ugyanakkor kezdték meg a hadmüveleteket. A nyugati fél előörsei a Velikapatak mellett Sumanováczától keletre, a keleti fél előörsei pedig azokkal szemben foglaltak állást, anélkül azonban, hogy a kutjevo-pleternicai utat átlépték volna.

Pozsega, szept. 15. (O. E.) A mai hadgyakorlat következőkép folyt le: A *nyugati fél* részéről *Albori* vezérőrnagy 6 zászlóalj gyalogsággal Cossinováczból, Grabarjétől délre, Kula felé és *Hranilovics* vezérőrnagy 4 zászlóaljjal és egy ütegosztálylyal Grabarjetól északra szintén Kula felé nyomult. E csapatok mögött, mint tartalék, a 16. ezred, az uton pedig a vadász-zászlóalj állott, mig a lovasság a balszárnyon volt felállitva. A *keleti fél* a seswete-grabarje-gaji vonalat akarta védeni és főerejével az ellenfél bal szárnyát megtámadni, de a

nyugati fél gyors mozdulattal arra kényszeritette, hogy főerejét dél felé forditsa. Grabarje környékén meglepő gyorsan igen heves tüzelés keletkezett, melyben mindkét fél tüzérsége erélyesen résztvett. A terepviszonyokat a csapatok nagyon jól kiaknázták, mindamellett a keleti fél nem tudott a nyugati fél előnyomulásának ellentállani és kénytelen volt lassan visszavonulni, mig tartalékcsapatait is bevonhatta az ütközetbe, melyek Bektesből jőve, az ellenfél balszárnyát támadták meg. Ekkor a főparancsnokság elrendelte, hogy a nyugati fél Jaksics felé vonuljon vissza. *Ő felsége* folytonosan vagy egyik vagy másik fél harczvonalában tartózkodott, gyakran a leghevesebb tüzben levő csapatok előtt és az egyes csapatokat igen megdicsérte, mig a katonáknak ismételve mondá: «Jól van, fiuk!» Ő felsége a csapatok kitünő magatartása felett teljes megelégedését fejezte ki. A döntnökök tanácskozása *Albrecht* főherczegnél megy végbe és résztvesznek benne a tábornoki kar, az egész vezérkar és valamennyi törzstiszt.

Holnap reggel 8 órakor ő felsége Grabarje mellett a keleti fél felett fog szemlét tartani, mire megkezdődik a hadgyakorlat folytatása és befejezése. A nyugoti fél ma a főparancsnokságtól, mely a Sumanovactól délre eső magaslaton ütötte fel főhadiszállását, azt az utasitást kapta, hogy visszavonulását a Vatovka patakig folytassa. Az előőrsök az Orljava hidnál Orljavica mellett fognak felállittatni. Minthogy a nyugoti félnek szeptember 16-ára megerősitéseket igértek, azt a rendeletet kapta, hogy Pozsegát, mint a további akczióra oly fontos pontot, minden körülmények közt biztosságba helyezze, a keleti fél pedig nagy veszteségei és a csapatok fáradalmai következtében ne nyomuljon tovább Cerovacnál. Holnap ismét megkezdődik az Uj-Gradiska ellen való előnyomulás.

Pozsega, szept. 16. (O. E.) A hadgyakorlatnak déli 1 órakor történt félbeszakitása után ő felsége visszatért Pozsegára. *Albrecht* főherczeg délután 3 órakor ebédet adott, melyre mint tegnap, az udvari ebédhez meg nem hivott tábornokok, vezérkari tisztek és főtisztek voltak hivatalosak.

Pozsega, szept. 15. Ma délután 6 órakor ismét udvari ebéd volt, melyen a következők vettek részt: *József* főherczeg, *Tisza* Kálmán miniszterelnök, *Khuen-Hédervány* gróf bán, *Ramberg* báró lovassági tábornok, *Stankovics* osztályfőnök, *Rusnov* a báni tábla elnöke, *Nyáry* báró főudvarmester, *Tarkovics* miniszteri tanácsos, *Klein* osztálytanácsos, *Ljubinkovics* csendőrezredes, *Gvozdanovics* főispán, *Rogulics* alispán, *Svet* és *Kussevics* tartománygyülési képviselők, *Tüköry* Alajos orsz. képviselő, *Tüköry* Antal és *Riese Stallburg* br. nagybirtokosok, *Reiner* földbirtokos, *Stein* Lajos jószágigazgató, *Sakacs* törvényszéki elnök, *Ladenhaufen* kir. ügyész, *Turelli* törvényszéki biró, *Zdelarovics* plébános, *Thaller* megyei orvos, *Quinz* főhadnagy, a csendőrség parancsnoka, dr. *Jurkovics* a tartományi kormány titkára, *Jaics* lelkész, *Lovrics*, *Milics* és *Masem* polgármesternek, *Stankovics*, *Pogledics* és *Sauf* városi képviselők, *Walther* őrnagy, a vöröskereszt-egylet tagja, *Cuva* alispánsági tisztviselő, *Böllein* földbirtokos. A kiséret tagjai közül *Thurn-Taxis* hg főlovászmester, *Hunyady* Imre gr. főszertartásmester, *Popp* főhadsegéd, *Pápay* és *Klaudy* udvari tanácsosok voltak jelen.

A tisztek számára teritett asztalnál a következők foglaltak helyet: *Fliesser* br., *Zurndt*, *Veigelsberg* őrnagyok, szárnysegédek, *Weber* százados, *Széchenyi* gr. főhadnagy, *Lányi* dr. udvari orvos és egy parancsőrtiszt.

Ebéd után a *király* cerclet tartott, mely este fél 8 óra tájban ért véget. Ő felsége *Ramberg* lovassági tábornokot, *Rusnovot* a báni tábla elnökét, *Kussevics* főrendiházi tagot, *Ljubinkovics* ezredest, *Tüköry* Alajos képviselőt és *Gvozdanovics* és *Pogledics* főispánokat tüntette ki megszólitásával.

Pozsega, szept. 15. (B. C.) A mai *udvari ebéd* 41 terítékü volt. A *királytól jobbra* ültek *József* főherczeg, *Ramberg* báró lovassági tábornok, *balra* Tisza Kálmán miniszterelnök, *Nyáry* báró főudvarmester, hivatalosak voltak továbbá *Hédervány-Khuen* gróf bán, *Riesenstallburg* báró kamarás. *Rusnov* elnök, *Stankovics* osztályfőnök, *Klein* osztálytanácsos, *Tarkovics* miniszteri tanácsos, *Gvozdanovics* főispán, *Kussevics* Szvetozár képviselő, *Sakai* törvényszéki elnök, *Pogledics* osztályfőnök, *Rogulics* másodkormányzó, *Walther* őrnagy, *Klaudy* udvari tanácsos, *Gyurkovits* titkár, *Böllein* földbirtokos, *Milics* polgármester, *Lovricz* polgármester, *Zdelarovits* lelkész, *Thaller* városi képviselő, *Jaic* lelkész, *Stein* városi képviselő, *Ladenhaufen* államügyész és az udvartartáshoz tartozók.

Pozsega, szept. 15. (O. É.) Király ő felsége holnap délután 3 órakor Pleterniczán át Bródba utazik, hová 5 órakor érkezik meg. Este 7 órakor folytatja utazását.

Pozsega, szept. 1[illegible] (B. C.) A király holnap délben a gyakorlatok szinhelyén bucsuzik el a csapatoktól és Pozsegába hajtat ebédre. Ebéd után, pontban harmadfél órakor kis kiserettel Broodba megy, hogy ott a *Száva*-hidat és az *erősséget* megtekintse és este 7 órakor külön vonattal *Gödöllőre* utazik. *Tisza* Kálmán miniszterelnök, *Orczy* báró és *Bedekovics* miniszterek és gróf *Hédervány-Khuen* bán kiséreteikkel már déli 1 órakor Broodba mennek.

Pozsega, szept. 15. Ő *felsége* a városi kórháznak 400 frtot, a jótékony nőegyletnek 200 frtot, az önkéntes tüzoltóegyletnek 100 frtot és a város szegényeinek 500 frtot adományozott.

Pozsega, szept. 15. (B. C.) *Tisza* miniszterelnök, *Hédervány-Khuen* gróf bán és *Bedekovics* miniszter ma délelőtt a Pozsegától 40 perczny ire eső *Boczkóra* mentek *Kussevics* Szvetozár képviselőhöz, az unio régi hü bajnokához, hogy őt s a nála lakó *Angyelics* patriarchát meglátogassák. *Tisza* miniszterelnök és a bán egy óránál tovább maradtak ott.

Pozsega, szept. 15. A Tatán összpontositott honvédhuszár-dandárt király ő felsége szeptember 22-én fogja megszemlélni. Tatáról ő felsége egyenesen Bécsbe utazik.

KÖZGAZDASÁG.

Berlin, szept. 15. A *szövetségtanács* elfogadta a bizottság inditványait a birodalmi bélyegilletékek behajtásáról szóló törvény végrehajtása tárgyában.

Pétervár, szept. 15. A «Petersburger Zeitung» azt irja, hogy a nyers és öntött vas, valamint az érczek *behozatali vámjait* még magasabbra akarják emelni, mert a legutóbbi vámemelés nem bizonyult eléggé hathatósnak a külföldi versenynyel szemben.

New-York, szept. 15. Penszilvániában számos vashámorban ismét megkezdték a munkát, mely egy ideig szünetelt.

Páris, szept. 15. (Az *Egyetértés* tódósitójának távirata.) *Boulevard-forgalom:* Háromszázalékos franczia járadék 82.—, négy és fél százalékos 109.82, olasz járadék 95.95. Nyugodt.

ORSZÁGOS KIÁLLITÁS.

Bányászati, kohászati és földtani kongresszus.

— II. nap. —

A bányászati, kohászati és földtani kongresszus második ülését ma délelőtt tartotta a kiállitási hangversenyteremben a kongresszusi tagok rendkivüli érdeklődése mellett. A felolvasások mindvégig lekötötték a hallgatók figyelmét és az ülés d. e. 10 órától déli 1½ óráig tartott.

A mai ülésen elnököltek *Friese* F. M. lovag, cs. kir. miniszteri tanácsos Bécsből és *Böckh* János osztálytanácsos és a földtani intézet igazgatója Budapesten; jegyzők voltak *Gömöry* Sándor bányamérnök Budapest, *Gstötter* A. cs. kir. gép- és épitészeti felügyelő Bécs és *Probstner* Alfréd m. kir. központi vasmüigazgatósági titkár Budapesten. Az első felolvasást tartotta *Kuppelwieser* Ferencz cs. kir. bányaakadémiai tanár a *bányászat az antwerpeni kiállitáson* czim alatt. Az idő rövidsége miatt előadó értekezésében az antwerpeni kiállitásnak csak két nagyobb fontosságu bányászati objektumára szoritkozik. Először azt a haladást irja le, melyet a Bessemer-rendszerrel Hollerichben Luxenburgban tettek, és a mely abban áll, hogy a müfolyamat szétválasztják, a mennyiben a vasérczet egyrészt a siliciumtól és carboniumtól, másrészt meg a phosphortól fosztják meg. Ezután felolvasó megmagyarázza a rézérczeknek megfuvását converterekben a mint az a Manhess-féle eljárás szerint Aiguilleben a Vaucluseben használatban van. Az élénk éljenzéssel fogadott előadás után.

Pálffy József bányabiztos értekezett *Erdély aranybányászatáról.*

Az erdélyi arany-ezüst bányászat zöme Alsó-Fehérmegye délnyugati és Hunyadmegye északkeleti részén terül el. Alsó-Fehérmegye területén fekvő arany-ezüst bányászat főpontját az abrud-bánya-verespataki bányamegye képezi, mely a verespataki járás Verespatak és Korna községeinek határán terül el. Az abrudbánya-verespataki bányamegyének területe aránylag igen csekély, alig 359 hektár, mely területben vannak az egyes bányamüveket magokban foglaló Nagy- és Kis-Kirnik, Affinis, Zeus-Gaur, Csetatye, Karpin, Orlea, Igreu, Lety és Vajdoja nevü hegyek. Az abrudbánya-verespataki bányamegyében jelenleg 176 bányamü van többé-kevésbé élénk müvelet alatt. Az általános feldolgozási (előkészitési) eljárás a különböző aranyezüst tartalom szerint különféle. A magán bányavállalkozók által a bányatermények háromfélére osztatnak fel, u. m.: a) Aranyércz (arany-stuffák) olyan dus érczdarabok, melyeken a termésarany szabad szemmel látható; ezek mozsárban töretnek össze. A termésarany «szabad-arany» név alatt a Zagyvából kézi szérke segélyével kivonatik, foncsorittatik és a foncsor lepárlása után fenmaradó párolt arany beváltatik. b) Válérczek (Scheiderze) olyan gazdagabb érczek, melyekben az arany-ezüst nem mint szabad arany látható szemekben, hanem fakóérczezel, ólomfénylével és kénkovanddal együtt jön elő. Az ily érczek egyszerüen kiválogattatnak és kellőleg elaprózva kohóbevásárlásra vitetnek. c) Zuzérczek.

Oly érczek, melyeknek arany-ezüst tartalma 1000 métermázsában 0·2—1·0 kg között váltakozik. Ez érczek a bányábóli kiszállitás, kiválogatás és elaprózás után az egyes részvényesek között természetben köbmérték szerint elosztatnak, kik azokat saját, vagy bérbevett zuzóikon előkészitik. Az abrudbánya-verespataki termésarany finomsága átlagosan 16·5 karat, vagyis 0.6877%.

A magán bányamüveknél 1884. évben összesen 3,458 bányamunkás volt alkalmazva, kiknek munkaviszonyai igen sajátságosak. Minden bányarészvény birtokosa részvényeinek aránya szerint egy vagy több vájárt küld munkára. A vájárok hetenkint nem a társulattól, hanem az egyes részvényesektől kapják bérüket, mely egy vájár utáni bér, 50 kr. — 1 frt közt váltakozik. Gyakran megtörténik az is, hogy a szegényebb sorsu részvényes részvényei után maga megy munkára (Eigenlöhner). A magántársulati igazgatók és felügyelői személyzet nem élveznek megállapitott fizetést, hanem a nyersterményekből bizonyos előre meghatározott osztalékot kapnak. A vázolt kezdetleges müvelési és előkészitési módok szerint az abrudbánya-verespataki bányamegye évente mintegy 1 millió forint értéküar any-ezüstöt termel. A bányászatot képező hegyek felső szintjei nagyobbrészt rendszer nélkül csak a jelennek használt tartva szem előtt, részben már egészen le vannak fejtve, olyannyira, hogy az egyes müveletek csak vaktában, jó szerencsére folytattatnak. A mélyebb szintek üzembe helyezése a már itt szükségeltető nagyobb tőke és a helyes müvelési módszer hiányában nem igen sikerül. A bányászatnak fejlődését gátolja ama zavart birtokviszony is, mely e bányakerületben fennáll. Ugyanis az egyes bányabirtokosok bányatelkei nagy részben összevágnak, ugy hogy ez által számos határviszály támad. Akadályul szolgál továbbá a zártkutatmányokkal üzött számos visszaélés. Végre, mint társadalmi baj, feltünik az oly igen elharapódzott aranylopás. Az elősorolt bajokat orvosolni lehetne legelső sorban a bányamegyei alapszabályok czélszerü módositása által. Igen jótékonyan hatna továbbá a bányamüvelés fejlesztésére a bányabirtokoknak társulás általi összesitése, rendes müvelési módozatok és szakértő müvezetők alkalmazása és az érczelőkészitési módszereknek javitása. Az aranylopás meggátlására szigoru bányarendőri szabályok lennének alkotandók. A munkások mostoha helyzetének javitására egy még mindig hiányzó bányamegyei társpénztár felállitása is szükségesnek látszik.

Alsó-Fehérmegye aranybányászatának második főterülete a bucsum-zalathnai bányamegye, mely magában foglalja: Bucsum, Zalathna, Trimpoel és Valea dosznlul községekben levő bányamüveket.

A bucsum-zalathnai bányamegyében összesen 2734 zuzónyil van üzemben. Az alkalmazott bányamunkások száma pedig 1884. év végén 1160 volt. Hunyadmegye aranybányászata három bányamegyére oszlik, u. m. Hunyad-Maroson inneni, boiczai és kőrösbányai bányamegyékre. A Hunyad-Maroson inneni bányamegye magában foglalja: Nagyág, Füzes, Csertest, Hondol-Magura, Toplicza, Nagy- és Kis-Almás, Pojána és Tekerő községek határain fekvő aranybányászatokat. Nagyág bányászata szakszerü példás vezetés mellett virágzik most is és valószinüleg virágozni fog hosszas ideig, minek legfőbb biztositéka az, hogy a Csertes-Hondol községből a nagyági miveletek alá hajtandó 5000 m. hosszu és 160 m. mélységet feltárni hivatott «Ferencz József» altárna továbbitása szakadatlanul foly. A boiczai bányamegye magában foglalja Boicza, Trestia, Herczegány, Kajanell, Krecsunesd, Ormingya és Pesliena községek bányászatait. Emlitett községek bányászata közül a boiczai és kajanelli érdemel emlitést. Mindeme vállalatok életrevalóságát a jövő fogja megmutatni.

A boiczai és kőrösbányai bányamegyében a bányászat a mult és folyó évben lendületet nyert, számos külföldi és hazai vállalkozó kiterjedtebb kutatási müveletet folytatott. A lendület mellett bizonyit az is, hogy emlitett időszak alatt a két bányamegyében 22 bányatelek adományozás keretett.

Az erdélyi nemes fémbányászatot röviden ismertetve, általánosan még a következőket jegyzi meg felolvasó: Az eddig a kisbányászatnál szokásban volt duló bányamüvelés okozta leginkább a jövedelemnek nagy ingadozása mellett, az arany-ezüst bányaiparnak pangását. Ez ingadozásnak természetes következménye volt, hogy rövid ideig tartó gazdagság után évekig tartó szegénység következett. Az arany sok nemes tulajdonságán kivül ama roszszal is bir, hogy a kevésbbé szilárd jellemeket megingatja, mely sors éri az erdélyi kis bányabirtokosok és a bányamunkások legnagyobb részét. Akaraterő, szakértelem és kellő tőke az erdélyi magán aranybányászatot felvirágoztathatnák, de ha ezek nincsenek meg, daczára gazdagságának, a hanyatlás előre látható.

Az általános helyesléssel fogadott felolvasás után értekező bemutatott az erdélyi aranybányákban lelt egyes aranytartalmu kőzeteket. Ezután

Obach Theobald mérnök értekezett a *drótkötél-pályákról.* A sodrony-kötélpálya sajátlagos előnyei, melyeknél fogva sok esetben tulszárnyalnak minden más szállitási rendszert, mint ismeretes, függetlenségük a föld domborzati viszonyaitól, csekély üzemi erő, kellő esés mellett az üres kocsik önmüködő visszaszállitása, valamint csekély üzemi költségek. Előadó kiemeli, hogy Magyarországon van a leghosszabb és legnagyszerübb sodrony-pálya, a nagy hunyadi kötélpálya, mely Vajdahunyadot, Gyalár- és Vadudobryval köti össze. Ismeretes, hogy a magyar kir. kincstár Hunyadmegyében Gyalár mellett kitünő minőségü és nagymennyiségü vasérczek felett rendelkezik. 1883-dik év végéig ez érczek csak Govasdián a limperti nagy olvasztóban, a Cserna egyik mellékvölgyében kohósittattak. Innét a nyersvas szállitása csak fuvarokkal volt eszközölhető, azonkivül a kohó kiterjeszkedésére nem volt elegendő hely, ugy hogy a magyar kir. bányakincstár a Cserna-völgyben Vajdahunyad mellett két uj nagy olvasztó épitését határozta el. E kohó légvonalban mérve a gyalári bányáktól körülbelül 9½ kilométernyire esik és e részen épült a kötélpálya, melynek feladata az érczeket a nagy olvasztókhoz szállitani. Az első pályavonalhoz csatlakozik Gyalárról egy masodik 21 kilométer hosszu kötélpálya, mely a Vadudobry mellett levő erdőkbe vezet, s melynek czélja az ott előállitott faszenet a bányákhoz és innét a vajdahunyadi kohóhoz szállitani. E szerint a sodronykötélszállitás összes hossza 30,500 méter. A pálya 1884. év május havától van rendes üzemben. Az üzemi eredmények, kielégitők és pedig még kedvezőbbek, mint az az eredeti terv szerint feltételezve lett.

A jelenlegi szállitóképesség 1500 szállitó csille naponta, ezek között: 750 ércz-csille, à 2·5 hl. ürfogattal, 300 kgr. szállitási sulylyal, 750 faszén-csille, à 5 hl. ürfogattal, 125 kgr. szállitási sulylyal. A szállitási költségek a következők: 1. A 9·5 kilométer hosszu érczpályán Vajda-Hunyadtól Gyalárig. 2 mmázsa ércz után 1 klméterre 0·15 kr, továbbá 1 mmázsa szén után 1 klméterre 0·09 kr. A 21 kilométer hosszu szénpályán Vadudobrytól Gyalárig 1 mmázsa ércz szállitása egy klméterre kerül 0·15 krba, 1 hektoliter faszén szállitása egy kilométerre kerül 0·07 krba.

A vajda-hunyadi kötélpálya üzembe hozatala alkalmával a huzókötelen levő gombok által merültek fel nehézségek. A huzókötelen alkalmazott gombok legkevésbbé sem nagyobbitják meredek pályákon az üzem biztonságát, sőt ellenkezőleg forrásai folytonos üzemi zavaroknak és a többi részek rendben tartásán kivül a gombok fentartása is gondot okoz.

A gombok alkalmazásánál tapasztalt általános hátrányok a következők: 1. a gombokkal ellátott huzókötél erősebben vétetik igénybe, mint egy sima kötél, tehát gyorsabban kopik is, mint az; 2. a kapcsoló készülékek szintén gyorsan kopnak és gyakran törnek; 3. a bekapcsoló munkásnak lesni kell azt a pillanatot, a midőn a gomb a kapcsolási ponthoz érkezik. Ez a várakozás elkerülhetlen időpazarlással jár, ugy hogy 2 ember szükséges a be- és kikapcsolásnál, habár ezt a munkát könnyen 1 ember is elvégezhetné. Ha a bekapcsoló a helyes pillanatot elmulasztja, a következő gombra kénytelen várakozni, vagy nem ritkán a pályát megállitani és a csillével a gomb után menni, mi ismét időveszteséggel, tehát csekély szállitási képességgel jár; 4. a pályán üresen keresztül futó gombok üzemi zavarokra adnak okot, mivel ezek más véletlenek kapcsában is, könnyen megakadnak az állványokon és azokat feldöntik; 5. a gombok jó karban tartása, megvizsgálása tartósságukra annyi időt vesz igénybe, hogy egy hosszabb pálya gombokkal nem tartható üzemben. A vajdahunyadi kötélpályánál különféle gombszerkezetet próbált meg felolvasó és 4-et azok közül bemutatott.

A mennyire tehát általában a huzókötélen megerősitett gombokkal az üzem jó karban tartható, a vajdahunyadi pálya a kifogástalanul müködő kapcsoló készülékkel egyetemben, egy minta-berendezés. De a gombok által előidézett hátrányok itt is észlelhetők és a gombok rendben tartására forditott idő a szállitási idő rovására megy. Sokkal kedvezőbbek a viszonyok oly üzemnél, melynél a kapcsoló készülék egyenesen a huzókötelet szoritja össze. Magán a kötélen sérülés nem jöhet, ha csak az összeerősitési felület elég nagynak vétetett. A káros üzemi kopás ez esetben nem a kötelet, hanem a szoritó készüléket éri, mely bármikor kiváltható és javitható, a nélkül, hogy az üzem folytonossága zavartatnék. A készülék egy ellencsavaru tengelyből áll, mely által a szoritók felnyittatnak és bezáratnak. A szoritók között 2 kis vezető-görgönye van, melyeknek feladata a kapcsoló készüléknek a kötélre való elhelyezésénél a kötelet központositani, tengelyforgáskor megakadályozni, hogy a szoritók is forogjanak. A tengelyen kormányemeltyü van megerősitve, melynek végén öntött aczél korong van, mely mint forgattyu müködik a készülék nyitásánál és zárásánál, azonkivül még a csille mozgásánál mint megterhelés szolgál, mely a készülék kellő összeszoritását eszközli. E készüléket értekező bemutatta a kongresszuson, ugy szintén ülés után a nagy vajdahunyadi kötélpálya hossz-szelvényét a pénzügyminiszterium pavillonjában, valamint a sodronykötél pálya mintáját a nemzetközi szabadalmak pavillonjában.

Stieber Venczel bányaigazgató Ostrauból értekezett ezután a *kátrány és ammoniak kezeléséről a kokszkemencze üzemnél.* Eleve kifejti, hogy teljesen tulhaladott álláspontnak tartja azt, hogy ahol ammoniakot termelnek, ott koksz elő nem állitható, vagy megforditva, még kevésbé mind a kettővel együtt kátrány is. Rajzban bemutat egy régi és általános rendszerü Carvé-rendszerü kemenczét, melylyel mind a három anyagot elő lehet állitani. Szerinte a «Carvé» fölös munkát végez, a midőn a gázokat külön vezeti s többszörös uton, bárha a kivánt eredményt el is tudja érni. Előadónak sikerült Carvé rendszerét annyira egyszerüsiteni, hogy ugyanazon kemenczét mind a három anyag termelésére fölhasználhatja ugy, hogy jelentékeny munkát bir megtakaritani, s anyagban is nagyobb takarékosságot mutathat föl. Rendszere a Carvét birja alapul, de ugy, hogy a retortán felül alkalmaz két csatornát, melyek egyike közvetlenül vezet a retortán felül s egymás mellett haladva folyton kiegészitheti azt a hőséget, a mely szükséges, előállitva és megszüntetve azt, amint ugyanazon kemenczén kátrányt, ammoniákot, vagy kokszot óhajt termelni. Előadó áttekinthető rajzzal mutatja rendszerét, melyet csak egy lépésnek nevez a haladás felé, s kéri a kongresszust, hogy azt több figyelemben részesitve, tovább fejlesszék. Fölemliti, hogy e rendszer szerint 30 kemenczét állitott föl, melyek egy tevésre, azaz 24 óra alatt 45 métermázsa kokszot képesek produkálni. E kemenczék felállitása egyenkint 2000 frtba került, a mi, ha a fölszerelésre ugyananyit számitunk, 120.000 frtra megy.

A zajosan megéljenzett felolvasás után programmon kivül bemutatta

Dr. *Wagner* Jenő saját találmányu *foncsoritó készülékét.* Az a körülmény, hogy a foncsoritás által a nemes fémnek átlag csak 60 százaléka nyeretik az érczből, inditotta előadót arra, hogy egy foncsoritó készüléket szerkeszszen. A Wagner-féle foncsoritó szerkezet két részből áll, a foncsoritó szekrényből és a keverő készülékből. A foncsoritó szekrény négyszögletü és egymásba nyiló lépcsőzetesen elhelyezett osztályokra van osztva.

A keverőkészülék a foncsorositás alatt folytonos lassu mozgásban tartatik és vagy külön vizkerék vagy más motor által mozgattatik, vagy pedig az iszap által, mely a helyett, hogy direkt a szekrény első osztályába folyik, a vizkerék osztályaiba és onnan a foncsoritó szekrénybe folyik. A foncsorittató müvelet abból áll, hogy a rázószitán át mosott iszap a foncsoritó szekrény első osztályába folyik, onnan utját az egyes osztályok hosszában folytatja bizonyos vékony rétegben higany felett, a mi alatt a keverő-készülék azt folyton keveri, ugy, hogy annak lassankint minden részecskéi a higanynyal érintkezésbe jutnak és nem engedi, hogy összeüllepedjék.

A leirt foncsoritókészülék ugy van szerkesztve, hogy az bárhol kevés költséggel a helyszinén állitható elő.

Előadó hiszi, hogy szerkezete alkalmazása által sokkal kedvezőbb eredmény lesz elérhető, mint az eddig használt foncsoritó-készülékekkel.

Ezzel a kongresszus második napja véget ért és a kongresszus tagjai ismét a Dobos-féle vendéglőbe gyültek össze közös ebédre, melyen ma sem hiányoztak felköszöntők. Az elsőt *Andrássy* Manó gróf mondotta a külföldről összesereglett vendégekre. Ezután *Graenzenstein* Béla inditványára üdvözlő táviratot küldtek *Fritsch* vezérigazgatónak Steyrba, ki akadályozva volt a megjelenésben. Ezután *Zeidler* F. cs. kir. helytartótanácsos Gráczból, lendületes beszédben dicsérte a szép magyar fővárost és az országos kiállitást, azután poharát üritté az osztrák és magyar bányászok között való egyetértésre és benső barátságra. Végül *Wolff* Viktor cs. kir. keresk. tanácsos Bécsből, általános lelkesedés között köszöntötte fel *Graenzenstein* Béla főbányatanácsost, mint a kongresszus legbuzgóbb és legmunkásabb intézőjét.

Az országos bányászati és kohászati egyesület megalakulása.

A kongresszus magyarországi tagjai délután négy órakor a zenecsarnokban gyültek össze, hogy a tervezett országos bányászati és kohászati egyesület megalakitása felől tanácskozzanak. Számos tag jelent meg ez alkalomból s a kongresszus e nagy jelentőségü kérdése a tagoknak általános érdeklődése mellett tárgyaltatott.

A tanácskozás vezetésével egyhangulag *Zsigmondy* Vilmos országgyülési képviselő, jegyzőül pedig Gömöry Sándor bányamérnök választatott meg.

Zsigmondy Vilmos elfoglalván az elnöki széket, az értekezletet a következő beszéddel nyitotta meg.

«Tisztelt uraim! Felette fontos mozzanat az, melynek érdekében ma önök összegyültek, ez a bányászat jövőjének kérdése. Mert ez ügyön hathatósan lenditeni egyedül az országos szövetkezés van hivatva. A kongresszus előkészitő bizottsága ily nagy horderejünek ismerve fel az ügyet, mindazoknak meghallgatásával, kiknek véleményére sulyt kell fektetni kidolgozta az alakulandó egylet alapszabálytervezetét. Ezt bátor vagyok az értekezlet elé terjeszteni. Mielőtt azonban ennek tárgyalásához kezdenénk, azt hiszem kijelenthetem, hogy a szóban forgó egyesület megalakitását valamennyien égető szükségnek tartjuk és a legmelegebben óhajtjuk. (Általános helyeslés.) A kidolgozott alapszabálytervezetet azonban csak annyiban méltóztassanak tárgyalás alapjául elfogadni, a mennyiben az csak alapjául szolgálna, a melyet egy e czélra kiküldendő bizottság dolgozna ki egész terjedelmében.

Ezután Gömöry Sándor előterjesztette az előkészitő bizottság által kidolgozott tervezetet, melynek az egylet czimére, székhelyére és czéljaira vonatkozó határozatai a következők:

Az egyesület czime: «országos bányászati és kohászati egyesület.» *Székhelye:* Budapest. *Hivatalos nyelve:* magyar. *Czélja:* a magyar bányászati és kohászati ügyek érdekeinek megóvása és előmozditása tudományos és müszaki irányban.

E végre az egyesület vidéki osztályok alakitására buzdit, melyek ugy mint a központi osztály, rendes időszakokban összejöveteleket tartanak, hogy eszmecserére alkalmat adjanak, rajzok és szakmüvek bemutatása mellett szakkérdéseket tárgyaljanak, és a bányászat s kohászat ügyei felett tanácskozzanak.

Az egyesület könyvtárt alapit, s azt a kitünőbb szakmunkák megszerzése által folytonosan gyarapitani igyekszik, elősegiti a bányászati irodalmi tevékenységet, szakmunkák megjelenésére segitséget ad, pályadijakat tüz ki és a bányászati és kohászati szaklap anyagi és szellemi értékének fokozására közremüködik. Megismerteti a magyarországi nevezetesebb bányákat és kohókat, valamint a külföldi jelesebb vállalatok berendezését; ujabb haladási mozzanatokról esetről-esetre kiküldendő tagjai által tüzetesen értesül és értesitéseit köztudomásra hozza.

Az egyesület enquêteket tart a fontosabb kérdések tisztába hozatalára, ezek felett tanácskozik és véleményt ad; a hazai vállalkozóknak jó tanácscsal szolgál minden irányban; üzemterveket s üzemi berendezéseket megbirál; a bányászat és kohászat érdekében folyamodik s előterjesztéseket tesz a kormánynál, hatóságoknál, vasutaknál, és a bányászati s kohászati ipar fejlesztésére tudományos és gyakorlati téren a központi osztály a vidéki osztályokkal érintkezve közremüködni igyekszik.

Az egyesület osztálya Budapesten középpontul szolgál a vidéki osztályoknak, melyeknek müködését ellenőrzi, elősegiti és irányitja.

A felolvasott javaslat a tárgyalás alapjául elfogadtatván, élénk diskusszió indult meg az egyes szakaszok felett. Résztvettek a vitában gr. *Andrássy* Manó, br. *Amon* Ede országgyülési képviselő, *Farbaky* István bányatanácsos, *Neupauer* bányakapitány, *Gömöry* Sándor, *Péch* Antal min. tanácsos és még többen.

Az értekezlet az egyesület megalakitását határozatilag kimondá s az alapszabályokat végleges formában előkészitő bizottságba a következők választattak be: gróf *Andrássy* Manó, *Péch* Antal, *Belházy* János pénzügyminiszteri osztálytanácsos, *Probsztner* Arthur, *Prugberger* József miniszteri tanácsos és bányaigazgató, *Brujman* Vilmos bányakapitány, *Gömöry* Sándor bányamérnök *Farbaky* István, *Graenzenstein* Béla főbánya tanácsos, *De Adda* Sándor főbánya tanácsos, *Husz* Samu bányagondnok, *Schwing* János lg. az osztr.-magy. államvasutak igazgatója, *Barbély* Lajos, müszaki vezérigazgató (Salgótarján), *Kerpely* Antal min. tanácsos, *Lukács* László országgyülési képviselő, *Feldmann* Károly vezérigazgató a salgótarjáni kőszénbányáknál, *Kaufmann* Kamil bányakapitány (Zágráb), *Amon* Ede országgyülési képviselő.

Ezzel a kongresszus mai ülése véget ért és az aláirások az alapitó és rendes tagsági helyekre megindultak s már is oly eredménynyel, hogy az egyesület létesülése elé, legalább anyagilag, már lényegesebb akadály gördülni nem fog.

*

A kongresszus *ausztriai* tagjai szintén értekezletet tartottak délutan négy órakor s a pénzügyminiszteri pavillonban azt beszélték meg, hogy mikép, hol s mikor volna megtartható a legközelebbi osztrák-magyar bányászgyülés. Az elnöki tisztet *Friese* A. lovag miniszteri tanácsos töltötte be, nagy tapintattal vezetve a tanácskozást, mely nem egyszer tért el a tulajdonképeni tárgytól.

Friese elnök az ülést megnyitván, előadja, hogy a budapesti kongresszus zárülésén okvetlenül felmerül a kérdés, hogy a monarchia szakférfiai hol találkozzanak legközelebb, e czélból ajánlja, hogy állapodjanak meg a legközelebbi bányászgyülés előmunkálatait illetőleg.

Rücker Antal vezérigazgató ajánlja, hogy a már fennálló egyletek válaszszanak képviselőket, a kik a megalakulandó magyar egylet képviselőivel tanácskozván, állapitsák meg a további módozatokat.

Kupfelwieser tanár csatlakozik előtte szóló nézetéhez, s az előtanácskozásokkal a steyeri bányászgyülésen megválasztott bizottságot véli megbizandónak.

Friese elnök hiányosnak találja a steyeri gyülés megállapodásait, ezért határozottabb utasitásokat kiván adni a szervező bizottságnak.

Wolff kereskedelmi tanácsos lejártnak tartja a steyeri bizottság misszióját. Kijelenti, hogy csatlakozik egylete nevében a hozandó határozatokhoz.

Friese elnök utal a kérdés nehézségeire, melyek leginkább abban rejlenek, hogy Ausztriában és Magyarországban egész más szempontok alá esik az általános egylet megalakitása. Az általános bányászgyülést szeretné kapcsolatba hozni valamelyik nemzetközi tudományos kongresszussal.

Bleichsteiner Frigyes Rückert és Wolff urakra kivánja bizni az előmunkálatokat.

Mayer főmérnök a bécsi mérnök és épitész-egylet bányászati szakosztályára kivánja bizni az előtanulmányt, s javaslatba hozza, hogy a legközelebbi gyülés előkészitésére az értekezlet teljhatalmu bizottságot válaszszon.

Rücker vezérigazgató nem tartja erre felhatalmazottnak az értekezletet.

Frey vezérigazgató nem tartja czélravezetőnek a vita e mederben való folytatását, inkább azt javasolja, hogy az értekezlet határozza el, hogy hol és mikor tartassék a legközelebbi bányászgyülés. Javasolja, hogy az a magyar szaktársak belevonásával együtt Ausztriában, a legközelebbi három év lefolyása alatt később meghatározandó időben tartassék meg. Az inditvány elfogadtatott azzal a hozzáadással, hogy a legközelebbi osztrák-magyar bányászgyülés megtartási helyéül *Bécs* jelöltetett ki. E határozat holnap közöltetik a kongreszszussal. Ezzel az értekezlet eloszlott.

= Az őszi virág-, gyümölcs- és zöldségkiállitás megnyitása. Ma délelőtt 10 órakor nyitotta meg dr. *Matlekovits* Sándor kiállitási elnök az időleges kiállitások csarnokában, az országos kiállitás keretében rendezett, sorozat szerint ötödik (őszi), egyszersmind utolsó kertészeti kiállitást, melyben ama virágok és disznövények vannak bemutatva, melyek leginkább őszszel diszlenek, továbbá ama gyümölcs és konyhakertészeti zöldségfajok, amelyek érési ideje ebbe az évszakba esik. Ehez képest a kiállitott tárgyak két osztályba soroztatnak, az elsőt a virág- és diszkertészet, a másodikat a gyümölcs- és konyhakerti termények osztálya képezi. Mivel pedig a jelen virágkiállitás egyszersmind az utolsó az orsz. kiállitás keretében, ezért az őszi virágokon kivül a virágzásban levő s legkülönbözőbb családokba tartozó növények is helyet foglalnak és pedig ugy az üvegháziak, mint a szabadon tenyészők.

A ma megnyilt kiállitás az előző kertészeti kiállitásokat, ugy gazdagsága, mint változatosságánál fogva, messze felülmulja. Mert mig az előző kertészeti kiállitások többnyire a fővárosi kiállitókra, mükertészekre és kertészetkedvelőkre szoritkoztak, addig ennek a kiállitásnak fő részét a vidéki, és pedig az u. n. házi, vagy gyakorlati kertészet terményei képezik. Innét van, hogy bár a mükertészet ez alkalommal is fényesen van képviselve, mégis a szemlélő figyelmét a rendkivüli gazdag és fejlődésükben magas fokot elért gyümölcs és konyhakertészeti zöldségnemüek dus tárlata vonja egészen magára. A kiállitás gazdagságáról tanuskodik az a körülmény, hogy a kiállitott tárgyak az egész időleges kiállitási csarnokot betöltik, s azonfelül több disznövényt a csarnokon kivül az eresz alatt kellett elhelyezni.

A csarnok bejáratnál Szabó Ferencz budapesti mükertész kiállitási csoportjával találkozunk, melyben a gyönyörü remontant szegfü leginkább felhivja a figyelmet ezután jönnek a sorban Vladika Jánosné üvegházi növényei és csokorkötései, majd Légrády Károly gyümölcs és konyhakerti zöldségféléből összeállitott gyüjteménye, mely a legnagyobb terjedelmü.

Ezután sorakozik Schilhan Péter őszi gyümölcskiállitása gróf Széchenyi Imre berlini nagykövet horpácsi (Sopronmegye) uradalmaiból. E gyüjtemény egymaga 32 fajú szebbnél szebb őszi baraczkot foglal magában. Szelnár József budapesti mükertész ez alkalommal is több csoportban, kizárólag disznövényekkel, igen gazdagon van képviselve. Tovább haladva találjuk Misoka Pál, Kohner Zsigmond s Károly főkertésze (Felső-Szászberek) gyümölcskiállitását, kitünő belle-fleur almákkal, majd Petz Ármin gyüjteményét, melyben a «Calville imperial» egy gyönyörü példánya, mely 750 gramm sulyu, hivja fel különösen a figyelmet. Özv. Szathmáry Király Pálnétól (Felső-Zsolna) őszi gyümölcs és főzeléknövényekből álló gyüjteményt állitott ki. Ugyancsak e sorban külön egy asztalkára helyezve, már messziről feltünik Reichsthaler Anna kiváló izléssel és szorgalommal virágcsokor módjára összeállitott friss gyümölcsgyüjteménye. Vudi József (Szobb) őszi gyümölcsei zárják be a sort. A csarnok egész hátterét Wéber Károly mükertész gazdag disznövény-kiállitása tölti be, egész kis ligetet alkotva. A csarnok másik oldalán Halas város kertészete van képviselve őszi gyümölcs- és körte fajokkal. A kiállitáson 12 hazai kiállitó vesz részt. Kovács József bátorkeszi [illegible] gyüjteménye, mely kizárólag őszi gyümölcsfélékből áll a legnagyobb tért foglalja el a csarnokban; igen szép gyümölcsgyüjteménye van Zay Jánosnak (Rákos). A virágkötészeti tárgyakkal a leggazdagabban van képviselve Gillemot Sarolta. A sorozatot Mauthner Ödön csoportja zárja be. A csarnok közepén igen szép disz-növény csoportozatok vannak felállitva Mühle Vilmostól (Temesvár), Szelnár Józseftől (Budapest), Seyderhelm Ernőtől, kinek muzái feltünő szépek, Fuchs Emiltől és Wéber Károlytól. A kiállitáson ezenkivül még a következő kiállitók vesznek részt kisebb-nagyobb gyüjteményekkel: Aigner Ferencz (Budapest), dr. Barna Ignácz (Budapest), Barfusz Ede (Szabadka), Bednárcz Károly (Szabadka), Biró Bertalanné (G.-Kisfalud), Ehrlich Salamon (Fegyvernek), Farkas Gyula (Csány), Gách Károly (Budapest) Garbai Sándor (Halas), Hammer József (Pozsony), Hausknecht Jakab (Budapest), Kósa József (Szinyér-Várallya), Kozmata Sarolta (Budapest), Lampel József (Budapest), Lénárd István (Üllő). Mazár József (Budapest), Négyesi Szepessy Kálmán (Boldva), Nemeshegyi József (Koros), Nonn János (Budapest), Peikert Frigyes (Ürmény), Péter Kálmán (Halas), Reichsthaler Anna (Pozsony), Schlegel József (Zombor), Seyderhelm Irma (Budapest), Steiner József (Budapest), Vári Szabó István (Halas), Vider Goldschmiedt Katalin (Kolozsvár), Zseny József (Halas).

A kiállitás megnyitásán jelen voltak a kiállitási elnökön kivül, ki családostul vett részt, Tisza László, Törs Kálmán orsz. képviselők, Gerlóczy Károly alpolgármester, Lipthay István miniszteri tanácsos, Szlávy László rendőrkapitány, dr. Máday Izidor, Molnár István és Gillemot Vilmos csoportbiztosok, kik a vendégeket végig vezették a csarnokon és a kiállitott tárgyakat nekik bemutatták. A szemle végeztével a csarnok megnyittatott a közönség előtt. Az ötödik időleges kertészeti kiállitás csak e hó 20-áig tart, hogy a csarnokban helyet engedjen az e hó 24-én megnyitandó őszi nemzetközi szőllőkiállitásnak.

= A kiállitási panoráma, melyben most a kiállitás tartama alatt hazai fürdőink képeit láthatja a közönség, a kiállitás után is állandóan fönmarad. De mig most csakis speciális fürdőképeket mutogatnak benne, később a hazai történelem nagy mozzanatait ábrázoló képekkel fogják gazdagitani. A tulajdonos részvénytársaság a képek festésével *Lehmann* Mórt, a népszinház festőjét bizta meg s kivüle még *Innocent* Ferencz fiatal festő fog több nagyobb képet festeni. Az első képet is ez utóbbi késziti s ez a koronázást fogja ábrázolni, a tátrafüredi képekhez hasonló nagyságban. A kép hátterét a néptömegen kivül a lánczhid és Buda látképe fogja képezni, előtéren pedig a király lesz látható negyven tagu lovas kiséretével. Ezenkivül még több kép van tervben az utolsó évszázad történetéből.

= Külföldi gazdák körutja Magyarországon. A kirándulótársaság e hó 13-án este 6 órakor Orosházára érkezett, hol a vendégek mindjárt kocsikra ülve, a Károlyi Alajos gróf mágocsi uradalmába hajtattak. A gróf nevében este 8 órakor a fellobogózott kastély előtt *Bujanovics* Sándor, a Károlyi uradalom jószágigazgatója és *Perlaky* Elek, a gróf magántitkára fogadták a vendégeket. A vendégek érzelmeit *Kaltenegger* cs. tanácsos tolmácsolta, kiemelve azt, hogy már eddigi utjukban is oly dolgokat tanultak a magyaroktól, melyekről otthon fogalmuk sem volt. A fogadtatás után a vendégek egy részét a kastélyban, a többieket a majorokban szállásolták el, hol ritka vendégszeretettel látták el őket mindennel. Másnap a mágócsi uradalom megtekintésére volt szentelve. Az itt szerzett rendkivül tanulságos benyomások a vendégek közt általános meglepetést szültek. A vendégek igen komoly érdeklődést tanusitottak a gazdasági viszonyok iránt; jegyzőkönyv és irón ki sem jött kezeikből.

Elsőben a tulajdonos által 1883-ban a 40.000 frton épitett gyönyörü kis templomot tekintették meg és benne Kratzmann üvegfestményeit. Ezután vette csak kezdetét a gazdasági körut egy nagyobb granárium megtekintésével. Innen az árpádhalmi major dohányültetvényeinek megtekintésére indultak. A dohányszáritó helyiségek czélszerü berendezései és a dohány zsinegre füzésének, valamint felfüggesztésének részletei egyaránt érdekelték a vendégeket.

A juhaklok is általános figyelem tárgyát képezték, annyival inkább, mivel az uradalom kiváló gondot fordit a juhtenyésztésre. A juhnyáj összállománya 20,357 darab. Árpádhalmán megtekintette a társaság az uj tanyai iskolát is, melyben 150 gyermeknek ad oktatást az uradalom.

A Zoltán-telep előtt a 200 darabból álló ménest is megtekintették, melyben csak igás lovak neveltetnek. Végül a lajosszállási majorban a jól berendezett gépmühelyt, a cséplőgépeket, az uradalmi gőzmalmot és birkamosó helyiséget szemlélték meg a vendégek, aztán a terjedelmes fáczánoson keresztül ismét a központba hajtattak. 2 órakor az uradalmi kastélyban diszebéd volt, mely a vendégek nagyobb része előtt addig ismeretlen magyar pezsgő hatása alatt a legfesztelenebb jó kedvben folyt le. A toasztok közt több figyelemreméltó nyilatkozat történt. *Bujanovics* a vendégeket éltette. — Általános éljenzésre adott alkalmat *Kalteneggernek*, a társaság tiszteletbeli elnökének erre adott válasza. «Közülünk többen — ugymond — eddigelé csak ugy képzelte a magyar alföldet, mint egy véghetetlen és miveletlen pusztaságot, melyen csak mérföldnyi távolságokban ágaskodik egy gémeskut a magasba, hozzáképzeltük azonkivül a kéményen fészkelő hagyományos gólyát. Mondhatnám, most bizonyos csalódás fogott el bennünket. (Derültség.) A miveletlennek hitt pusztán mindenütt barázdákat és gondos kultura nyomát látjuk; oly intenziv müvelésü gazdaságok tárulnak szemeink elé, melyek valóban meseszerüek; nem a csikós országa, hanem a nyugati czivilizáczió egy uj telepe fekszik itt előttünk.» Poharát gróf Károlyi Alajosra üriti, kinek nevében *Perlaky* mondott köszönő szavakat. Dr. *Miaskovszky* boroszlói egyetemi tanár Bujanoviesra, *Petersen*, a sz. oldenburgi Milchzeitung szerkesztője a hölgyekre üritette poharát. Általános figyelem közepette szólalt fel *Ottó*, Lajos bajor herczeg gazd. tanácsosa, ki beszédében saját tapasztalatai nyomán alaptalanoknak mondja ama panaszokat, melyek a németeknek Magyarországon való elnyomásáról bocsáttatnak világgá; az ily panaszoknak szerinte csak a túlzott önérdek és haszonvágy a rugója. A magyarok és németek közelebbi és őszintébb érintkezésére, vicomte *Rougane* a magyarok és francziák egyesülésére üriti poharát. *Egán* Mágócs ügybuzgó hivatalnoki karát élteti. Nagy szenzácziót szült *Schütz* Cosmas, a karinthiai gazd.-egyesület vezértitkárának magyar beszéde, arra a Magyarországra üritve poharát, mely nemcsak lesz, hanem már van. *Kaltenegger* egy ujabb fölszólalásában a magyar marhákat dicsőiti. *Osztaszevszky* Szaniszló lovag lengyelül Magyarországot, *Bendik* Károly, Svédország kiállitási képviselője svédül a házigazdákat éltette.

Este 6-kor a vendégek bucsut vettek Magócstól és kocsin Orosházára, majd vasuton *Szegedre* indultak. H.-M.-Vásárhelyen beszállottak Szegedváros küldöttei, Lichtenberg Mór, a gazd. egyesület alelnöke és köztörvényhatósági tag, *Klein* István a gazd. egylet vál. tagja és *Szendrey* Pál tanácsjegyző, kik a legszivélyesebben üdvözölték a vendégeket, átnyujtva nekik a holnapi nap diszprogrammját.

Szegeden este 9-kor *Lászy* Gyula tanácsnok fogadta a legszivélyesebben a társaságot, melynek nevében *Egán* válaszolt.

Szeged, szept. 15. A *külföldi gazdák és kisérőik Egan* Ede tejgazdasági felügyelővel az élükön, tegnap este 10 órakor a magyar államvasutak külön vonatán Szegedre érkeztek. A vendégeket a perronon összegyült nagy közönség zajos éljenzéssel fogadta, László Gyula gazdasági tanácsnok pedig rövid beszédben szivélyesen üdvözölte. A szives fogadtatást a vendégek nevében Egan Ede köszönte meg. Ezután a vendégek a közönség éljenzése között fogatokra ültek és lakásaikra hajtattak. Ma reggel 7 órakor a várost [illegible]

A város rendezettsége és szépsége nagyon megnyerte a vendégek tetszését, kik 9 órakor az alsó tanyákra rándultak ki.

= **Bosnyák vendégek a kiállitáson.** Ma délután 16 órakor a Pozsegában a király előtt hódoló bosnyák küldöttségnek egy része, — kik *Hörmann* udv. tanácsos vezetése alatt felrándultak Budapestre a kiállitást megtekinteni — a kiállitási igazgatósági épületben *Matlekovits* államtitkárnál tisztelegtek. A körülbelől 20—25 tagból álló bosnyák s herczegovinai vendégek, köztük a hatalmas alaku Mustafa bég Fadilpasic Serajevo polgármestere, az elfogadó teremben *Hörmann* udv. tanácsos által be lettek egyenként mutatva az államtitkárnak, ki legnagyobb készséggel gondoskodott a bosnyák vendégek kellő tájékoztatásáról, söt megigérte, hogy holnap, ha ez lehetséges, maga veszi át a kalauzolást.

= **Az ötödik időleges kertészeti kiállitás** alkalmával a jury által a következő kiállitók nyertek kitüntetést. I. *Nagy diszoklevelet* nyertek: 1. Mühle Vilmos Temesvár, 2. Seyderhelm Ernő Budapest, 3. Halas város kertészete, 4. Schilhán Péter gr. Széchényi Imre főkertésze Horpácson, 5. Nonn János konyhakertészete Budapesten. II. *Kiállitási nagyérmet* nyertek: 1. Aigner Ferencz Budapest, 2. Gillemot Sarolta Budapest, 3. Seyderhelm Irma Bpest, 4. Oladika Jánosné Bpest, 5. Weber Károly Bpest, 6. Szelnár József Bpest, 7. Kovács József Bátorkeszi, 8. dr. Barna Ignácz Bpest, 9. Csorbai Sándor, 10. Péter Kálmán, 11. Vári Szabó István, 12. Zseny József és István, 13. Hetényi Dániel és 14. dr. Dobó Menyhért halasi lakosok, 15. Lénárd István Üllő, 16. Misoka Pál F. Szászberek, 17. Nemeshegyi József Koros, 18. Peikert Frigyes Ürmény, 19. Szathmáry K. Pálné F.-Zsolcza, 20. Zeyk József Maros-Gombás. — III. *Pénzdijat* kapnak: Kovács József Bátorkeszin 300 frt, Hausknecht Jakab Budapest 200 frt, Gach Károly 150 frank, Steiner József 150 frk, Hammer József Pozsony 100 frk, Weber Károly Budapest 100 frk, Szelnár József Budapest 100 frk, Schlegel József Zombor 50 frk, Wutiy József Szobb 50 frk, Reichsthaler Anna Pozsony 50 frank, Szabó Ferencz Budapest 50 frk aranyban. — IV. *Közreműködői* érmet nyertek: Gillemot György Lajos F.-Zsolczán, Mühle Vilmosné Temesvárott és Matan Erneszlina Budapesten. V. *Jegyzőkönyvi elismerést* kapott, miután versenyen kivül álló jury-tag: Fuchs Emil fővárosi főkertész és Mazár József Budán.

— **Kiállitási kitüntetések.** Holnap délelőtt 10 órakor lesz a *jurytanács utolsó ülése.* A *kitüntetett kiállitók* névsora a legközelebbi napokban fog közzététetni. Körülbelül 100 nagy diszoklevél és 4000 másféle kitüntetés itéltetett meg a jurytanács által.

= **A kiállitás látogatói.** A kiállitást tegnap, hétfőn, szeptember 14-én az állandó jegyek tulajdonosain kivül *7471 személy látogatta* és pedig 50 kros jegygyel 5005, 20 kros esti jegygyel 815, 20 kros munkás- vagy tanuló-jegygyel 1331, 20 kros katonajegygyel 219, napi szabadjegygyel 103.

= **Vasuti személyforgalom.** A magyar államvasutak vonatain tegnap 6829 egyén érkezett a fővárosba, elutazott 4647, az osztrák-magyar államvaspályán érkezett 5344, elutazott 1935 utas; a déli vaspályán érkeztek 818-an, elutaztak 595-en. Összesen érkeztek 12982-en, elutaztak 6577-en.

VEGYES KÖZLEMÉNYEK.

* **A kiegyezés és a lengyelek.** Lembergből a W. Allg. Zeitungnak irják: Ugy itteni mint bécsi lapok többször emlitették, hogy a Magyarországgal kötött kiegyezés megujitására vonatkozó tárgyalásoknál a lengyelek bizonyos kivánságokat fognak kifejezni, melyekkel Galiczia számára ugy az osztrák-magyar bankot mint pedig a revideálandó vámtarifát illetőleg bizonyos kedvezményeket akarnak elérni. Ha jól vagyunk értesülve, ugy mérvadó politikai körökben csakugyan volt ilyesmiről szó, de komolyan sem akkor nem vették, sem most nem veszik azt. Itt ugyanis abból a helyes felfogásból indulnak ki, hogy Magyarország érzékenységét a bank dolgában kimélni kell, s nem szabad abba a hibába esni, melybe e kérdésnél a csehek estek, mert különben mindama agrárius könnyitések, melyek után Magyarország törekszik s a melyek az egész monarchiának előnyére válnának, illuzoriusokká tétetnek. E téren érdekeink párhuzamosak a magyar érdekekkel, s azért nyugodtan bizhatjuk Magyarország hatalmi befolyására és ügyességére, hogy eléri mindazt, a mit elérni lehet. Aktuális jelentősége ez ügynek épp ugy a Romániával és Németországgal megnyitandó kereskedelmi szerződéseknél van s ezeknél nyugodtan követhetjük a magyarok vezetését. Igaz, hogy eddig még mindig csak akadémikus diszkussziók folynak, de a lengyel politikusok akkor is igy fognak gondolkozni, ha az illető kérdések akut jelleget öltenek.

* **Osztrák-magy.-román vasuti kötelék.** Az osztrák-magyar-román köteléki dijszabás ez év május 1-től érvényes IV. részéhez ez évi október 1-én a II. pótlék következő tartalommal lép hatályba: I. részletes dijszabási határozmányok kiegészitése. II. Dijtételek osztrák állomások egyrészt és Román állomás másrészt közti forgalom számára. III. Helyesbitések. E pótlék példányai a részes vasutaknál, de nevezetesen a szab. osztrák-magyar államvasut-társaság igazgató-bizottságánál Budapesten (Teréz-körut 52. sz.) szerezhetők meg. Az osztrák-magyar-román kötelék számára 1882. évi november hó 1-től érvényes dijszabás, I., II. és III. rész a hozzá kiadott összes pótlékokkal együtt f. é. október hó 1-én érvényen kivül helyeztetik és helyette egy uj, I., II. és III. részből álló dijszabás léptettetik hatályba. Az uj dijszabás I. része az áruforgalomra szóló általános határozmányokat (üzletszabályzat póthatározmányokkal, általános dijszabási határozmányok, áruosztályozás stb.) a II. rész osztrák állomások és a III. rész magyar állomások, továbbá, Bécs, Marchegg, Oderberg, Teschen és Trynietz forgalma egyrészt román állomások forgalmára vonatkozó dijszabási táblázatokat tartalmaz. Az uj dijszabás példányai a részes vasutaknál, és különösen a szab. osztrák-magyar államvasut társaság igazgató-bizottságánál (Terézkörut 52.) szerezhetők meg.

Kimutatás

a m. kir. államvasutak 1885. évi harminczhatodik heti bevételeiről.

Idő	Száll. mennyiség: Utasok	Száll. mennyiség: Áruk	Bevételek: 1885-ben	Bevételek: az 1884. hasonló időszak.	Több + kev. — 1885-ben 1884-hez képest
	száma	tonna	o. é. értékban (adópótlék nélk.)		
1885. szept. hó 3-tól szept. 9-ig	145080	111960	655950	669592	— 13642
1885. január 1-től szept. 9-ig	4145760	4455385	19850675	17739553	+ 2111122
Összesen	4290760	4567345	20506625	18409145	+ 2097480

SORSOLÁS.

— **A tisza-szegedi m. kir. nyeremény-kölcsön** sorsjegyeinek tizenhetedik kisorsolása ma délelőtt 11 órakor ment végbe a m. kir. lottóigazgatóság helyiségeiben. A következő sorozatszámok lettek kisorsolva: 3094 3123 2112 4391, 1166 3607 3084 3796 2192 1755 és 3572. Kihuzattak: sorszám *2196* nyerőszám *6*, **100,000** forint nyereménynyel; sorsz. *2112* nyerőszám *46* **4500** frt nyereménynyel; sorsz. *2192* ny. sz. *91*, sorsz. *2192* ny. sz. *85*. sorsz. *3572* ny. sz. *97* és sorsz. *2192* ny. sz. *16* **1000** frt nyereménynyel.

— **A magyar jelzálog-hitelbank** 4% nyeremény-kötvényeinek szeptember 15-én történt negyedik kisorsolása alkalmával a következő kötvények huzattak ki: a) Törlesztési huzás: sorozat 512 szám 1—100, sor. 1638 sz. 1—100, sor. 2593 sz. 1—100, sor. 3144 sz. 1—100, sor. 3411 sz. 1—100. b) Nyeremény-huzás: sorozat 3952 szám 95, nyeremény **100,000** frt, sor. 1122 sz. 46, nyeremény **3000** frt, sor. 835 sz. 2, sor. 3269 sz. 22 és sor. 2133 sz. 57 egyenkint **1000** frt. A kisorsolt nyeremény-kötvények beváltása és a nyeremények kifizetése f. é. deczember 15-től kezdve Budapesten a magyar jelzáloghitelbank pénztáránál történik. A törlesztésre kisorsolt kötvények kamatozása 1885. decz. 15-én megszünik. A törlesztési huzáskor kihuzott részletkötvények egyenkint o. é. 100 frttal váltatnak be és ezenfelül birtokosuk egy nyeremény-jegyet kap, mely a bevont részletkötvény sorozatával és számával van el látva és tovább is részt vesz a nyeremény-huzásokban. A nyeremény-huzáskor kihuzott kötvények pedig, melyek törlesztési huzás utján törlesztve még nem lettek, a nyeremény kifizetésekor uj kötvényekre cseréltetnek be, a melyek ugyanazon sorozattal és számmal vannak ellátva. Legközelebbi huzás 1886. január 15-én lesz.

KERESKEDELEM ÉS TŐZSDE.

** **A medio-szabályozás** a mai értéktőzsdén minden zavar nélkül folyt le. Fizettek egy fél hónapra magyar aranyjáradékért 12¼ krig, osztrák magyar államvasut-részvényekért 15—20 kr deportot, mig ugy magyar papirjáradékot mint a magyar leszámitoló és pénzváltóbank részvényeit simán prolongálták. A magyar hitelbank részvényeiért 25 krig terjedő reportot fizettek egy fél hónapra.

* **A magyar leszámitoló- és pénzváltóbank** ma teszi közzé 1885-ik évi első félévi mérlegét, mely a következő tételekkel zárul:

Nyereség: Nyereség-maradvány áthozat 1884-ről 48,319.58 frt, nyereség értékpapirokon, a törzspénztár- és váltóüzletben 59,931.98 frt, nyereség külföldi váltókon és érczpénzüzleten 3,294.64 frt, társas üzlet és különféle nyereségek 49,813.18 frt, különféle nyereségek az áruosztályban 4,689.57 frt, jutalékszámla: bankosztály 36,671 62 frt, áruosztály 33,366.23 frt, együtt 70,037.85 frt. Kamatszámla: kamat értékpapirokon, lombard- és report-üzletben, továbbá váltóleszámitoláson 300,794.60 forint, kamatok az áruosztályban 62,803.44 forint, együtt 363,598.04 forint, ebből: kamatok folyó számlán levő pénzekért, pénztári jegyekért és takarékbetétek 94,988.49 frt, marad 268,609.55 frt. Nyereség a budapesti közraktárakból az összes költségek szerződésszerü leirások és törlesztések levonása után 40,520.67 frt. Nyereség a vidéki közraktárakból az összes költségek és a beruházott tőke 5%-os kamatainak levonása után 6998.45 frt együtt 47,519.12 frt, összesen 552,215.47 frt.

Kiadás: Adó számla 34,000 frt. Tiszti fizetés, porto és költségszámla bank-osztály 99,765.88 frt, áru-osztály 22,221.41 frt, együtt 121,987.29 frt, Alkuszdij számla 19,536.38 frt, összesen 175,523.68 frt. Nyereség 1885, junius 30-án 376,691.79 frt.

** **Fizetésképtelenségek 1884-ben.** A bécsi Kreditorenverein már közzétette kimutatását az 1884-ik évi fizetésképtelenségekről. E kimutatás szerint a Kreditorenverein által közölt fizetésképtelenségek száma 1884-ben 1705 volt, 12,693.527 forint passzivákkal. A fizetésképtelenségek fenti száma 576 község közt oszlik meg és pedig Ausztria-Magyarországban, Bosznia és Herczegovinában és a külföld ama részére, melyekre a Kreditorenverein működése kiterjed. 1883-ban a fizetésképtelenségek száma csak 1420 volt 11,181.453 frt passzivákkal. Az 1705 fizetésképtelenségből Ausztriára 928, Magyarországra 546 esik. Bécsre magára 218 fizetésképtelenség esik 6.071,940 forint passzivummal. 1883-ban Bécsre csak 193 fizetésképtelenség esett 3,363.090 frt passzivákkal. A többletet a mult évi börüzleti válság okozta.

** **Kereskedelmi viszonyok Amerikában.** Az amerikai kereskedelmi viszonyokról az «Amerikai Nemzetőr» legujabban ideérkezett száma ezeket irja: Mig ez évszakban az üzlet rendesen igen lanyha szokott lenni, most ellenkezőleg mindenütt pezsg, mozog a kereskedelmi élet; ugy, hogy már bizvást mondhatni, hogy az őszi üzlet-idény kezdetét vette. A már hetek óta észlelhető javulás egy ujabb jelét látjuk a városokban most beállott áremelkedésben. Sajnos, hogy a terményárukról ezt mondani nem lehet, mert ezek mindinkább vesztik értéküket, *különösen a buza szenvedett*, az utóbbi időben *tetemes árcsökkenést* [10 cent bushelenként] mindamellett, hogy az idei termés körülbelől egyharmadával kevesebbet eredményezett a mult évinél. A menynyire a tetemes árcsökkenés oka — már eddig is — megitélhető, az csakis egyes üzérek manipulácziójának tekinthető, s valószinü, hogy e természetellenes árlenyomás rövid idő mulva megszünik; már rövid tartama is igen zavarólag hat az üzletvilágban beállott lendületre. A Texasból beérkezett hirek szerint, ugy a kereskedelmi viszonyok, mint az aratási eredmény az egész déli részen — Virginiától Texasig — várakozáson felül jók. A tengeri, dohány és pamut növényekkel beültetett tér az idén sokkal nagyobb ott, mint eddig bármely évben volt, s a beérkezett tudósitások mindannyian azt mondják, hogy az összes terményfajok — kivéve a buzát — gazdagabb eredményt szolgáltattak az idén, mint az eddigi bövebb termő években. A földmivelőknek pedig az idén, daczára, hogy nagyobb mennyiségü földet vetettek be, sokkal kevesebb kiadásuk volt, mint az előző években. A többi déli államokból is mindenünnen kedvezők a hirek, különösen a tengeri termésre nézve, valamint a dohány, kerti vetemények és gyümölcs is bőven termett.

BUDAPESTI ARU- ÉS ÉRTÉKTŐZSDE.

— Szeptember 15. —

Gabonatőzsde.

A *buza*-üzlet ma is állandóan szilárd irányt követett, a kinálat mérsékelt, a vételkedv kedvező volt, ugy hogy mintegy 20,000 mm. kelt el, s a tegnapi árakat könynyen el lehetett érni. Tengeri lanyha irányt követett s ára 5—10 krajczárral esett, zab szilárd irány mellett 5 krajczárral emelkedett, rozs és árpa teljesen változatlanok maradtak. — Eladatott:

Buza: *Tiszavidéki* 200 mm. 80 k. és 200 mm. 79.2 k. 8 frt, 200 mm. 76.5 k. és 100 mm. 79 k. 7.75 frt, 100 mm. 79.5 k. 7.80 frt, 750 mm. 79 k. és 1750 mm 78 k. 7.80 frt, 200 mm. 79 k. 7.75 frt, 100 mm. 79 k. 7.65 frt, 500 mm. 79 k. 7.80 frt, 600 mm. 79 k. 7.80 frt, 500 mm. 79 k. 7.80 frt, 600 mm. 79.5 k. 7.75 forint, 100 mm. 78.5 k. 7.75 frt, 300 mm. 78.5 k. 7.70 frt, 200 mm. 78.5 k. 7.75 frt, 200 mm. 78 k. 7.60 frt, 600 mm. 78 k. 7.75 frt, 200 mm. 77 k. 7.55 frt, 100 mm. 75.6 k. 7.20 frt mind három hóra.

Pestvidéki 100 mm. 79 k. 7.60 frt, 600 mm. 79 k. 7.60 frt, 400 mm. 79 k. 7.70 frt, 100 mm. 79 k. 7.65 frt. 500 mm. 78.5 k. 7.75 frt, 250 mm. 78.3 k. 7.50 frt, 100 mm. 78.5 k. 7.50 frt, 1000 mm. 77.3 k. 7.65 frt. mind három hóra.

Bácskai 4700 mm. 76 k. 7.50 frt, 200 mm. 77 k. 7.60 forint, mind három hóra.

Bajai 1000 mm. 77 k. 7.50 frt, három hóra.

Felsőtiszavidéki 100 mm. 79 k. 7.20 frt, 200 mm. 78.5 k. 7.40 frt, mindkettő három hóra.

Bihari 100 mm. 75 k. 7.05 frt, három hóra.

Bánsági 200 mm. 78.3 k. 7.35 frt, 200 mm. 77.3 k. 7.30 frt, 100 mm. 75.5 k. 7.05 frt, mind három hóra.

Északmagyarországi 200 mm. 78.3 k. 7.35 frt, 100 mm. 77.5 k. 7.25 frt, mindkettő három hónapra.

Rozs 100 mm. 5.95 frt, 250 mm. 6.10 frt, mindkettő készpénzfizetés mellett.

Zab 200 mm. 6.10 frt, 100 mm. 6.22½ frt, 200 mm. 6.30 frt, mind készpénzfizetés mellett.

Tengeri 400 mm. 5.75 frt, 500 mm. 5.85 frt, mindkettő készpénzfizetés mellett.

Mai hivatalos effektiv árak:

			frttól	frtig
Buza	uj bánsági	76—81 kg	—.—	—.—
—	» tiszavidéki	76—81 »	7.30	7.80
—	» pestvidéki	76—81 »	7.20	7.65
—	» fehérmegyei	76—81 »	7.30	7.80
—	» bácskai	76—81 »	—.—	—.—
—	» északmagyarorsz.	76—81 »	6.90	7.45
Rozs	»	70—72 »	6.—	6.20
Árpa	» takarmány	60—62 »	5.40	5.85
—	» egetni való	62—64 »	6.20	7.20
—	» sörfőzdei	64—66 »	7.50	9.—
Zab	»	39—41 »	6.15	6.35
Tengeri	ó bánsági	75 »	5.80	5.90
—	» másnemü	73 »	5.75	5.80
—	»	— »	—.—	—.—
Köles	ó	— »	—.—	—.—
Repcze	uj káposzta	— »	9.⅝	10.⅛
—	» bánsági	— »	9.⅝	10.⅛

Határidőüzlet mérsékelt forgalom mellett magasabb newyorki gabonaárak következtében szilárd irányban nyilt meg, de később a contremine eladásai miatt ellanyhult. — Köttetett:

Délelőtt.

Szokványbuza őszre mintegy 10,000 mm. 7.28, 7.27, 7.26 forinton.

Szokványbuza tavaszra mintegy 20,000 mm. 7.98, 7.99, 7.98, 7.97 7.96 forinton.

Tengeri május—juniusra mintegy 10,000 mm. 5.57, 5.56, 5.55 frton.

Szokványzab őszre mintegy 5000 mm. 6.33, 6.31, 6.30 frton.

Szokványzab tavaszra mintegy 5000 mm. 6.79, 6.77, 6.76 frton.

Hivatalosan *felmondatott* szeptember 20-ikára 3000 mm. *szokványbuza.*

Déli tőzsde.

A déli tőzsdén igen gyenge forgalom volt lanyha irány mellett. — Köttetett:

Szokványbuza őszre mintegy 5000 mm. 7.26, 7.25 frton.

Szokványbuza tavaszra mintegy 5000 mm. 7.96, 7.95 frton.

Tengeri május—juniusra mintegy 10,000 mm. 5.54, 5.53, 5.52 frton.

Déli 1 órakor hivatalosan zárulnak:

Szokványbuza őszre	frt	7.25 —	7.26—
Szokványbuza tavaszra	frt	7.95 —	7.96—
Tengeri május—juniusra	»	5.52 —	5.53—
Szokványzab őszre	»	6.30 —	6.32—
Szokványzab tavaszra	»	6.75 —	6.77—
Káposztarepcze aug.—szeptemberre	»	10⅝ —	10.⅞—

Délutáni forgalom.

A délutáni tőzsdén szintén igen gyenge forgalom volt nyugodt irányt mellett. — Köttetett:

Szokványbuza őszre mintegy 5000 mm. 7.26, 7.25 frton.

Szokványbuza tavaszra mintegy 5000 mm. 7.96, 7.95, 7.96 frton.

Tengeri május—juniusra mintegy 5000 mm. 5.54, 5.53, 5.52 frton.

Este 6 órakor zárulnak:

Szokványbuza 1885. őszre	frt.	7.25 —	7.27—
Szokványbuza 1886. tavaszra	«	7.95 —	7.97—
Tengeri 1886. május—juniusra	«	5.50 —	5.52—
Szokványzab őszre	«	6.30 —	6.32—
Szokványzab 1886. tavaszra	«	6.73 —	6.75—
Káposztarepcze aug.—szeptemberre	«	10.¾ —	10.¾

Terménytőzsde.

Terményekben mérsékelt forgalom volt.

Disznózsir pesti 48 forinton köttetett.

Szilva *bosnyiai* zsákáru október— novemberre 6.50 frton, *szerbiai* zsákáru október—novemberre 6.25 frton, köttetett 56 kilogrammonkint.

Szesz lanyha; ára 26.25—26.75, szeszélesztő 29—29.50.

Értéktőzsde.

Kielégitő politikai hirek következtében a mai értéktőzsdén szilárd irány uralkodott s kivált a járadékok árfolyamai ujra emelkedtek. Az utótőzsdén ellanyhult az irány, de az esti tőzsdén kedvező külföldi jelentésekre ismét megszilárdult.

Előtőzsde

Az előtőzsdén igen élénk hangulat uralkodott. Osztrák hitelrészvény 289.40-től 290.20-ig, magyar hitelbank 289.75-től 290.50-ig, magyar aranyjáradék 99.60-tól 99.72½-ig, magyar papirjáradék 92.55-től 92.57½-ig, magyar leszámitoló és pénzváltóbank 82⅝-tól 82¾-ig köttetett.

11 óra 30 perczkor zárulnak: Osztrák hitelrészvény 290.20—290.30, magyar aranyjáradék 99.70—99.72½.

Déli tőzsde.

Szilárd irány mellett a déli tőzsdén osztrák hitelrészvény 289.70-től 290.40-ig vétetvén, maradt 290 pénz, magyar hitelbank 290.25-től 290.75-ig köttetett és maradt 290.25 pénz, magyar jelzáloghitelbank 113.75-ön, magyar leszámitoló és pénzváltóbank 82.75-től 83-ig, osztrák-magyar államvasut 293.50-től 293.25-ig, Gschwindt-féle szeszgyár 415-ön, Ganz-féle vasöntőde 860-on köttetett. Valuták és váltók változatlanok. Váltó Londonra 49.52½-en, német bankpiaczokra 61.30-on köttetett.

1 óra 30 perczkor zárulnak: Osztrák hitelrészvény 290—290.10, magyar hitelbank 290.25—290.50, magyar aranyjáradék 99.60—99.65, magyar papirjáradék 92.55—92.60.

Praemiumüzlet: Osztrák hitelrészvény holnapra 1.50—2 frt; nyolcz nappra 5—6 frt; egy hóra 11—12 forint.

Utótőzsde.

Kissé gyengült irány mellett az utótőzsdén osztrák hitelrészvény 289.80-tól 289-ig, magyar hitelbank 289⅝-on, magyar leszámitoló és pénzváltó bank 82½-en, magyar aranyjáradék 99.60-tól 99.55-ig, magyar papirjáradék 92.50-en köttetett.

2 óra 30 perczkor zárulnak: Osztrák hitelrészvény 289.20—289.25, magyar aranyjáradék 99.52½—99.60.

Esti tőzsde.

Az esti tőzsdén az irány ujra megszilárdult. Osztrák hitelrészvény 289.40-től 289.70-ig, magyar leszámitoló és pénzváltóbank kedvező mérleghirre 82.75-től 83.25-ig, magyar jelzálog hitelbank 113.75-ön, magyar aranyjáradék 99.62½-től 99.67½-ig köttetett.

5 órakor zárulnak: Osztrák hitelrészvény 289.50—289.60, magyar aranyjáradék 99.65—99.67½.

Felszámitolási árfolyamok.

Magyar 4% aranyjáradék	—.—
« 5% papirjáradék	—.—
« általános hitelbank	290.—
« pénzváltó és leszámitoló bank	—.—
Tiszai és szegedi kölcsön	—.—
Magyar jelzálogbank	—.—
Osztrák hitelintézet	290.—
Anglo-osztrák bank	—.—
Állami vasut	—.—
Déli vasut	—.—
Török bir. dohány	—.—
Rima-Murányi	—.—

Sertéskereskedelmi csarnok.

Budapest-Kőbányán.

Kőbánya, szept. 15. Az üzlet változatlan. Magyar urasági, öreg, nehéz 44—45 forintig, fiatal nehéz 47½—48 forintig, fiatal, közép 47½—48 forint, könnyü 48—49 frt. Közönséges szedett nehéz 45—46 forint, közép 47—47½ forint, könnyü 47—48 frt. — Romániai átmeneti bakonyi nehéz ——— forint, átmeneti közép — — 38½ forint, átmeneti könnyü ——— forint, eredeti nehéz —.— forint, átmeneti közép —.— forint. — Szerbiai nehéz 47½—48½ frt, közép 48—48 frt, könnyü 48—49 forint. — Hizó 1 éves élősulyban ——— forint, hizó két éves élősulyban 4% ——— forint, 1 éves hizó a vasutról mázsálva —.—.—. Az árak hizlalt sertéseknél páronkint 45 kilós és 4% levonással kilogrammonkint értendők. Makkos sertés, élősulyban 4%-os levonással —.—.— forint. — Romániai és szerbiai sertések, melyek mint átmeneteliek adattak t. vevőn s páronkint 3 aranyban vám fejében megtéríttetnek.

BÉCSI ÉRTÉKTŐZSDE.

Előtőzsde.

Bécs, szept 15. (Az *Egyetértés* távirata). Még nagyobb élénkséggel mint tegnap, vett részt az üzérkedés a mai üzletben és a mai előtőzsde ennek megfelelően rendkivül élénk volt emelkedő irányzattal. A szilárd külföldi zárlati árfolyamokon kivül semmi sem merült fel, a mi az üzérkedést befolyásolta volna, de részben a fedezési vásárlások, részben a kedvező vélemény élénkitőleg hatottak az üzletre, mely nagyobb terjedelmet nyert és minden térre kiterjedt. Valuták kissé gyengültek.

11 órakor zárulnak: Osztrák hitelrészvény 290.20, *magyar hitelbank* 290.50, angol-osztrák bank 102.70, osztrák tartományi bank 101.90, uniobank 80.40, bankegyesület 103.40, osztrák-magyar államvasut 293.40, déli vasut 138.40, elbavölgyi vasut 164, dunagőzhajózási részvények 464, tramway 190.80, májusi járadék 83.30, *magyar aranyjáradék* 99.82, *magyar papirjáradék* 92.70, husz frankos arany 9.90½.

Déli tőzsde.

A déli tőzsde elején az üzlet nem volt oly élénk, de az árfolyamok állandóak maradtak. Jegyeznek: Osztrák hitelrészvény 290.30, *magyar hitelbank* 290.50, angol-osztrák bank 102.60, osztrák tartományi bank 101.80, uniobank 80.40, bankegyesület 103.40, osztrák-magyar államvasut 293.50, déli vasut 138.40, Károly Lajos vasut 244, elbavölgyi vasut 164, tramway 190.80, májusi járadék 83.27, *magyar aranyjáradék* 99.85, *magyar papirjáradék* 92.65, husz frankos arany 9.90½.

Az üzérkedés által várt külföldi buzditás elmaradt, ennek következtében a forgalom élénktelen és a fontosabb üzérkedési értékek árfolyamai kissé elgyengültek. A sorompón ismét pang az üzlet. Váltók és valuták valamivel gyengébbek.

2 órakor zárulnak: Osztrák hitelrészvény 289.80, angol-osztrák bank 102.25, uniobank 80.10, bankegyesület 103.25, *magyar hitelbank* 290, osztrák-magyar államvasut 293, Károly-Lajos vasut 240.75, duna-gőzhajózási részvény 460, Lloyd-részvények 562, északnyugoti vasut 169.25, elbavölgyi vasut 163.50, tramway 190.60, déli vasut 138.20, májusi járadék 83.20, osztrák aranyjáradék 109.90, *magyar aranyjáradék* 99.70, 1864-diki sorsjegy 171, bécsi községi sorsjegy 126.60, husz frankos arany 9.91, német birodalmi márka 61.32. Csendes és gyenge.

Bécs, szept. 15. *(Magyar értékek hivatalos zárlata).* Magyar földtehermentesitési kötvények 103.— Erdélyi földtehermentesitési kötvények 102.—. 5½%-os magyar földhitelintézeti záloglevél 102.90. Erdélyi vasut 184.—. Magyar keleti vasut 109.40. Magyar ny. kölcsön sorsjegy 119.25 Szőlődézsmaváltsági kötvények 98.—. 6%-os aranyjáradék —.—. Tiszavölgyi sorsjegy 122.50, Magyar 4%-os aranyjáradék 99.70. Magyar vasuti kölcsön 188.75. Magyar hitelbank 290.—. Alföldi vasut 185.25. Magyar északkeleti vasut 176.—. Keleti vasuti elsőbbség 98.40. Tiszavidéki vasut-részvény 251.50. Magyar leszámitoló- és pénzváltóbank részvény 82.—, Kassa-oderbergi vasut részvény 149.25. Magyar papirjáradék 92.65. Dohány-részvények —.—. Leszámitolóbank —.—.

Bécs, szept. 15. *(Osztrák értékek hivatalos zárlata.)* Osztrák hitelrészvény 289.50. Déli vasut 138.30, 4%-os aranyjáradék 109.90. Váltó Londonra 125.—. Károly-Lajos vasut 240.50. 1864-es sorsj. 171.—. 1860-as sorsjegy 139.75. Török sorsjegy 21.—. Angol-osztrák bank részvény 102.30. 4·2%-os ezüstjáradék 83.50. Osztrák államvasut 293.—. 20 frankos 7.91. 4·2%-os papirjáradék részv. 83.50. Osztrák hitelsorsjegy 177.—, Osztrák-magyar bankrészvény 871.—. Csász‌. kir. arany 5.87. Német bankváltók 61.30. Elbavölgyi vasut részv. 163.75. Wiener Bankverein részvény 103.25. Dunagőzhajózási társ. részv 460.—. Nyugodt.

Magánforgalom.

Bécs, szept. 15. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) *A déli tőzsde zárlata után* a magánforgalomban jegyez: osztrák hitelrészvény 289.50, *magyar aranyjáradék* 99.67½.

A délutáni magánforgalom ki nem elégitő párisi jelentésekre gyengébb volt. Osztrák hitelrészvény 289.50 és 289.10 után 289.30, *magyar aranyjáradék* 99.67.

Az **esti magánforgalomban** jegyez osztrák hitelrészvény 289.10, *magyar papirjáradék* 92.70, *magyar aranyjáradék* 99.67½.

Praemiumüzlet a bécsi értéktőzsdén.

Bécs, szept. 15. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) A dijtételek alig változtak. Osztrák hitelrészvény holnapra 1½—2 frt, nyolcz napra 4½—4¾ frt, egy hónapra 9½—10½ frt; három hónapra 19½—20½ frt; osztrák-magyar államvasut egy hónapra 8½—9½ frt; Károly Lajos vasut egy hónapra 9—10 frt; déli vasut egy hónapra 7—7½ frt; *magyar aranyjáradék* egy hónapra 1½—1¾ százalék.

Magánkamatláb: Első váltóra 3—3⅜ százalék, távolabbi látra és telepitett váltóra 3½—3¾ százalék.

BÉCSI GABONATOZSDE.

Bécs, szept. 15. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) A mai tőzsde iránya daczára a magasabb newyorki jegyzéseknek lanyhább volt és az összes czikkek árfolyamai teljesen jelentéktelen forgalom mellet mérsékelten gyengültek, mert az eladási kedv tulnyomó volt. Köttetett: *Buza* őszre 7.77—7.73 után 7.76 frton, tavaszra 8.46—8.40 frton; *rozs* őszre 6.57—6.56, tavaszra 7.04; *zab* őszre 6.76, tavaszra 7.24—7.22, *uj tengeri* 6—5.94 frton. Felmondatott ma 3500 mm. buza és 500 mm. zab.

Szesz még mindig üzlettelen. Kész gabonaáru jegyez 27 frtot mint pénz és 27.25 frt mint áru.

Délután a már előbb is csak gyengén tartott irány határozottan ellanyhult, mert minden indok nélkül nagyobb volt a kinálat: különösen buza tavaszra és uj tengeri kinálttatott sürgősen. Az árfolyamok átlag többnyire gyengültek és még a legalacsonyabb jegyzés mellett is nagy volt a kinálat. *Buza* tavaszra 8.35, *uj tengeri* 5.88 frton adatott; *zab* tavaszra 7.14 frton kináltatott· *Buza* őszre 7.70—7.72; *rozs* őszre 6.51—6.53, tavaszra 7—7.02; *zab* őszre 6.70—6.72.

Kész áru a vételkedv hiánya következtében üzlettelen és gyengébb.

KULFÖLDI ERTEKTOZSDEK.

Külföldi értéktőzsdék zárlata.

Az árfolyamok az illető helyi szokványok szerint készpénzben, mediórá vagy ultimóra értendők, e szerint a mellékelt paritás is készpénzre vagy medióra illetőleg ultimóra értendő. A készpénz-árfolyamok *K*-val, a medióra *M*-mel, az ultimóra *U*-val vannak megjelölve. Magától értetődik, hogy a fenti átszámitásokhoz még a transaktió-költségek, továbbá a medio- és ultimo-árfolyamokhoz azonkivül még a mindenkori budapesti prolongácziótételek is számitásba veendők. A *-gal jelölt értékek a budapesti tőzsdén nem jegyeztetnek. Átszámitási árfolyam 100 márka vista = 61 frt 30 kr, 100 frk vista = 49 frt 50 kr.

Szeptember hó 15.		Árfolyam	Budapesti egyenleg	Különbözet az utolsó zárlat hoz képest osztr. értékben
PÁRIS.				
*Franczia 3%-os járadék		81.92	—.—	—.—
« 4½%-os «		109.77	—.—	—.—
Osztrák-magyar államvasut	M	597.—	294.51	—.—
Osztrák déli vasut	M	287.—	138.31	+ 0.49
*Osztrák földhitel-részvénytársaság		—.—	—.—	—.—
*Franczia törleszthető járadék		83.50	—.—	—.—
Osztrák 4%-os aranyjáradék	U	—.—	—.—	—.—
Magyar vasuti kölcsön	U	—.—	—.—	—.—
Magyar jelzálog-hitelbank	K	—.—	—.—	—.—
Bécsi unió-bank	K	—.—	—.—	—.—
Magyar aranyjáradék	U	81.38	99.69	—.—
Magyar 5%-os papirjáradék	U	—.—	—.—	—.—
Magyar leszámitoló és pénzváltó-bank	K	—.—	—.—	—.—
Magyar országos bank	K	—.—	—.—	—.—
BERLIN.				
Osztrák 4%-os papirjáradék	K	67.50	82.85	+ 0.01
« 5%-os «	K	—.—	—.—	—.—
« 4%-os ezüstjáradék	K	68.—	83.54	+ 0.09
« 4%-os aranyjáradék	K	89.20	109.78	+ 0.01
Magyar aranyjáradék	U	81.10	99.66	+ 0.08
« 5%-os papirjáradék	U	75.50	92.94	+ 0.90
« keleti vasuti kötvények	K	—.—	—.—	—.—
Keleti 5%-os v. elsőbbs. kötv.	K	101.70	124.90	+ 0.11
Osztrák hitelrészvény	U	473.—	289.78	+ 0.24
Magyar hitelbank	U	—.—	—.—	—.—
Osztrák-magyar államvasut	U	478.—	292.91	+ 0.86
Osztrák déli vasut	U	228.—	139.68	+ 1.36
Károly-Lajos vasut	U	98.20	240.60	+ 0.17
Kassa oderbergi vasut	K	60.20	148.—	— 0.50
*Román vasuti részvények		—.—	—.—	—.—
Orosz bankjegy		203.50	124.75	+ 0.17
Váltó bécsi piaczra		162.90	61.32	— 0.01
*Keleti kölcsön II. kibocsátás		60.90	—.—	—.—
Magyar jelzálog-hitelbank	K	—.—	—.—	—.—
« leszámitoló és pénzváltó-bank	K	—.—	—.—	—.—
« országos bank	K	—.—	—.—	—.—
FRANKFURT.				
Osztrák 4%-os papirjáradék	K	67.88	83.30	+ 0.96
« 5%-os «	K	—.—	—.—	—.—
« 4%-os ezüstjáradék	K	68.—	83.54	+ 0.09
« 4%-os aranyjáradék	K	89.43	110.03	+ 0.28
Magyar aranyjáradék	U	81.13	99.70	+ 0.46
« 5%-os papirjáradék	U	75.43	92.85	— 0.01
Osztrák hitelrészvény	U	235.12	289.58	+ 0.82
Osztrák-magyar bank	K	—.—	—.—	—.—
Osztrák-magyar államvasut	U	238.25	292.65	+ 0.42
Károly-Lajos vasut	U	195.87	240.57	+ 0.02
Osztrák déli vasut	U	112.87	139.32	+ 0.94
Erzsébet osztrák nyugoti vasut	K	194.62	238.90	+ 0.50
Magyar-gácsországi vasut	K	142.37	175.68	+ 0.38
Tiszavidéki v. elsőbbs. kötvények	K	—.—	—.—	—.—
Váltó bécsi piaczra		163.12	61.23	— 0.10
4½%-os földhitelintézeti záloglevél	K	—.—	—.—	—.—
Magyar leszámitoló és pénzváltó-bank	K	—.—	—.—	—.—
Magyar hitelbank	U	—.—	—.—	—.—
Magyar jelzálog-hitelbank	K	—.—	—.—	—.—
Magyar országos bank		—.—	—.—	—.—

Trieszt, szept. 15. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) Váltó Londonra 125.20, olasz bankpiaczokra 49.25, Napoleond'or 9.90, *magyar aranyjáradék* 99.65, *magyar papirjáradék* 92.60, májusi járadék 83.25, osztrák hitelrészvény 289,75, olasz járadék 94.70.

Berlin, szept. 15. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) Kedvezőtlen politikai hirekre az orosz délnyugati vasut kötvényeire való aláirás daczára nyomott hangulat uralkodott. Bankértékek gyengültek, osztrák vasutak jobban tartva; bányaértékek ujabb orosz vámemelésekre lanyhábbak. Járadékok szilárdak. Zárlat csendes. Magánkamatláb 2⅝%.

Berlin, szept. 15. (Tőzsdei tudósitás.) A Kölniche Ztng. czikke nyomasztólag hatott. A bank és bányaértékek gyengültek. Vasuti értékek szilárdak. Külföldi értékek lanyhák. Kamatláb 2¾%.

Berlin, szept. 15. (Utótőzsde.) *Magyar aranyjáradék* 81, osztrák hitelrészvény 473, osztrák-magyar államvasut 478, osztrák déli vasut 228, Károly-Lajos-vasut 98.20.

Frankfurt, szept. 15. (Esti tőzsde.) *Magyar aranyjáradék* 81, osztrák hitelrészvény 234¼, osztrák-magyar államvasut 238, Károly-Lajos-vasut 195¾, osztrák déli vasut 112¾. Elgyengült.

Páris, szept. 15. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) A mai tőzsdén járadékok igen szilárdak voltak, mi az egész piaczra kedvezőleg hatott. — Jegyeznek: 3%-os franczia járadék 81.92—82 olasz járadék 96, török vasuti kölcsön 16.70, ottomán bank 545 egyiptomi kölcsön 334, spanyol járadék 56.62, Szuez-részvény 2048, Crédit Foncier 1325, osztrák tartományi bank 461.25.

3 óra 40 perczkor zárulnak: 3%-os franczia járadék 81.92, 4½%-os franczia járadék 109.77, franczia törleszthető járadék 83.50, *magyar aranyjáradék* 81⅝, osztrák-magyar államvasut 597, osztrák déli vasut 287, ottomán bank 545. Renyhe.

Páris, szept. 15. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) Az *utótőzsdén* a realizálások gyenge befolyással voltak, de csakis spanyol járadék esett 56.43-ig. A pénzbőség tartósan nyomasztó. Váltó Londonra 25.25, orosz rubel 252.25, magánkamatláb 1½ százalék.

London, szept. 14. *Magyar aranyjáradék* 80.50 osztrák aranyjáradék 89, osztrák ezüstjáradék 67⅛ angol konzolok 100.03, ezüst 47.50. Szilárd.

Newyork, szept. 14. (Kabelsürgöny.) Váltó Berlinre 400 márkáról (60 napi látra) 94½, váltó Londonra 4.82½, négyszázalékos tőkésitett kölcsön 1877-ből 123⅛, Erie-vasut 15⅞, váltó Párisra 5.23⅛.

KULFÖLDI ARUTOZSDEK.

Berlin, szept. 15. *Buza, zab, olaj* és *szesz* bágyadt, *rozs* lanyha.

Páris, szept. 15. *Buza* és *liszt* szilárd, *olaj* csendes, *szesz* nyugodt.

Newyork, szept. 14. (Kabelsürgöny.) Gyapot Newyorkban 10 1/16, Neworleansban 9¾. — Petroleum fin. 70° Abel Test Newyorkban szeptemberre 8⅛. — Philadelphiában szeptemberre 8⅛. — Nyers petroleum 7¼ — United pipe line certificates 100¾ — Liszt 3.75 — Piros őszi buza helyben 93½ cent = 8.85 frt), októberre 93¼ (= 8.83 forint), novemberre 95 cent (= 9.— frt), deczemberre 96½ cent. (= 9.14 frt) 100 kilonkint. Tengeri 50. — Czukor (Fair rafining Muscovados) 5.30. Rio-kávé 8.30. — Zsir (Wilcox jegyü) 6.70. (Fairbank jegyü) 6.75. — Gabona fuvardij imperial-quarterenkint Észak-Amerikából az angol kikötőkbe és az ezekkel egy magasságon fekvő kontinentális kikötőkbe 3¾ cent. (= 1.03 frt. 100 kilókint.) — Napi felhozatal gyapotból 17,000 bál.

Külföldi árutőzsdék zárlata.

Gabonaszállitási dij waggonrakmányokban 100 kilónként értendő. A számitási árfolyam a német piaczokra 100 márka vista 61.30 frt 100 frk 49.50 frt.

Szeptember hó 15.	Árfolyam	Budapesti egyenleg	Különbözet az utolsó zárlat hoz képest osztr. értékben
PÁRIS.			
Buza folyó hóra	22.—	10.39	+ 0.05
— októberre	22.25	11.01	+ 0.12
— novembertől 4 hóra	23.10	11.43	+ 0.17
— első 4 hóra	23.60	11.68	+ 0.17
Liszt 12 márkás folyó hóra	49.50	15.40	+ 0.12
— októberre	49.25	15.33	+ 0.10
— novembertől 4 hóra	49.75	15.47	+ 0.07
— első 4 hóra	50.50	15.70	+ 0.12
Olaj folyó hóra	60.75	30.08	—.—
— októberre	61.25	30.32	+ 0.12
— nov.—deczemberre	62.50	30.94	+ 0.12
— első 4 hóra	63.50	31.39	— 0.12
Szesz folyó hóra	48.—	25.92	— 0.26
— októberre	48.50	26.18	— 0.16
— nov.—deczemberre	49.—	26.44	— 0.26
— első 4 hóra	50.—	27.96	— 0.18
Szállitási dij: Budapestről	8.27	4.14	
— « Bécsből	7.87	3.94	
BERLIN.			
Buza szept.-októberre	155.—	9.80	+ 0.01
— április-májusra	168.50	10.33	+ 0.01
Rozs szept.-októberre	133.50	8.18	— 0.13
— április-májusra	146.—	8.95	— 0.05
Zab szept.-októberre	126.50	7.75	— 0.04
— április-májusra	134.50	8.24	— 0.01
Olaj szeptember-októberre	45.20	27.71	— 0.10
— április-májusra	47.70	29.24	— 0.16
Szesz szeptember-októberre	41.20	25.26	— 0.04
— április-májusra	42.20	25.87	— 0.16
Szállitási dij: Budapestről	3.93	2.42	
— « Bécsből	3.24	1.91	
STETTIN.			
Buza szeptember-októberre	156.50	9.59	+ 0.07
— április-májusra	168.50	10.33	+ 0.04
Rozs szeptember-októberre	133.50	8.18	+ 0.03
— április-májusra	134.—	8.21	— 0.54
Olaj augusztusra	45.70	27.99	—.—
— szeptember-októberre	47.70	29.24	+ 0.02
Szesz kész szállitásra	41.20	25.26	+ 0.58
— augusztus-szeptemberre	40.70	24.95	+ 0.02
— szeptember-októberre	40.40	24.77	+ 0.02
— novemer-deczemberre	41.90	25.69	— 0.04
Repcze	—.—	—.—	—.—
Szállitási dij: Budapestről	4.81	2.95	
— « Bécsből	3.62	1.81	
KÖLN.			
Buza novemberre	16.70	10.23	—.—
— marcziusra	17.20	10.53	—.—
Rozs novemberre	14.—	8.58	+ 0.06
— marcziusra	14.60	8.91	—.—
Olaj kész szállitásra	24.90	30.53	+ 0.15
— októberre	24.60	30.16	+ 0.03
Szállitási dij: Budapestről	5.95	3.65	
BOROSZLÓ.			
Buza	15.40	9.44	+ 0.01
Zab	20.40	12.50	—.—
Szesz	40.50	24.83	+ 0.83
Rozs	13.70	8.40	+ 0.01
Repcze	—.—	—.—	—.—
Tengeri	13.50	8.27	— 0.30
Szállitási dij: Budapestről	2.95	1.81	

ÜZLETI TUDÓSITÁSOK.

Sertésvásár.

Bécs, (St.-Marx), szept. 15. (Távirat.) Felhajtatott 7438 drb és pedig 1540 bakonyi nehéz, 2150 bakonyi könnyebb és 3748 süldő. Az üzlet lanyha volt; az árak 1—2 forinttal estek. Fizettek bakonyi nehézért 40—45 frtot, könnyebbért 38—39 frtot, süldőkért 31—49 frtot, szalonnáért 46—47 frtot, zsirért 48—49 frtot 100 kilogrammonkint.

BORÁSZAT.

*** **A szüret Gyorokon.** A gyoroki hegyszék legutóbb tartott gyülésén elhatározta, hogy tekintettel arra, hogy a szőlő rothad, azt a javaslatot küldi a megyéhez, hogy Gyorokon szeptember 28-ikán kezdődjék a szüret.

Az aratásról.

Ó-Kanizsa, szept. 14. (Az *Egyetértés* tudósitása.) A tengeritörés már megkezdődött, de az időjárás erre nem kedvező, mert esik, a mi az eredményt illeti, jóval mögötte marad a tavalyinak s csak gyenge középtermésre számithatunk, a minősége sem mondható kitünőnek. Gabonakereskedésünk élénk, az árak ugyan alacsonyak, de a budapesti árakhoz arányositva elég magasak, mai jegyzésünk buza 6.50—6.80, zab nem kináltatik, tengeri 5—5.20 frt.

NAPIREND: Szeptember 16-án.

Naptár: Szerda. — Róm. kath.: Eufémia szüz. — Prot.: Eufémia. — Görög-orosz: (szept. 4.) Babilasz érsek. — Zsidó: (tisri 7.) Arany böjt. — Napkél 5 ó. 40 p., nyug. 6 ó. 9 p. — Hold kél 1 ó. 33 p. d. e., nyugszik 10 ó. este. — Első negyed 7 óra 31 perczkor reggel.

Miniszterelnök (belügyminiszter) fogad d. u. 5—6.

Honvédelmi miniszter fogad d. u. 3—4.

Közmunka- és közlekedésügyi miniszter fogad d. u. 5—6.

Horvát miniszter fogad d. e. 10—d. u. 2.

Az igazságügyi államtitkár fogad naponkint, ünnep- és vasárnapokat kivéve d. u. 1—2-ig.

Országos kiállitás a városligetben reggel 8-tól este 6 óráig. Belépti dij 50 kr. 6 óra után 20 kr.

Őszi gyümölcs- és zöldségkiállitás az időleges kiállitások csarnokában.

Nemzetközi hizott sertés kiállitás Kőbányán. Belépti dij 10 kr.

Nemzetközi bányászati, kohászati és földtani kongresszus d. e. 10 órakor az akadémiában.

A főváros törvényhatóságának rendes közgyülése d. u. 4 órakor. (Uj városháza.)

Nemzetközi képkiállitás a műcsarnokban (Andrássy-ut 69. sz.) d. e. 9-től d. u. 6 óráig. Belépti dij 50 kr.

Ind kiállitás az iparművészeti muzeumban d. e. 9 d. u. 4. Belépti dij 20 kr.

A szomali karaván és Miss Cora mutatványai az állatkertben. Belépti dij a rendes 30 kr.

Vörös-kereszt-egylet Erzsébet-kórháza (Buda, déli pályaudvar közelében) megszemlélhető naponként délelőtt 10—11½ óra között.

Országos képtár az akadémia palotájában d. e. 9-től d. u. 1-ig.

Nemzeti muzeum: képtár d. e. 9 d. u. 1-ig.

Orsz. m. iparművészeti muzeum az Andrássy-uton látható naponként d. e. 9-től d. u. 4 óráig.

Műszaki iparmuzeum a kerepesi uton (Beleznay-kert) nyitva d. e. 9-től d. u. 1-ig és d. u. 3—5-ig.

Egyetemi füvészkert az üllői uton d. e. 7—12 és d. u. 2—7 óráig.

Muzeumi könyvtár d. e. 9—1.

Egyetemi könyvtár d. u. 4—8.

Állatkert nyitva egész nap. Belépti-dij 30 kr.

Margitszigetre hajó indul félóránkint. A szigeten mindennap népzene, kedd, csütörtök, szombat, vasárnap és ünnepnapokon katona-zene.

Svábhegy. Lóvonatu és fogaskerekű vasuti összeköttetés Ludovika Károly-kaszárnyától negyedóránként, a városmajortól reggel 6-tól 10-ig félóránként, d. u. 3-ig óránként, azután ismét félóránként esti 10 óráig.

Kivonat a hiv. lap szept. 15-i számából.

Árverések a fővárosban. Fuchs Ármin 348 frtra becs. ingóságai szept. 15 (dohány-utcza 54). Solymossy Elek 13836 forintra becs. ingóságai szept. 21 (dohány-utcza 4). Kopp Paulina 320 frtra becs. ingóságai szeptember 15 (Lipótvárosi templomtér 4).

Árverések a vidéken. Oprea Kerczisora 2335 frtra becs. ingatl. okt. 31 Fogaras. Rudnieski Lukácsné 400 frtra becs. ingatl. okt. 8 Pomáz (pestv. tvszék). Potocska János 140 frtra becs. ingatl. okt. 13 Maglód (pestvidéki tvszék). Kovács Imre 1045 forintra becs. ingatl. szeptember 24 Olaszfalu (Zircz). Modok V. György 600 frtra becs. ingatl. szept. 16 Halas. Blau Jakab 1910 forintra becs. ingatl. szept. 28 Heves (Eger). Roth Katalin 4023 forintra becs. ingatl. okt. 5 Liebling (Csákovár). Jausz Frigyesné 3341 frtra becs. ingatl. nov. 8 Ujvidék. Gyulvezán György 860 frtra becs. ingatl. szept. 30 Módos. Gyalokay Lajos 25,770 forintra becs. ingatl. október 8 Nagy-Várad. Malenitza Eugenia 22,413 frtra becs. ingatl. nov. 19 Lugos.

Csődhirdetmények. Brüder Illés pancsovai lakos ellen, bej. nov. 9. Csődbiztos: Stokka József tvszéki biró, tömeggondnok: Popovics Miklós ügyvéd. Florián Gergely kohalmi lakos ellen, bej. decz. 10.

Csődmegszüntetés. Weinmann Miksa b.-gyulai lakos ellen.

Pályázatok. A titeli kir. jbiróságnál albirói, — a kisvárdai kir. jbiróságnál albirói, — a pancsovai kir. jbiróságnál joggyakornoki, — az adonyi gyógyszertári állomásokra.

Felelős szerkesztő **Csávolszky Lajos.**

IDEGENEK NEVSORA.

Hungária szálloda. Bánffy Gy. báró Kolozsvár, Boratta A. báró Poltár, Lantoine Gy. Páris, Sant O. Páris, Eisenstein E. Ratibor, Eisenstein J. Ratibor, Fris S. Hodony, Keszler A. München, Loth V. Berlin, Riese S. Berlin, Schmidt N. Böszörmény, Frits J. Rokitzan, Czekner C. B.-Ujhely, Bleichsteiner N. Feistritz, Zimmermann J. Sheffilp, Koseltzki H. Trieszt, Schindler J. Zágráb, Lemndorfer F. Pécs, Jesztrabek K. N.-Beszterczc, Jahn A. Peggau, Schiller K. Bécs, Löwy J. Bécs, Warberg M. Bécs, Simon H. Bécs, Mayer A. Bécs, Pejovicsné Belgrád, Mendl A. Berlin, Novák L. Bécs.

Európa szálloda. Kobb A. Stockholm, Dr. Guttmann L. Bécs, Zavidovszki E. Lemberg, Omelka M. Marburg, Klein A. Zöptau, Klein J. Zöptau, Schlesinger A. Bécs, Bondy Gy. Bécs, Eisler H. Bécs, Schönborn F. gr. Bécs, Entremont A. Bécs, Guttmann V. Kanizsa, Portmann M. Bukarest, Kobb G. Stockholm.

Tigris szálloda. Mayer J. Kassa, Skender Beg Petrovácz, Kohn D. Losoncz, Dr. Markenfeld Bielitz, Nagy L. Temesvár, Elsbbeger A. Csokonya, Füller J. Eszék, Mann L. Kötese, Mayer P. Eszék, Scheffel K. Topolya, Pal K. Vásárhely, Kugler D. Csepa, Ritz K. Temesvár.

Nemzeti szálloda. Dzieduszycki M. gr. Lemberg, Dzieduszycki S. gr. Czernowitz, Bauer F. Pécs, Kovács I. Kunágota, Turcsek J. Bojsza, Soos M. K.-Torony, Mutley G. Grácz, Diomédé P. Athén, Markus L. M.-Várad, Steinburger J. Bécs, Braun N. Bécs, Tizely S. Kapnikbánya, Urlich A. Pétervárad, Benndorf K. München, Beiss L. Frankfurt, Schmidt gr. Tata, Lovaz Jasevsky J. Mojsk, Dr. Tarisch M. Sz.-János, Nagy S. Sz.-Iván, Dr. Cintelyn A. Bécs, K. de Hose Bécs, Dr. Pomyn P. Kula, Csernoky S. Csepregh, Farkas S. Csepregh, Dr. Weisz J. Tierczegszállás, Wastes S. Kragujevácz, Pfaff G. Salgó-Tarján, Polacsek P. Salgó-Tarján, Breborin S. Bécs, Jakab M. A. Körmöczbánya, Smatonay G. Esztergom, Popovis A. Belgrád, Löwy Beumann F. Bécs-Ujhely, Farthy J. Bécs, Schlesinger J. Bécs, Ester W. Zavadski, Athanaskovics A. Baja.

London szálloda. Fischer J. Billét, Kolisch E. Szeged, Klein O. Drezda, Renti M. Sz.-Miklós, Franck J. Bukarest, Sirza J. Bécs, Müller E. Bécs, Gergics F. Orsova, Risdörfer K. T.-Szeverin, Fehér L. Esztergom, Mailänder S. Crajova.

Vadászkürt szálloda. Guillaume A. Páris, Mihalyovits Gy. Zágráb, Derenics C. Terguguilin, Janoky J. Nyitra, Schliewa N. Bécs, Petrikovsky J. Drezda, Rautenkranz F. Bécs, Hannel R. Neuditschein, Aime G. Páris, Kortz P. Bécs, Goebl R. Krakó, Volf A. L. Szt.-Miklós, Baldas R. Friepek, Hetter Gy. Baja, Fommer O. Bécs.

Magyar király szálloda. Wildner J. báró N.-Várad, Schaller J. Moór, Hans L. Mauthausen, Vass M. Róma, Vonat J. Steyer, Mayer K. Szalka, Dr. Schwarz L. Kecskemét, Várnay E. Temesvár, Fischl M. Brünn, Masurkievitz J. Possa, Abraham H. Apatin, Deutsch S. Adand.

Holzwarth-Frohner száll. Kirchner R. Sz.-Pétervár, Schmidt N. Bécs, Rzionatz W. Bécs, Pollak E. Bécs, Pellatschek F. Petrozsény, Undeutsch H. Freiberg, Hrabák S. Pribram, Ziegelheim A. Pribram, Mayer S. M.-Osztrau, Russ F. M.-Osztrau, Brezovszky F. M.-Osztrau, Edler A. Mühldorf, Gumpf E. Würtzburg, Krempelsetzer J. Mühldorf, Kloso A. Rohrschach, Kraiso G. Berlin, Albus D. Munkács, Wamberger A. Kanizsa, Singer L. Győr, Hering F. Prága, Seanuth V. Köln, Rosa N. Auszinodecz.

Pannonia szálloda. Magyar A. Kecskemét, Szentimrey J. Sája, Kiss Gy. Turkeve, Ferenczy J. Jászberény, Steindl K. Ada, Bittera S. Diósgyőr, Helmicka J. Diósgyőr, Nagy Gy. Inota, Ansch P. Sórosd, Özv. Törökné Mánd, Pohatsek A. Komját, Crejanies J. Bukarest, Petrescu C. Bukarest, Stonkowski L. Lomber, Weisz J. N.-Várad, Jakab L. Szombathely, Molnár M. Pécs, Szigeti I. Szt.-Mihály, László J. Sz.-Ujvár, Gorlach H. Sopron, Pekomiandyné Ottovény, Polya B. Szolnok, Förtis D. Szolnok, Dr. Ringenbach Kalocsa, Makkay F. Czegléd, Lang A. Ruma, Schwedel S. Ruma, Berger G. Batina, Singer S. Trencsén.

Két korona szálloda. Br. Tichtl J. Cryon, Radimeczky M. Hartyán, Herczeh A. Bécs, Helfy S. Budapest, Schimmelsik Jóo L. Vécse, Rosnyán G. J. Soroksár, Huszár L. Almás, Patkay J. Veszprém, Kovács J. Kaposvár, Striczky K. Kaposvár, Veszely Gy. Kaposvár.

Fehér hattyu szálloda. Bárdossy F. Siklós, Rothhauser M. Simontornya, Walter B. Bécs, Straus A. Tata, Ney J. Beodra, Elkan K. Horgos, Schwarzkopf N. Dabas, Schreiner G. Szabadka, Kohn J. T.-Szele, Ungar A. Dévény, Walter B. Bécs.

Erzsébet szálloda. Horváth J. Szegzárd, Bartha M. Kolozsvár, Horváth L. Gödre, Mayer E. Arad, Dr. Stizling J. Szombathely, Dr. Stizling E. Szombathely.

Arad szálloda. Spilka A. Arad, Kelemen E. Szeged, Braunstein J. Esztergom, Löwy F.-né Jászapáth, Kirchknopf A. Kőszegh, Knöpfler A. Kokova, Sziller L.-né B. Szlercze, Jakl F. Pozsony, Dr. G. Mladen Ludas, Galos J. Jákfa.

Aranysas szálloda. Elek E. Devecser, Dessewffy O. Kökényes, Szilassy Gy. N.-Abony, Világhy N. Erdőtarcsa, Vörösmarty J. T.-Roff, Szarka F. Csongrád, Szarka M. Csongrád, Sztraka E.-né B.-Csaba, Csausz Kesztka G. N.-Bánya, Hochman A. Bécs.

Marchall-szálloda az „Angol királynéhoz." Batthyányi G. gr. Polgárdi, Kaunitz W. gr. Prága, Wurmbrand gr. Grácz, Rosztofszky gr.-né Páris, D'Angrogna gróf Turin, Kobierski C. lovag Bécs, Dr. Huszka L. Imalm, Obach Th. Bécs, Berbély L. S.-Tarján, Stuchlik J. Ujvidék, Banffay S. Pécs, Poppe L. Páris, Magyar K. Kamond, Kuczynsky J. Bécs, Reuss E. Páris, Camerini D. Alexandria, Gross E. Bécs, Jahn R. Prága, Rothschild B. Aachen, Bosgen W. Eschweiler, Forcher C. Rothenthurm, Fabian J. Szeged, Neppel F. N.-Abony, Dr. Czernkovich N. Zágráb, Rechtnitz H. Bécs, Dr. Wlassek M. Poroszló, Blau M. Zágráb, Wolf E. Bécs, Jenovsky V. Bécs, Politzer A. Bécs, Keim J. Hirtenberg, Novak J. Prága, Laitsch M. Frankfurt, Szykora L. Bécs, Dragutinovits A. Mitrovitz, Benedikt J. Laibach, Schnabel L. Reichenberg.

Schmidt-Orient szálloda. Dr. Schiller O.-Kanizsa, Netsits G. Sz.-Fehérvár, Droczsak L. Griez, Königsbaum R. M.-Vásárhely, Dr. Backer B. Karlstadt, Droxler F. Daruvár, Dr. Csolnoky F. Veszprém, Brabek V. Munkács, Cristen D. Kökényes, Hoffer A. Kökényes, Petrovits J. O-Sóovó, Józan B. Tök, Móhész L. T.-Szőllős, Karastojanovics P. Belgr., Kohn A. Gyöngyös, Ertman Z. K.-Miklós, Tieber Gy. N.-Atád, Pitterich M. M.-Vásárhely, Mihálszky J. Kassa, Schvartz S. Gyöngyös, Ivanka J. Rózsanegy, Veres J. N.-Várad, Fangler M. Z.-Egerszeg, Pelkel A. Petrozsény, Peketz A. Caucsa, Lichtman A. Szakolcza.

István főhg. szálloda. Bach S. báró Bécs, Auer J. Rosenheim, Krisan D. Makó, Hodel J. Kolozsvár, Dr. Bach báró Bécs, Hirschler A. Bécs.

Elhaltak névsora 1885. szeptember 14-én.

Holló K. 52 é. napsz. utról tüdővész. Tóth J. 43 é. asztalos VII. k. csengeri-u. 23. tüdővész. Pola J. 27 é. kalapos VII. k. nyár-u. 16. tüdővész. Deban A. 28 é. napsz. VIII. k. stáczió-u. 3. himlő. Prater A. 38 év. napsz. V. k. ujpesti-u. 1501. tüdővész. Marungó M. 33 é. napsz. VII. k. kertész-u. 20 összezuzatás. Viczmik J. 75 é. mázoló VIII. k. sziv-u. 7. tüdővész. Tóth L. 6 é. hivt. árvája (?) vizbefult. Baranya E. 65 é. napsz. VII. k. dob-u. 51. tüdőlob. Hermann J. 92 é. szücs VII. k. Damjanich-u. 48. bélhurut. Weszelovszky A. 65 é. lakatos VI. k. Szondy-u. 39. gümőkór. Szvoboda L. 24 é. szatócs VI. k. Szondy-u. 55. bélhurut. Horchitzky B. 74 é. cseléd VI. k. sziv-u. 49. agyguta. Sturm I. 2 é. napsz. leánya VI. k. Szabolcs-u. 15. bélhurut. Fanzler K. T. 65 é. özvegy VIII. k. József-u. 29. szivbaj. Hazmánn R. 21 é. szőlős leánya VII. k. Lajos-u. 215. tüdőgümő. Immergell F. P. 68 é. VI. k. szerecsen-u. 24. aggkór. Láng Zs. 3 é. II. k. János-kórház görvély. Valter B. 37 é. napsz.-nő utról tüdővész. Ziska A. 2 é. hentes leánya VIII. k. n.-körut 81. hörglob. Csermák V. 3 é. munkás fia VI. k. n.-mező-u. 54. vörheny.

NYILT-TÉR.

A legmélyebb fájdalomtól megtörve, saját, valamint összes rokonaink nevében jelentjük a forrón szeretett felejthetlen férj, atya és após

Kuhner Dávid lovag,

földbirtokos és malomtulajdonos, a harmadosztályu vas korona rend lovagjának, ma reggeli 9 órakor, hosszu, kinos betegség után, életének 57-ik évében történt gyászos elhunytát. A boldogult hült tetemei **szerdán, e hó 16-án** d. e. 9½ órakor a gyászháztól: **Bécs, Oberdöbling, Hirschengasse 31.** a központi temető izr. osztályába fog öröknyugalomra kisértetni.

Kuhner Hermin, szül. **Back**, mint neje.

Kuhner Kamilla férj. **Kuffner, Kuhner Lujza** férj. **Zeiszl**, mint leányai.

Kuffner Vilmos, Dr. Zeissl Maximilian mint vejei.

2570

Oberdöbling, Bécs mellett 1885. szeptember 14.

AVIS!

Van szerencsém a n. é. közönség tudomására hozni, miszerint az Andrássy-ut 24. sz. alatt létező **Opera kávéház általam megvétetett.** Törekvésem leend kitünő italok és pontos kiszolgálás által, ugy szintén legfőbb bel- és külföldi hirlapok bes erzésével becses vendégeim teljes megelégedését elnyerni és azt megtartani.

Számos látogatásért esd kiváló tisztelettel 2565

Schvartz Mór R.

Figyelmeztetés.

Minthogy, mint a hirlapokból tapasztalom, előttem ismeretlen egyenek magukat hamisan saját czégem, valamint más itteni czégek birtokosainl adták ki, nem is létező értékpapirokra szóló alüzleteket kötve, joglalanul pénzeket is felvettek, — ezennel kinyilatkoztatom, hogy én semminemü utazót, ügynököt nem alkalmazok, és hogy tőlem egyáltalában senki föl nem batalmaztatott részemre bárminemü ügyletet megkötni avagy pénzt vagy pénzértékeket elfogadni. Meghizások és fizetések kizárólag közvetlenül czimem alatt eszközlendők.

Budapest 1885. szeptember hó 10. 2569

Braun József, bankűzlet

IV., Deák-utcza 5. sz. a.

Mindazon barátaimnak és ismerőseimnek, kik forrón szeretett felejthetlen nőm **Hacker Józsefné** szül. **Heumann Amália** elhunyta alkalmából, fájdalmamat részvét nyilatkozataikkal enyhiteni igyekeztek, ezuton fejezem ki legbensőbb köszönetemet.

Csanyon, 1885. augusztus 14.

2571 **Hacker József.**

Első rangu vasmentes savanyuviz, szénsavdus, lithium és bornátrium tartalmu forrás

Salvator

vese, hugydara, köszvény és hólyag bántalmak ellen, továbbá a légző és emésztési szervek hurutos bántalmainál orvosi tekintélyek által rendelve.

Borral használva igen kellemes üditő italt szolgáltat.

Kapható ásványviz-kereskedésekben s a legtöbb gyógyszertárban.

1540 A Salvator-forrás igazgatósága Eperjesen.

Budapesten főraktár ÉDESKUTY L. urnál.

SZINHAZAK ES MULATSAGOK.

NEMZETI SZINHÁZ

Évi b. 133 Havi b. 13.

Budapest, szept. 16-án.

A hol unatkoznak.

Vigjáték 3 felv. Irta Pailleron E. Forditotta Huszár I.

Személyek:

Bellac	Berczényi
Céran	Náday
Raymond	Benedek
Toulonnier	Hetényi
St. Réault báró	Gabányi
Tábornok	Szigeti Imre
Virot	Pintér
Gaiac	Kőrösmezei
Des Millets	Latabár
De Boines	Faludi
François	Sántha
Réville bgné	Sz. Prielle C.
Céran gfné	Felekiné
Loudan	Lendvayné
Raymondné	H. Lánczy I.
Villiers	G. Csillag T.
Watson	P. Márkus E.
St Réault brné	Rajnai G.
Arriegoné	Békéssy I.
De Boines brné	Györgyné

Kezdete 7 órakor.

Holnap, szept. 17-én.

Bérletszünetben.

Az ember tragédiája.

M. KIR. OPERAHÁZ.

XIII. bérletszünet.

Budapest, szept. 16-án.

A nürnbergi baba.

Vig opera 1 felv. Szövegét irta Leuven és Beauplan. Forditotta Havi Mihály. Zenéjét szerzette Ádám.

Személyek:

Cornelius	Szekeres
Donathan	Dalnoki
Miller Henrik	Saxlehner E.
Berta	Kordin

Az opera után.

NAILA, a forrás tündére.

Ballet 3 részben, 4 képben. Irták Nuitter és Saint-Leon. Az I. és IV. kép zenéjét szerzette Minkus, a II. és III-két Delibes Leo. Betanitotta Campilli Frigyes balletmester.

Személyek:

Naila	Müller K.
Nouredda	Zsuzsanics E.
Morgáb	Himrer G.
Znel	Maruzzi
Djelma	Alszeghyné
Djemil	Pini H.
Mozdok	Campilli
Khan	Weisz R.
Sindjár	Vincze
Izmail	Bodor
Trombitás	Sebestyén

Kezdete 7 órakor.

Holnap, szept. 17-én.

Bérletfolyamban:

Oselio G. k. a. vendégjátékául:

Aida.

NÉP-SZINHÁZ.

Budapest, szept. 16-án.

Az ördög pirulái.

Látványos bohóság, énekkel, tánczczal és zenével, 3 felv. és 15 képben.

Személyek:

Albert	Sik Gizella
Magloire	Ujvári
Soltines	Kiss
Seringos	Németh
Babylas	Szilágyi
Rodriguez	Horváth
Bernadillo	V. Kovács
Izabella	Kaczér Nina
Beh. istennője	Szelényi A.
Sára	Pártényiné
Bigaro	Eöry
Marcelino	Ágostoni B.
1-ső pinczér	Kósa
2-ik «	Kopácsi
1-ső hordár	Hortobágyi
2-ik «	Fogarasi
1-ső alguazil	Narczisz
2-ik «	Marton
3-ik «	Csepreghy
4-ik «	Nemecskei
Korcsmné	Szombathelyiné
Kis korcsmné	Szeleczki E.
1-ső gnom	* * *
2-ik »	* * *
Orvos	Varga
Korcsmáros	Enyvári
1-ső diák	Béni I.
2-ik «	Gyöngyösi I.
3-ik «	Vasváriné
Boszorkány	Aranyossiné
Bachansok k.-néja	Viola I.

Kezdete 7 órakor.

Holnap, szept. 17-én.

UGYANEZ.

KRISZTINAVÁROSI SZINKÖR.

Budapest, szept. 16-án.

Bucsu előadás.

Bényeiné-Harmath E. assz. utolsó felléptével.

A háromcsőrü kacsa.

Operette 3 felvonásban.

Kezdete 7 órakor.

NÉMET SZINHÁZ.

Budapest, szept. 16-án.

Először:

Der Weg zum Herzen.

Vigjáték 4 felvonásban.

Kezdete 7 órakor.

ÁLLATKERT.

Nagy somali néger karaván

Afrika belsejéből

Struczokon lovagló

hét Dar-Furi szerecsen fiu.

Különféle állatok és ethnographiai tárgyak kiállitása.

Struczokon lovaglás

délelőtt 11, 12 órakor, délután 3, 4, 5 és 6 órakor.

Miss Cora előadásai

is láthatók.

Katona zene. 2558

Belépti dij mint rendesen.

Orpheum.

Nagymező-utcza, 17. szám.

Fellépte

Mademoiselle Pacrra Marie,

a párisi Eldoradóból.

Ujonnan szerződtetett művészeknek fellépte: 2344

Mr. Lauck és **Livingstone**, háromszoros Barr-fixe. Az 5 személyt képező miniature velociped művészek. **French** testvérek, némajáték s kosok erőző művészek társasága **Merlay**, képezi 2 hölgy és 3 ur. **Mlle Ugaldini**, gyorsfestőnő, az angol tánczoló s duettista pár **Miss Barand** és **Mr. Keudel. Sarkadi** kisasszony magyar énekesnő és **Schenk Márton** ur bécsi dalkomikus. Fellépte az átváltozó sodronykötéltánczosnak **Mr. Kromo** és a német soubrette **Clara de la Torre** kisasszonynak. — Fellépte **Mlle Grey** nemzetközi énekesnőnek. **Alfréd**-nak tulzó zene tár 5 személy. 2 hölgy és 3 ur és **Monti** testvéreknek, német kettős énekesnőnek.

IDŐJÁRÁS szept. 15. regg. 7 órakor.

Az időjelző-intézet távirati jelentése.

Állomások	Légnyomás ᵐ/ₘ 700	Szél iránya és ereje (1—12)		A hőmérséklet Celsius fokban	Csapadék ᵐ/ₘ	Felhőzet
Arad	70.6	DK	4	+ 13.1	—	—
Besztercze	—	NY	7	+ 10.0	3	—
Beszterczebánya	68.3	E	1	+ 9.6	—	—
Budapest	68.8	⊕		+ 11.6	—	—
Csáktornya	68.1	E	1	+ 12.0	—	—
Debreczen	68.6	DNY	1	+ 12.8	—	—
Eger	69.8	E	1	+ 10.0	—	—
Eszék	—	—		—	—	—
Fiume	—	—		—	—	—
Késmárk	67.0	DK	1	+ 6.4	—	—
Keszthely	—	—		—	—	—
Kolozsvár	71.2	NY	1	+ 8.2	—	—
Magyar-Óvár	67.9	K	1	+ 10.9	—	—
Mármaros-Sziget	70.6	K	2	+ 11.4	—	—
Nagy-Enyed	64.7	DNY	1	+ 8.0	—	—
Nagy-Szeben	70.7	ENY	1	+ 7.2	—	—
Nagyvárad	65.5	K	2	+ 11.0	—	—
Orsova	70.5	NY	2	+ 12.2	—	—
Pancsova	70.8	D	2	+ 12.2	—	—
Selmeczbánya	69.9	ENY	3	+ 10.6	—	—
Sopron	—	—		—	—	—
Szatmár-Németi	69.5	DK	3	+ 10.8	—	—
Szeged	68.4	DK	2	+ 12.2	—	—
Szepsi-Szt-György	69.5	⊕		+ 9.0	—	—
Szolnok	68.6	K	2	+ 13.5	—	—
Temesvár	71.5	E	2	+ 13.0	—	—
Trencsén	67.5	DK	2	+ 12.6	—	—
Ungvár	68.2	EK	2	+ 9.9	—	—
Zágráb	68.8	DNY	1	+ 11.5	—	—
Bécs	68.8	DNY	1	+ 11.8	—	—
Bregenz	69.5	D	1	+ 11.0	—	—
Lesina	69.6	E	1	+ 13.3	—	—
Pola	69.9	E	1	+ 14.8	—	—
Prága	67.5	D	1	+ 13.8	—	—

Áttekintése a mai időjárásnak:

Európában: A nagy légnyomás (770—771) a kontinens délkeleti részéből kiterjed annak többi nagy részeire is (763). Az idő Közép-Európában derült, csendes, kissé nagyobbodott hőmérséklettel.

Hazánkban: Különböző irányu mérsékelt szelek mellett, a hőmérséklet keveset változott, a légnyomás délkeleten nagyobbodott. Az idő délnyugoton derült, északkeleten részben változó, itt-ott kevés esővel. A huzamosan tartott változó jellegü idő derülő jelleget öltve, jövőre szárazabb, nappal melegebb lesz.

Kilátás a jövő időre.

Hazánkban: Csendes, derült időt várhatni, nagyobbodó hőmérséklettel.

VIZALLAS 1885. szept. 15.

Névszerint	Méter 0 fölött	alatt	Változik	Névszerint	Méter 0 fölött	alatt	Változik
Duna				**Tisza**			
Pozsony	2.15	—	áradó	M.-Sziget	0.87	—	apadó
Komárom	1.87	—	áradó	Beregszász	—	—	—
Budapest	1.80	—	áradó	Sárospatak	—	—	—
Mohács	1.90	—	áradó	Szatmár	—	—	—
Vukovár	—	—	—	Tokaj	1.85	—	apadó
Ujvidék	2.22	—	áradó	Szolnok	1.45	—	áradó
Pancsova	1.08	—	változatl	Szeged	1.88	—	apadó
Orsova	1.39	—	apadó	**Körös**			
Dráva				B.-Gyula	—	0.00	apadó
Barcs	1.14	—	áradó	**Maros**			
Eszék	1.69	—	áradó	Arad	—	0.26	változatl
Száva				**Béga**			
Mitrovicza	2.32	—	apadó	Temesvár	0.18	—	apadó

Közlekedési utmutató.

Megjelent legutóbb az Egyetértés szeptember 15-iki számában.

A budapesti áru- és értéktőzsde hivatalos árjegyzései szeptember 15.

Minőségi súly hektoliterenkint — 100 kilogrammnak ára

Faj	Irányzat	76 k/g frttól	frtig	77 k/g frttól	frtig	78 k/g frttól	frtig	79 k/g frttól	frtig	80 k/g frttól	frtig	81 k/g frttól	frtig	k/g frttól	frtig	k/g frttól	frtig
bánsági buza uj	szilárd	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—
tiszavidéki	«	7.30	7.40	7.35	7.45	7.45	7.55	7.55	7.65	7.60	7.70	7.70	7.80	—.—	—.—	—.—	—.—
pestvidéki	«	7.20	7.30	7.25	7.35	7.35	7.45	7.45	7.55	7.50	7.60	7.55	7.65	—.—	—.—	—.—	—.—
fejérmegyei	«	7.30	7.40	7.35	7.45	7.45	7.55	7.55	7.65	7.60	7.70	7.70	7.80	—.—	—.—	—.—	—.—
bácskai	«	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—
m. északv.	«	6.90	6.95	7.—	7.05	7.10	7.15	7.20	7.25	7.30	7.35	7.40	7.45	—.—	—.—	—.—	—.—

Gabona	O vagy uj	Fa	Irányzat	Minőségi súly hektoliterenkint	100 kg ára frt -tól	kr	frt -ig	kr
rozs	uj		csendes	70—72	6	—	6	20
árpa	uj	takarmány	lanyha	60—62	5	40	5	65
«	«	égetni való	—	62—64	6	20	7	20
«	«	sörfőzdei	—	64—66	7	50	9	—
zab	«	—	lanyha	39—41	6	15	6	35
tengeri	ó	bánsági	szilárd	75	5	80	5	90
«	«	másnemü	«	73	5	75	5	80
«	«	—	—	—	—	—	—	—
köles	ó	—	—	nélkül	—	—	—	—
káposzta-repcze	uj	—	lanyha	—	9⅝	—	10⅛	—
bánsági repcze	«	—	«	—	9⅝	—	10⅛	—

Szokványgabona határidőre

Gabona	Irányzat	Határidő	pénz frt	kr	áru frt	kr
buza	csendes	tavaszra	7	95	7	96
«	«	őszre	7	25	7	26
tengeri	lanyha	máj.—jun.	5	52	5	53
zab	«	tavaszra	6	75	6	77
«	«	őszre	6	30	6	32
káp. repcze	lanyha	aug.—szept.	10⅝	—	10⅞	—
—	—	—	—	—	—	—

ÉRTÉKPAPÍROK

ÁLLAMADÓSSÁG.		Utolsó árkelet pénz	áru
Magy. kir. aranyjáradék adómentes 100, 500, 1000	4%	99.60	99.90
Magy. kir. aranyjáradék adómentes 10,000	4%	—.—	—.—
Magyar papirjáradék adómentes	5%	92.55	92.85
Magyar vasuti kölcsön à 120 frt o. é. (300 frank)	5%	148.05	149.—
Magyar vasuti kölcsön 120 frt egyes darabokban	5%	148.50	149.—
Gömöri államvasuti záloglevelek	5%	—.—	—.—
Magyar 1869. keleti vasut államkötv. (elsőbbs.) adóm.	5%	98.55	99.—
Magyar 1873. keleti vasut arany v. ezüstb. (elsőbb.) adóm.	5%	124.—	125.—
Magyar 1876. keleti vasut államkötvény aranyban	5%	109.25	109.75
Magy. kir. nyeremény-kölcsön 100 frt		119.—	120.—
Magy. kir. nyeremény-kölcsön 50 frt		118.—	119.—
Tiszai és szegedi kölcsön	4%	—.—	—.—
1871-iki magyar állam-kölcsönkötvény font st.-ben	5%	—.—	—.—
1873-iki magyar állam-kölcsönkötvény font st.-ben	5%	—.—	—.—
Magyar földtehermentesitési kötvények	5%	102.50	103.50
Magyar földtehermentesitési kötvények 1867. záradékkal	5%	101.50	102.50
Magyar földtehermentesitési kötvények temesi	5%	101.75	102.75
Magyar földtehermentesitési kötvények 1867. záradékkal	5%	101.25	102.25
Magyar földtehermentesitési kötvények horvátországi	5%	102.—	103.—
Magyar földtehermentesitési kötvények erdélyi	5%	102.—	103.—

ÉRTÉKPAPÍROK		Utolsó árkelet pénz	áru
Magyar orsz. jelzálog urbéri váltságkötvények (100 frt)	5%	94.50	95.50
Kir. horv.-szlavonjelzálog földváltságkötvény (100 frt)	5%	—.—	—.—
Szőlődézsmaváltsági kötvény (100 frt)	5%	98.—	98.75
Magy. kir. kamatozó kincst. utalvány 6 hóra (100 frt)		—.—	—.—
Egyesitett államadósság papirban máj.—nov.	4²/₁₀%	83.10	83.40
Egyesitett államadósság papirban febr.—aug.	4²/₁₀%	83.10	83.40
Egyesitett államadósság ezüst kamat jan.—jul.	4²/₁₀%	83.50	83.75
Egyesitett államadósság ezüst kamat apr.—okt.	4²/₁₀%	83.50	83.75
Osztrák aranyjáradék adómentes	4%	109.50	110.—
Osztrák papirjáradék adómentes	5%	100.—	100.50
Osztr. államad., kisorsolással 1854-iki à 250 frt p. p.	4%	127.—	128.—
Osztr. államad., kisorsolással 1860-iki à 500 frt o. é.	5%	139.—	140.—
Osztr. államad., kisorsolással 1860-iki à 100 frt o. é.	5%	141.—	142.—
Osztr. államad., kisorsolással 1864-iki à 100 frt o. é.		171.—	172.—
Osztr. államad., kisorsolással 1864-iki à 50 frt o. é.		169.50	170.50
Pest város kölcsöne 1870-ből adómentes	6%	104.—	105.—
Pest város kölcsöne 1871-ből adómentes	6%	107.—	107.50
Budapest főváros 1880-iki kölcsöne adómentes	5%	99.75	100.25
Szerbiai nyeremény-kölcsön 100 frank	3%	33.75	34.25
Bécs város nyeremény-kölcsöne 1874-ből		126.25	126.75

Osztalék 1884-re	ÉRTÉKPAPÍROK — RÉSZVÉNYEK. a) Bankok.		Utolsó árkelet pénz	áru
8.—	Angol-osztrák bank	120	—.—	—.—
8.—	Budapesti bankegyes. r. társ.	100	102.50	103.—
—.—	Horvát leszámitoló bank	100	—.—	—.—
—.—	Közp. ipartársulati hitelintézet	80	—.—	—.—
21.—	Magyar általános hitelbank	200	290.25	290.50
27½ frc	Magyar jelzálog-hitelbank	100	—.—	—.—
13½ frc	Magyar jelzálog-hitelb. II. kib. id. e.	100	113.50	113.75
5.50	Magyar leszámitoló és pénzváltóbank	100	82.75	83.—
—.—	Magyar országos bank r. társ.	200	—.—	—.—
16.—	Osztrák hitelintézet	160	290.—	290.10
42.30	Osztrák-magyar bank	600	867.—	872.—
11.50	I. Magyar iparbank	100	150.—	151.—
45.—	Pesti magyar kereskedelmi bank	500	587.—	589.—
—.—	Sziszeki hitelbank	100	—.—	—.—
—.—	«Unio»-bank	100	—.—	—.—
	b) Biztositó társulatok.			
15.—	Bécsi biztositó társaság	200	213.—	215.—
10.—	Bécsi élet- és járadék-bizt. társaság	200	—.—	205.—
220.—	Első magyar általános bizt. társ.	1000	3120.—	3155.—
5.—	Foncière pesti biztositó intézet	100	69.—	70.—
20 frc	Magyar-franczia biztositó társaság	200 ar.	200.—	204.—
50.—	Pannonia viszontbiztositó társaság	300	775.—	825.—
	c) Gőzmalmok.			
40.—	Concordia gőzmalom	500	600.—	603.—
100.—	Első budapesti	1000	1315.—	1325.—
20.—	Erzsébet-malom	200	265.—	268.—
50.—	Hengermalom	500	630.—	635.—
24.—	Lujza-malom	150	304.—	306.—
30.—	Molnárok és sütők	200	415.—	418.—
50.—	Pannonia	1000	1050.—	1060.—
15.—	Viktória	300	365.—	368.—
	d) Közlekedési vállalatok.			
	«Ádria» m. tengeri haj. r.-t.	200		
	Alföld-fiumei	200	—.—	—.—
—.—	Arad-csanádi vasut	100	184.50	185.50
—.—	Arad-körösvölgyi vasut	100	—.—	—.—
—.—	Barcs-pakraczi vasut részvény-társ.	200	—.—	—.—
—.—	Báttaszék-dombovári	200	—.—	—.—
—.—	Debreczen-hajdunánási v. e. r.	100	—.—	—.—
7 frc	Déli vasut	200	—.—	—.—
—.—	Északkeleti vasut	200	137.—	138.—
—.—	Erdélyi vasut	200	175.50	176.50
1.—	Győr-sopron-ebenfurti vasut	200	183.50	184.50
—.—	Kassa-oderbergi vasut	200	—.—	—.—
—.—	Magyar-gallicziai vasut	200	149.—	150.—
—.—	M. ny. v. (székesfehérvár-győr-gráczi)	200	175.50	176.50
5.—	Mármarosi sóvasut r.-t. el. r.	100	165.—	166.—
30 frc	Osztrák-magyar államvasut	200	90.—	92.—
—.—	Pécs-barcsi vasut	200	293.25	293.50
—.—	Szamosvölgyi vasut t. els. r.	500	—.—	—.—
—.—	Szatmár-nagybányai vasut els. rkb.	100	—.—	—.—
—.—	Tiszavidéki vasut	200	251.—	252.—
21.—	Osztrák dunagőzhajózási társaság	500	458.—	463.—

Osztalék 1884-re	ÉRTÉKPAPÍROK		Utolsó árkelet pénz	áru
32.—	Pesti közuti vaspálya		595.—	595.—
22.—	Pesti közuti vaspálya élv. jegy		390.—	392.—
	e) Takarékpénztárak.			
6.—	Budapest III. kerületi	50	79.—	81.—
28.—	Országos központi	500	442.—	445.—
350.—	Pesti első hazai	1000	5900.—	5925.—
28.—	Egyesült Budapest fővárosi	200	434.—	436.—
4.50	Magyar ált. takarékpénztár r.-t.	50	88.—	89.—
	f) Különféle vállalatok.			
10.—	Alagut	105	148.50	149.50
7.20	Általános waggon-kölcsönző társaság	80	82.50	83.50
40.—	Első magyar üveggyár r.-t.	500	—.—	—.—
—.—	Északmagyarorsz. e. kőszénb. r.-t.	100	—.—	—.—
12.50	Franklin-Társulat könyvnyomda	150	206.—	208.—
85.—	Ganz és Társa vasöntöde és gépgyár	400	858.—	860.—
30.—	Gschwindt-féle szeszgyár	400	415.—	420.—
20.—	Gyapjumosó és biz. első magy.	200	260.—	270.—
30.—	Kereskedelmi testület épülete	200	000.—	—.—
40.—	Könyvnyomda «Athenaeum»	500	590.—	595.—
75.—	Pesti könyvnyomda részvény-társ.	500	1025.—	—.—
20.—	Kőszén- s téglagyár (Drasche)	200	238.—	240.—
5.—	Nemzetközi waggon-k. részv.-társ.	100	85.—	86.—
10.—	Rimamurány-salgótarjáni vasmü	100	93.	94.—
10.—	Salgótarjáni kőszénbánya	100	130.50	131.—
18.—	Schlick-féle vasöntöde s gépgyár	200	220.—	223.—
50.—	Serfőzde első magyar	300	935.—	945.—
20.—	Sertéshizlaló	200	295.—	296.—
—.—	Spodium és csontlisztgyár	200	185.—	190.—
6.50	Szálloda részvény-társaság	50	107.—	108.—
20.—	Szegedi szeszgyár és finom. r.-társ.	250	—.—	—.—
15.—	Tégla és mészégető, ujlaki	200	160.—	162.—
—.—	Török bir. dohány-egyedárus	250 frk	105.50	106.—
20.—	Téglagyár, kőbányai	150	254.—	257.—
	ZALOGLEVELEK.			
	Magyar földhitelint. papirérték	5½%	102.75	103.25
	Magyar földhitelint. papirérték	5%	101.25	101.50
	Magyar földhitelint. papirérték	4½%	95.25	95.75
	Magyar földhitelint. ar. v. ez.	5%	126.75	127.25
	Magyar jelzálogbank	5½%	101.—	102.—
	Magyar jelzálogbank	5%	98.75	99.25
	Kisbirtokosok orsz. földhitelintézete	5½%	98.25	98.75
	Osztrák-magyar bank e. é.	5%	103.—	103.25
	Osztrák-magyar bank e. é.	4½%	101.30	101.65
	Osztrák-magyar bank o. é.	4%	99.—	99.50
	Pesti magyar kereskedelmi bank	6%	103.—	103.20
	Pesti magyar kereskedelmi bank	5½%	101.50	102.—
	Pesti magyar kereskedelmi bank	5%	99.—	99.30
	«Albina» takarék- s hitelintézet	6%	100.50	101.50
	Nagyszebeni földhitelintézet	5½%	99.50	100.—
	Nagyszebeni földhitelintézet	6%	101.50	102.50
	Budapesti közuti vasp. társ. részlet	5½%	101.25	101.75
	Magyar jelzálog-hitelbank ny. köl.	4%	—.—	—.—
	Pesti hazai I. takp. e. kib. kötv.	5%	99.75	100.25

ÉRTÉKPAPÍROK — ELSŐBBSÉGEK.		Utolsó árkelet pénz	áru
Alföld-fiumei v. u. (v.-eszék)	200 5%	100.—	100.50
Alföld-fiumei vasut 1874. kib.	5%	—.—	—.—
Budapest-pécsi vasut	5%	99.—	99.50
Báttaszék-dombovár-zákányi v.	5%	99.75	100.25
Déli vasut	400 200 márka 5%	—.—	—.—
Dunagőzhajózási társulat	100 200 5%	—.—	—.—
Dunagőzhajózási társaság	200 5%	98.75	99.25
Északkeleti vaspálya	200 5%	124.50	125.50
Északkeleti vaspálya (aranyb.)	100 5%	131.50	—.—
Északkeleti vaspálya (aranyb.)	200 6%	—.—	—.—
Ész.-magyarorsz. e. kőszénb. r.-t.	200 6%	99.25	99.75
Magyar-galicziai vaspálya	200 5%	99.25	99.75
Magyar-galicziai vasp. II. kib.	200 5%	100.—	100.50
M.-ny. v. (sz.-feh.-győr-gráczi)	200 5%	99.25	99.75
Magyar nyug. v. 1874. kib.	200 100 5%	124.75	125.50
M. v. elsőbbs. berub. aranyb.	200 5%	99.25	99.75
I. erdélyi vaspálya	200 5%	—.—	—.—
Győr-sopron-ebenfurti vasut	200 6%	100.50	101.—
Kassa-oderbergi vasut, ezüstben	200 5%	100.25	100.75
Kassa-oderbergi v. (eperjes-tarn.)	200 5%	—.—	—.—
Kassa-oderbergi v. (osztr. vonal)	200 5%	—.—	—.—
Kassa-oderbergi v. (magy. vonal) arany	200 5%	—.—	—.—
Osztrák-magyar államvasut arany	5%	187.75	188.25
O.-m. államvas. 1883. kib.	400 200 4%	—.—	—.—
O.-m. államv. X. kib. 1885. 500 fr.	5%	104.—	104.25
Tiszavidéki vasut	100 5%	97.50	98.—
Budapesti lánczhid	100 6%	—.—	—.—
Lloyd és tőzsde-épület	100 5%	—.—	—.—
MAGÁNSORSJEGYEK.			
Osztrák hitelintézet		176.50	177.50
Budavárosi sorsjegy		42.25	43.25
Keglevich sorsjegy		19.—	20.
M. sz. korona orsz. vörös kereszt egylet		9.—	9.25
Osztrák vörös kereszt egylet		14.50	15.—
Pálffy sorsjegy		—.—	—.—
PÉNZNEMEK.			
Császári királyi arany (vert)		5.87	5.90
Császári királyi arany (körmöczi)		5.85	5.87
Osztrák-magyar 8 forintos arany		9.89	9.92
20 frankos arany		9.89	9.92
20 márka		12.24	12.28
Török arany lira		—.—	—.—
Osztrák és magyar ezüst		—.—	—.—
Német birodalmi bankjegy 100 márkány!		61.25	61.35
Váltók árfolyama (látra)	bank l. láb		
Német bankpiaczok 100 márka	4%	61.30	61.50
Amsterdam 100 hollandi forintért	2½%	103.20	103.40
Brüsszel 100 frankért	3%	—.—	—.—
Páris 100 frankért	3%	49.50	49.60
Marseille 100 frankért	3%	—.—	—.—
Svájczi pénzpiaczok 100 frankért	2½%	49.45	49.50
Zürich 100 frankért	2½%	49.40	49.50
London 10 font sterlingért	2%	125.—	125.10
Szentpétervár 100 rubelért	6%	—.—	—.—
Olasz bankp. 100 lire nouve ital.	5%	—.—	—.—

Bécsi tőzsde szeptember 14.

A) Általános államadósság.		PÉNZ	ÁRU
Egységes járadék, papir, május—november	5%	83.30	83.45
Egységes járadék, papir, február—augusztus	5%	83.30	83.45
Egységes járadék, ezüst, január—julius	5%	83.75	83.90
Egységes járadék, ezüstben, április—október	5%	83.85	84.—
Sorsolással, 1854-ből 250 frt sorsjegy pp.	4%	127.50	128.—
Sorsolással, 1860-ból 500 frt sorsjegy o. é.	5%	139.50	140.—
Sorsolással, 1860-ból 100 frt sorsjegy o. é.	5%	141.—	141.50
Sorsolással, 1864-ből 100 frt sorsjegy o. é.		171.—	171.25
Sorsolással, 1864-ből 50 frt sorsjegy o. é.		169.—	169.50
Como-járadék 42 lira		43.—	45.—
Államjószági jelzálogievél 120 frt	5%	156.50	158.—
Bécs-gloggniczi vasuti els. jegy, 100 frt pp.	5%	102.—	102.75
B) A birodalmi tanácsban képviselt királyságok és országok államadóssága.			
Osztrák aranyjáradék adómentes 100 frt	4%	109.85	110.—
Osztrák papirjáradék visszafizetésre 1881. 100 frt	5%	100.05	100.20
C) A magyar korona országainak államadóssága.			
Magyar aranyjáradék adómentes 100 frt	4%	99.70	99.85
Magyar papirjáradék 100 frt	5%	92.60	92.75
Magyar vasuti kölcsön 120 frt ezüst	5%	149.—	149.25
Magyar vasuti kölcsön 120 frt ar. k.	5%	143.75	149.25
Keleti vasuti áll. kötvény 1869-ből 300 frt	5%	98.55	98.90
Keleti vasuti áll. kötvény 1873-ból 300 frt	5%	124.—	124.50
Keleti vasuti áll. kötvény 1876-ból 100 frt	3%	109.40	109.80
Magyar államkölcsön 1871. sors. 100 frt	5%	—.—	—.—
Magyar államkölcsön 1873. sors. 100 frt	5%	—.—	—.—
Magyar urbéri váltság-kötvény 100 frt	5%	—.—	—.—
Magyar szőlődézsma-välts. kötv. 100 frt	5%	97.75	98.50
Magyar nyeremény-kölcsön à 100 frt		115.—	119.75
Magyar nyeremény-kölcsön à 50 frt		118.	119.—
M. tiszavidéki s szegedi ny. sorsj. 100 frt	4%	—.—	—.—
D) Földteherm. kötvények 100 frt p p.			
Csehországi	5%	107.50	—.—
Bukovinai	5%	102.75	103.25
Galicziai	5%	101.50	102.—
Karinthiai	5%	106.—	—.—
Krainai és tengerparti	5%	103.—	104.25
Morvaországi	5%	105.25	—.—
Alsó-ausztriai	5%	107.50	108.25
Felső-ausztriai	5%	104.50	—.—
Salzburgi	5%	104.—	—.—
Sziléziai	5%	—.—	—.—
Stiriai	5%	104.—	—.—
Tiroli	5%	104.75	105.75
Horvát- és szlavonországi	5%	—.—	—.—
Erdélyi	5%	101.75	102.50

		PÉNZ	ÁRU
Temesi bánsági	5%	103.—	103.50
Temesi 1867-iki sorsolási záradék	5%	101.50	102.50
Magyar	5%	103.—	103.75
Magyar 1867-iki sorsolási záradék	5%	102.25	102.25
E) Más közkölcsönök.			
Dunaszabályoz. sors. 1870-ből 100 frt	5%	116.25	116.75
Dunaszabály. kölcsön 1878-ból 100 frt	5%	104.—	105.—
Pestvárosi kölcsön 1871	6%	107.—	—.—
Pestvárosi kölcsön 1880	5%	99.50	100.55
Triesztvárosi kölcs. 1863	6%	107.75	—.—
Triesztvárosi kölcs. 1879	6%	103.75	—.—
Bécsvárosi kölcsön 1867	5%	103.—	103.75
Bécsvárosi kölcsön 1877 (ar. v. ez.)	5%	—.—	—.—
Bécsvárosi kölcsön 1874 (sorsolás)		126.20	126.50
Olasz járadék 100 lira	5%	—.—	—.—
Szerb nyeremény-kölcsön 100 frank	3%	33.50	34.—
Török vasuti kölcsön 400 frank		21.—	21.25
F) Zálogievelek, jelzálog-kötvények és kötvények (100 frtért).			
Osztrák ált. földhitelint. sors. ar. v. ez.	4½%	124.25	124.75
Osztrák ált. földhitelint. 50 éves visszaf.	4½%	99.75	100.25
Osztrák ált. földhitelint. 50 éves visszaf.	4%	95.—	95.50
Osztrák ált. földhitelint. nyeremény-kölcsön	3%	98.60	99.10
Csehországi földh.-társ. 36 éves visszaf.	5½%	95.—	—.—
Csehországi földh.-társ. 33 éves visszaf.	6%	99.50	—.—
Csehországi földh.-társ. 33 éves visszaf.	5%	93.—	93.40
Központi földhitelintézet bank 38 éves	5%	100.—	100.50
Gácsországi földhitelintézet 16 éves	6%	99.—	99.75
Gácsországi földhitelintézet 20 éves	7%	101.—	—.—
Gácsországi földhitelintézet 38 éves	6%	99.75	150.—
Morvaországi jelzálog-hitelbank 36 éves	5½%	103.25	104.—
Morvaországi jelzálog-hitelbank 36 éves	5%	102.25	102.75
Osztrák jelzálogbank 10 éves visszaf.	5½%	101.—	—.—
Osztrák jelzálogbank sorsolással	5%	101.—	—.—
Osztrák jelzálogbank sorsolással	4½%	98.—	98.50
Osztrák-magyar bank	5%	103.—	103.25
Osztrák-magyar bank	4½%	101.50	101.60
Osztrák-magyar bank	4%	99.—	99.30
Első osztrák takarékp. sorsol. 30 éves	5½%	103.75	104.50
Első osztrák takarékp. sorsol. 32 éves	5½%	103.75	104.50
Pesti hazai első takarékpénztár 40½ éves		99.75	100.25
Magyar földhitelintézet	5½%	102.90	103.70
Magyar földhitelintézet sorsolása 39 éves	5%	101.15	101.50
Magyar földhitelintézet sorsolása	4%	95.50	95.80
Magyar földhitelintézet sorsolása 30 évi arany	5%	126.50	127.50
Magyar jelzálogbank 25 évi sors.	5½%	101.90	—.—
Magyar jelzálogbank 40 évi sors.	5½%	101.90	—.—
Magyar jelzálogbank 40 évi sors.	5%	98.75	99.25
G) Elsőbbségi kötvények.			
Albrecht-pálya 300 frt ezüst	5%	99.75	100.—
Alföld-fiumei pálya 200 frt ezüst	5%	100.40	100.70
Alföld-fiumei k. 1874. 200 frt ezüst	5%	—.—	—.—
Arad-temesvári vasut 200 frt ezüst	5%	—.—	—.—

		PÉNZ	ÁRU
Cseh északi vasut 300 frt	5%	110.25	—.—
Cseh nyugati vasut 300 frt	5%	110.25	—.—
Buschtiehradi vasut 150 frt ezüst	5%	103.20	103.70
Dunagőzhajózási társ. 300 frt ezüst	5%	121.50	—.—
Dunagőzhajózási társ. 100—200 frt ezüst	6%	109.25	109.50
Dunagőzhajózási társ. 200 frt arany	5%	—.—	—.—
Duna-drávai pálya 200 frt ezüst	5%	99.80	100.20
Erzsébet-pálya 100 frt ezüst	5%	115.25	115.75
Erzsébet pálya 1862. kib. 300 frt o. é.	5%	121.50	122.—
Ferdinánd északi pálya 100 frt p. p.	5%	106.—	107.—
Ferdinánd északi pálya 100 frt o. é.	5%	101.25	101.75
Ferdinánd északi pálya 300 frt ezüst	6%	111.50	112.—
Ferencz-József-pálya 200 frt ezüst	5%	92.45	92.75
Pécs-barcsi pálya 200 frt ezüst	5%	101.70	103.20
Károly-Lajos gácsi pálya 300 frt o. é.	5%	100.40	100.80
Kassa-oderbergi pálya 200 ezüst	5%	100.60	100.90
Eperjes-tarnovi pálya 300 frt ezüst	5%	100.25	100.75
Kassa-od. (osztr. v.) 1879. 200 frt	5%	101.—	101.40
Kassa-od. (magy. v.) 1879. 200 frt	5%	—.—	—.—
Lemb.-czern.-jassii 1884 I. k. 300 frt o. é.		82.50	82.90
Lemb.-czern.-jassii 1884 II. k. 300 frt ezüst		90.75	91.10
Osztrák-magyar Lloyd 300 frt arany	5%	—.—	—.—
Osztrák-magyar Lloyd 1881. 500 frt arany	5%	128.75	128.50
Osztrák-magyar Lloyd 1882. 500 frt arany	5%	128.75	129.50
Osztrák észak-nyugati pálya 200 frt arany	5%	103.70	104.—
Osztr. ész.-nyug. p. Lit. B. 200 frt ezüst	5%	102.80	103.20
Rudolf-pálya 300 frt ezüst	4%	119.50	120.—
Rudolf-pálya 1884. kib. ezüst	5%	90.—	90.50
Erdélyi pálya 200 frt ezüst	5%	99.30	99.60
Osztrák-magyar államvasp. 500 frank	3%	196.—	197.15
Osztr.-m. áll.-vasp. 1874. k. 500 frank	3%	193.	194.
Osztr.-m. áll.-vasp. kieg. h. 500 frank	3%	189.—	190.15
Osztr.-m. áll.-vasp. I. kib. 200 frt arany	5%	—.—	—.—
Osztr.-m. áll.-vp. (brünni r.) 150 frt ezüst	5%	152.60	152.90
Déli pálya január—julius 500 frank	3%	152.75	153.—
Déli pálya április—október 500 frank	3%	123.75	129.25
Déli pálya 200 frt arany	5%	—.—	—.—
Dél-északnémet összek.-p. 100 frt o. é.	5%	99.50	100.—
Dél-é.-n. összek.-p. 1879. k. 100 frt o. é.	5%	97.—	98.—
Tiszavidéki pálya 1000 frt o. é.	5%	108.50	—.—
Tiszavidéki pálya 200 frt o. é.	5%	108.—	—.—
Magyar-gácsországi pálya 200 frt ezüst	5%	99.—	99.50
Magyar-gácsorsz. p. II. kib. 200 frt ezüst	5%	99.—	99.50
Magyar északkeleti pálya 300 frt arany	5%	99.—	99.30
Magyar északkeleti pálya 400 márka	5%	125.25	125.75
Magyar északkeleti pálya ar.-kötv.	6	131.50	—.—
M. ny. (Székesf.-győr-grácz) 200 frt	5	99.75	100.50
Magy. nyug. v. 1874. k. b. 200 frt	5	—.—	99.75
H) Különféle sorsjegyek.			
Hitelintézet 100 frt o. é.		176.75	177.25
Clary 40 frt p. p.		40.—	40.50
Dunagőzhajózási 100 frt p. p.		114.25	114.50
Insbruck városi 20 frt o. é.		18.75	19.25
Keglevich 10 frt p. p.		19.—	19.50
Krakkói sorsjegy-kölcsön 20 frt o. é.		18.—	19.—
Laibachi dijsorsjegy frt o. é.		21.20	22.—

		PÉNZ	ÁRU
Buda város kölcsöne 40 frt o. é.		43.25	43.—
Pálffy 40 frt p. p.		—.—	—.—
Osztrák vörös-kereszt-sorsjegy 10 frt o. é.		14.75	15.—
Magyar vörös-kereszt-sorsjegy 5 frt o. é.		8.—	8.25
Rudolf-alapitvány 10 frt o. é.		18.25	18.75
Salm 40 frt p. p.		54.25	54.75
Salzburgi dijsorsjegy 20 frt o. é.		22.50	23.—
St.-Genios 40 frt p. p.		49.75	50.25
Staniszlau városi 20 frt o. é.		24.—	24.75
Trieszt városi 100 frt p. p.		132.50	133.25
Trieszt városi 50 frt o. é.		68.50	69.50
Waldstein 20 frt p. p.		27.50	28.50
Windischgrätz 20 frt p. p.		38.25	38.75
Nyereményjegyek 3%-nyi kölcsön		18.—	20.—
I) Bankok részvényei.			
Angol-osztrák bank 200 frt	5%	101.25	101.50
Bécsi banktársulat 200 frt	5%	—.—	—.—
Bécsi bankegyesület 100 frt	5%	103.—	103.25
Osztrák általános földhitelintézet 200 frt	5%	226.—	227.—
Pesti magyar kereskedelmi bank 500 frt	5%	—.—	—.—
Kereskedelmi és ipar hitelintézet 160 frt	5%	289.80	290.—
Magyar általános hitelbank 200 frt	5%	290.—	290.50
Alsó-ausztriai leszámitoló társaság 600 frt	5%	585.—	590.—
Magyar leszámitoló és pénzváltóbank 100 frt	5%	82.—	82.50
Bécsi giró- és pénztár-egylet 200 frt	5%	—.—	—.—
Osztrák jelzálogbank 200 frt	5%	59.—	61.—
Magyar jelzálogbank II. kib. 200 frt	5%	113.75	114.—
Osztrák tartományi bank 200 frt	5%	100.20	100.40
Magyar országos bank 200 frt	5%	—.—	—.—
Magyar általános minicipal hitelbank 200 frt	5%	—.—	—.—
Osztrák-magyar bank 600 frt	5%	869.—	871.—
Unio-bank 100 frt	5%	79.75	80.—
Általános forgalmi bank 140 frt	5%	115.75	146.25
K) Közlekedési vállalatok részvényei.			
Albrecht-pálya 200 frt o. é.		—.—	64.—
Alföld-fiumei pálya 200 frt o. é.	5%	184.50	185.25
Arad-temesvári vasut 200 frt o. é.	5%	—.—	—.—
Cseh északi vasut 150 frt o. é.		—.—	—.—
Cseh nyugoti vasut 200 frt o. é.		—.—	—.—
Buschtiehradi vasut 500 frt p. p.	5%	—.—	—.—
Buschtiehradi vasut (lit. B.) 200 frt o. é.		—.—	—.—
Dunagőzhajózási társaság 500 frt p. p.		460.—	463.—
Duna-drávai pálya 200 frt ezüst	5%	—.—	—.—
Erzsébet-pálya 200 frt p. p.	5%	236.—	238.50
Erzsébet-pálya Lincz-Budweis 200 frt o. é.	5%	—.—	—.—
Erzsébet-pálya Salzburg-Tirol 200 frt o. é.	5%	202.50	203.50
Ferdinánd északi pálya 1000 frt p. p.	5%	2350.—	2355.—
Ferencz-József-pálya 200 frt o. é.	5%	211.50	212.—
Pécs-barcsi pálya 200 frt o. é.	5%	—.—	—.—
Károly Lajos galicziai pálya 200 frt o. é.	5%	241.—	241.50
Kassa-oderbergi pálya 200 frt o. é.	5%	149.50	150.—
Lemberg-czernovitz-jassi p. 200 frt o. é.	3%	229.25	229.75
Osztrák-magyar Lloyd 500 frt p. p.	5%	557.—	560.—
Osztrák északnyugoti pálya 200 frt o. é.	3%	159.—	169.50
Osztrák északnyugati vasut (Lit. B.) 200 frt o. é.	5%	164.50	165.—

		PÉNZ	ÁRU
Rudolf-pálya 200 frt o. é.	5%	186.75	187.—
Első erdélyi pálya 200 frt o. é.	5%	184.—	184.50
Osztrák államvasuttársaság 200 frt o. é.	5%	292.25	292.50
Déli pálya 200 frt o. é.	5%	133.25	133.50
Délészak-német összekötő pálya 200 frt p. p.	5%	162.25	162.75
Tiszavidéki pálya 200 frt p. p.	5%	251.50	252.—
Bécsi tramway 200 frt o. é.	5%	190.25	190.75
Magyar-gácsországi pálya 200 frt o. é.	5%	175.55	176.
Magyar északkeleti pálya 200 frt o. é.	5%	175.50	176.—
Magyar nyug. székesfehérvár-gráczi 200 frt o. é.	5%	165.75	166.50
L) Iparvállalatok részvényei.			
Osztrák általános épitő-társaság 200 frt		85.—	86.—
Liesingi serfőződe 100 frt		82.75	83.25
Prágai vasipar-társulat 200 frt		138.50	139.50
Rima-murányi vasipar-társulat 100 frt	5%	93.25	93.75
Salgó-tarjáni kőszénbánya 100 frt	5%	—.—	—.—
Bécsi fegyvergyár-társaság 100 frt	5%	135.—	138.—
Nemzetközi waggon-kcs. társaság Bpest 100 frt		—.—	—.—
Általános waggon-kölcs. társaság Bpest 80 frt	5%	—.—	—.—
Bécsi épitő-társaság 100 frt		60.75	70.25
Assicurazioni gen. com. 1000 frt p. p.	5%	—.—	—.—
«Duna» osztrák bizt.-részv.-társ. 200 frt o. é.	5%	—.—	—.—
Viszontbiztositó-társaság bécsi 200 frt o. é.	5%	98.—	—.—
«Securitas» viszontbiztositó társaság 250 frt o. é.		300.—	320.—
Bécsi élet- s járad.-biztositó int. 200 frt o. é.	5%	—.—	—.—
Bécsi biztositó társaság 200 frt o. é.	5%	214.—	217.—
M) Váltók (látra).			
Amsterdamra 100 holl. frt	2½%	—.—	—.—
Brüsseli 100 frank	3%	—.—	—.—
Német bankpiaczok 100 márka		61.30	61.45
London 10 font st.		125.—	125.15
Milano 100 ol. lira		—.—	—.—
Francziа bankpiaczok 100 frank		—.—	—.—
Páris 100 frank		49.47	49.52
Pétervár 100 rubel		—.—	—.—
Svájczi piaczok 100 frank		49.40	49.56
Zürich 100 frank		49.40	49.50
N) Valuták.			
Császári és királyi arany darabja		5.87	5.89
Császári és királyi reczés arany darabja		5.87	5.89
Osztrák-magyar 8 frtos arany darabja		9.91	9.92
20 frankos arany darabja		9.91	9.92
20 márkás arany darabja		12.27	12.29
Orosz imperiale darabja		10.22	10.25
Sovereigns darabja		12.44	12.49
Török arany lira darabja		11.23	11.25
Mária-Terézia (Levant) tallér darabja		—.—	—.—
Ezüst 100 frt o. é.		—.—	—.—
Ezüstjára lék-szelvény 100 frt o. é.		—.—	—.—
Német birodalmi bankjegy 100 márka		61.30	61.40
Olasz bankjegy 100 ol. lira		49.20	—.—
Orosz papir rubel darabja		1.24	49.30

E rovatban minden szó [illegible] beiktatása 2 krba kerül, hirdetésekért, melyek a [illegible] bélyegzővel el vannak látva, minden egyes [illegible] után 30 kr. bélyegdij is fizetendő.

KIS HIRDETÉSEK

Minden hirdetésre felvilágositást ad a kiadóhivatal. Levélbeli tudakozódásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges postabélyeg beküldetik, és a hirdetés alatt álló kis szám közöltetik.

Csak oly levelekre válaszolunk, melyekkel a válaszra szükséges levélbélyeg beküldetik.

Les écrivains et artistes etrangers sont invités de faire usage de hospitalité cordialement offerte de la société des écrivains et artistes hongrois.

Eladás.

Eladó a zugligetben egy gyönyörü fekvésü villa, két fertály szőllő hozzá az idei terméssel együtt igen jutányos áron eladó. Bővebbet a kiadóhivatal. 2156

Uraságoktól levetett férfi ruhák folyton jutányos árban kaphatók. IV. ker. egyetemtér 5. sz. alatt, az udvarban ajtó sz. 1., ugyanott javitó és tisztitó és kölcsönző intézet. 2432

Egy nagy kávéház sarokházban, igen élénk helyen, 15 év óta áll fenn, szép berendezéssel, nagy lakással, stb. és az egész ház haszonbérlettel együtt kedvező feltételek mellett, az üzlet teljes felhagyása végett eladó. Levelek «Kávéház» czim alatt a kiadóhivatalba kéretnek. 1978

Valódi villányi vörös csemege borok, literje 25, 30, 35, 40, 50 kr. Minta rendelvény 10 literes hordókban megrendelhető pósta vagy vaspálya utánvét mellett. Hordók gyári árakban számittatnak. Schönfeld József, Villány. 1719

Józsefvárosban (Zerge-utcza) egy szép nagy telek eladó. Bővebbet a kiadóhivatalban. 1883

Eladó olcsó, szép birtok Nógrád-Nagyfalun, Losoncztól ¾ óránvira 357 magyar hold, a ház kerttel egybe tagositott birtok, 12 hold belsőség, rajta cseréptető alatt 6 szobás urilak, egy schweiczi 2 szobás vendégház, igen jó gazdasági épületek, rajta uj takarmány rakodó, 7 hold angolpark, 3 hold hasznos zöldségek, 145 hold jó karban szántóföld, 30 hold rét, 170 hold tölgyerdő, melyből 70 hold azonnal csernek vágható és 6000 frtot ér, házak, szobák butorozva és minden felszerelve legjobb karban 30,000 o. é. frtért eladó, kedvező vételi feltételek alatt. Vállalkozók Mocsáry Béla tulajdonoshoz Nagyfaluba u. posta Losoncz forduljanak. 1918

Négyes szürke, 5 éves 15 markos sagijafaj — és kettős 5—9 éves 15½ m. v. pej-fogat eladó P.-Alapon Győr alatt, Kégl Imrénél. 1993

Figyelemreméltó. Több mint **100** egészen uj kocsik állnak eladásra, még pedig bámulatos olcsó, majdnem féláron ruganyos kocsik ára **150 azaz Egyszázötven forinttól feljebb,** kocsijaimat azért vagyok kénytelen ily olcsón elárusitani, mert épitkezek és azokat hova elhelyezni nem tudom. Hogy kocsiaim szilárdan vannak kiállitva, azokért 2 évi jótállást vállalok. Képes árjegyzék kivánatra bérmentve azonnal szolgáltatik. **Gyár és lakás páva-utcza 10. sz. saját házában. Raktár, muzeum-körut 19. szám.** Leveleket lakásomra kérek. Bogdán József kocsigyáros Budapesten. 2404

Üzlet eladás. Elénk vidéki városban jól berendezett füszer-, liszt-, üveg- és porczellánkereskedés trafikkal és szódavizgyárral rögtön jutányosan eladó. Bővebbet a kiadóhivatalban. 2161

Alkalmazást keres

Házmester, ki ilyen és irodaszolgai minőségben számos év óta van szolgálatban a főváros egyik nagy épületében, épitkezés következtében helyét megváltoztatni óhajtaná. Bővebbet a kiadóhival. 2164

Egy, a magyaróvári akadémiát végzett, 12 év óta gyakorlatilag működő, jelenleg egy nagyobb uradalomban, mint kasznár alkalmazott 32 éves, nős, hadmentes, gazdatiszt, családi körülmények miatt állását változtatni óhajtaná. Elfogad évi 800—1000 frt értékü conventióval összekötött ispáni, kasznári, esetleg gőzmalom, vagy biztositó-társulatoknál állást. Közvetitőknek eredmény esetére szigoru titoktartás mellett 3—400 frt jutalék biztosittatik. Tudakozódhatni e lap kiadóhivatalában. 1992

Hadmentes, nőtlen gazdatiszt, kitünő bizonyitványokkal 8 év óta egy uraságnál alkalmazva — állomást keres. Bővebb tudósitást a kiadóhivatal. 2311

Raktárnoki, munkafelügyelői vagy bármely tisztességes állás betöltésére ajánlkozik egy óvadékképes, nyelvismeretekkel és jó irással biró férfi, ki több éve elsőrangu üzletekben volt alkalmazva. Czime a kiadóhivatalban. 1991

Egy, ugy a háztartásban, mint minden kézimunkában s gyermekekkeli bánásmódban jártas hölgy házvezetőnőnek ajánlkozik. 1986

Alkalmazást nyer

Gyógyszerész-gyakornok kerestetik Dezső gyógyszertárában Szabadkán. 1982

Lakás és bérlet.

Két vagy három tanuló egy igen szolid jó házhoz kosztra és teljes ellátásra kedvező feltételek mellett te. fogadtatnak. 2169

Bérbeadó birtok. 440 hold kitünő talaj és szép fekvéssel elegendő és jó gazdasági épületekkel ellátva, uri lak 6 szobával és nagy kerttel, kivehető a tulajdonostól mostantól 9 évre, kedvező feltételek mellett, a birtok ¾ óranyira van vasuti állomástól jó országuton, miután házilag jól kezeltetett, az instrukczió is átvehető becsérték szerint közös megegyezés folytán. Ugyan itt egy 1000 holdas birtok bérlet végett lehet tudakozódni, mely 9 évre kiadó, teljesen instruálva, gazdasági épületekkel és uri lakkal ellátva, vasuti állomástól ½ óranyira fekszik, jó országuttal összekötve. Bővebb felvilágositást ad Schwarz Dezső károly-körut 26. sz. Budapesten. 1990

Csendes, tiszta urasági házban 2 lakás egy utczai, egy udvari, 2—3 szobával és minden kényelmes hozzávalóval november 1-ére kiadó. Bővebbet a kiadóhivatalban. 1989

Oktatás.

Egyetemi hallgató korrepetitorul ajánlkozik. Bővebbet a hiadóhivatalban. 1981

Okleveles gyermekkertésznő kerestetik délelőttre. Bővebbet a kiadóhivatalban. 1980

Kitünő bizonyitványu tekintélyes külsejü tanárjelölt állást keres helyben. Czime a kiadóhivatalban. 1960

Egy általános müveltséggel biró hölgy, ki az iskolai- nyelv- valamint a zenetanitást magas fokig adni birja megfelelő tanitásért, előkelő családban óhajt teljes ellátást nyerni. Bővebb tudositást e lap kiadóhivatalában. 2174

Tanárjelölt (okleveles néptanitó) jeles működési bizonyitványokkal, mint nevelő, correpetitor, s mint tanitó nyilv. néptanodákban a magyar, német, franczia, héber s a nép-, polgári- reáliskolák többi tantárgyaiban, szerény feltételek mellett házitanitóul vagy nevelőül ajánlkozik. Esetleg vidékre is. Levelek «A. B. C. 100» alatt e lap kiadóhivatalahoz kéretnek. 2176

Végzett orvosnövendék, izr., uri családnál helyben korrepetitori vagy nevelői állást keres. Czim a kiadóhivatalban. 1984

Bölcsész, ki már 4 év óta nevelősködik, ajánlkozik correpetitorul. Ért a gyorsirászathoz, kezdőknek tanithatja a franicziát. Bővebbet a kiadóhivatalban. 1988

Különféle.

Gyermektelen, tisztességes fiatal házaspár szabad lakásért a házmesteri teendők vagy magányos urhoz a takarítás elvégzésére ajánlkozik. Czime a kiadóhivatalban. 2175

Jó házból való leánykák teljes ellátásra és gondos ápolásra jutányos áron egy jó családhoz fölvétetnek. 2168

BUDAPESTI KALAUZ.

Szállodák:

Pannonia szálloda.
London szálloda, az osztr. magy. vasuti indóházzal szemben.
István főherczeg szálloda.
Fehér ló szálloda, Kerepesi-ut 15-ik szám.
Schmidt Orient szálloda
Kronawetter szálloda Csömöri-ut 19. Olcsó szobák.

1356—68

Kávéházak:

Szidon kávéház, Ferencz-József rakpart Thonet-udvar
Union-kávéház, váczi-körut 16. Naponk. zeneestély. Saját zenekar.
Imperial-kávéház, váczi-körut 48. Grand Café Chantant.
Árvai Kecskeméti kávéház, a borz-utcza sarkán. Naponkint zene.

Sörházak:

Nemzeti szálloda, (Kukovetz M.,) kitünő magyar konyha, olcsó árak, nap. zene.
Mikle Nándor, a polg. lövöldével szemben. Naponkint zene.

Mulatságok:

Orpheum Prugmayer József hajós-utcza 27. sz. legszebb és legolcsóbb mulató hely. Naponk. nemzetközi előadás. Páholy 4 frt. Páholyszék 1 frt I. hely 80 kr. Bemenet 50 kr. Karzat 30 kr.
Herculanum, (Freund, apród-utcza 1.) Naponk. előadás. Énekesnők: Freundné, Königswarth, Werner, Nagy Mariska, Baumgartner. Énekesek: Grüne, Prokesch, Tauer, Zimmermann.

Fényképész Békei H. király-utcza 25. Kifogástalan munka. Olcsó árak.

Értesités a t. vadászóközönség részére.

Van szerencsém a t. vadászközönség szives tudomására hozni, hogy az utóbbi időben egy budapesti fegyverkereskedő czég bécsi gyártmányu töltényeket a **saját** czégével ellátva **prágai gyártmányként** árusit, minélfogva kényszeritve érezzük magunkat vadászó közönséget kik a **jó hirnévnek örvendő prágai gyártmányu töltényeinket** szokták használni, ezennel tisztelettel értesiteni, hogy mind azon töltények, melyek gyárunkban készittetnek **Sellier & Bellot,** vagy **S. & B. Prág jegygyel vannak ellátva, minden más feliratu töltények tehát, melyek mint prágai lesznek eladva, csak czégünkkel való visszaélésre** lesznek felhasználva, amitől a t. vadászközönséget **óvni** kötelességünknek ismerjük. Tisztelettel

a prágai töltény és gyutacs gyár
előbb
Sellier és Bellot. 2554

Töltényeink kaphatók: Kirner J., Kertész T., Engl M. A. és Zubek és Bátori uraknál Budapesten.

RÖCK ISTVÁN

BUDAPESTEN, 2486

gép- és gőzkazángyár s vasöntőde, IX. ker., soroksári-utcza 22. sz.

Ajánlja szabadalm. legujabb **borsajtóit,** munkaképessége 20%-al nagyobb minden másféle legjobb sajtónál. Kifejthető erő 1 emberrel: *60,000 kg.* Ára: 130, 150, 180 forint.

Legcsekélyebb helyet igényel!! 1 helyből hajtatik. **3-szoros áttétellel bir.** *Leggyorsabban működik.* Szerkezete egészen vasból. Legnagyobb tartósság.

Ugyanezen szerkezettel szolgálhatok függélyes és fekvő olajsajtókkal 150,000 kilogramm nyomóerőre; vegyészeti, gyógyszertári és czukrászdai üzletek számára való sajtókkal is. Megtekinthető minták szerint.

Kivánatra ábrás árjegyzékekkel dijmentesen szolgálok.

Eladó tenyész-marha.

A kis-jenői főherczegi uradalom magyar-faju gulyájában:

4 drb külömböző koru bika,
30 « felfolyatott tehén és
8 « felfolyatott negyedfü üsző

van — mint számfelettiek — eladásra kijelelve, az eladás f. hó 24-én délelőtt 9 órakor fog Kis-Jenőn eszközöltetni. Vasut-állomás helyben van. Bővebb felvilágositással szolgál az uradalmi tiszttartóság Kis-Jenőn.

2564 *Szkalka Károly,* tisztartó.

Hirdetmény.

Vb. Fischer L. Pál csődválasztmányának határozata folytán a csődtömeghez tartozó:

I. Mindennemü czipész-kellékek és szerszám-áruk 9725 frt 32 kr leltári becsértékben.

II. a 644 frt 20 krra becsült bolti felszerelvények ajánlati tárgyalás utján eladatni fognak.

Venni szándékozók, szabályszerüen lepecsételt ajánlataikat az I. és II. a jelzett tárgyakra külön vagy együttesen, a leltári becsérték 10%-nak készpénzben vagy valamely fővárosi hitelintézet által kiállitott betéti könyvecskének egyidejü átadása mellett alólirt ügyvédi irodájában f. évi szeptember hó 26. délután 5 óráig benyujthatják.

A fenti áruk és üzleti felszerelvények, valamint az ezekre vonatkozó leltár az V. Nagy-korona-utcza 11. szám alatt lévő üzlet helyiségben **f. évi szeptember hó 12—26-ig** naponként délelőtt 9—12-ig és délután 2—4 óráig megtekinthetők.

Az ajánlatok elfogadása iránt a csődválasztmány a végleges határozatot fentartotta.

Budapest, 1885. szeptember hó 8-án. 2519

Dr. Farkas Emil
mint vb. Fischer L. Pál tömeggondnoka (V. Erzsébet-tér 4. sz.)

Az iskolai idényre.

Nagy raktár gyermek- és leány fehérnemüekből a legjobb szövetekből saját gyártmány, ugy szinte **kötött áruk, harisnyák, férfiharisnyák, gamaschnik, alsó-ingek, torna-ingek, nadrág-tartok, evező-ingek** stb. Továbbá uri- és női fehérnemüek, divat czikkek, kötött áruk, dr. Jäger Gusztáv tanár rendszere szerint.

Nagy választékban gyermek hordóköpenyek, főkötőcskéket, paletotokat stb. ajánl

BECKER GUSTAV
fehérnemü és divatáru üzlete
Budapest, koronaherczeg (uri) utcza 17. szám.
2520 Szerviták épülete.

A PALLAS

irodalmi és nyomdai részvénytársaság könyvkiadóhivatalában **Budapest, kecskeméti-utcza 6. sz.** megjelent és ugyanott valamint minden könyvárusnál kapható:

DIE NEUEN WAAREN USANCEN
DER
BUDAPESTER WAAREN- UND EFFECTENBÖRSE.

Jegyzetekkel ellátta

Dr. FÉLEGYHÁZY ÁGOSTON

ÜGYVÉD, A BUDAPESTI ÁRU- ÉS ÉRTÉKTŐZSDE JOGI TITKÁRA.

Második tetemesen bövitett és javitott kiadás.

Ára 2 forint.

SZABÓ JÓZSEF és TÁRSAI.

BUDAPESTI ASZTALOS-TÁRSASÁG

Fürdő-utcza 5. és Józseftér sarkán 1-ső szám.

Hazai készitmények.

A hazai asztalos-társaság mesterei ajánlják nagy raktárukat kész **asztalos- és kárpitos-butorokkal, a legegyszerübbektől a legfinomabbakig,** igen olcsó árakon, jótállással a minőség szilárdságáért. Képes árjegyzéket ingyen s bérmentesen küldünk. Vidéki megrendelések 10% felfizetés ellenében teljesittetnek. Nagyobbszerü berendezések kiválasztása czéljából 1 frt 50 kr. betét mellett szivesen szolgálunk diszes butor-albummal. 2410

PALLAS irodalmi és nyomdai részvénytársaság könyvkiadóhivatalában (Budapest, IV. ker., kecskeméti-utcza 6. szám) megjelent:

SZÉKELY TÜNDÉRORSZÁG
SZÉKELY NÉPMESÉK ÉS BALLADAK.
IRTA
BENEDEK ELEK.
RÁKOSI JENŐ ELŐSZAVÁVAL.
Ára füzve 3 forint. Diszkötésben 4 forint.

MESÉK ÉS REGÉK.
Tiz képpel.
Gyermekek részére.
Irta
FAYLNÉ HENTALLER MARISKA.
2 forint helyett csak 1 forint.

EZER MŰKERESZT.
IRTA
Dr. MAJER ISTVÁN
cz. püspök és esztergomi kanonok.
Ára füzve 5 forint. Diszkötésben 6 forint.

MAGYARORSZÁG MEZŐGAZDASÁGI, NYERSTERMÉNYEK ÉS IPARKÉSZITMÉNYEK BEHOZATALA ÉS KIVITELE.
Irta
TELKES SIMON.
1 forint helyett 50 krajczár.

FRANCZIA-MAGYAR SZÓTÁR. Szójegyzék és nyelvtani megjegyzések a franczia akadémia és a legjelesebb franczia szótárirók után. 3 nagy kötet, füzve 10 frt. Kötve 12 frt.

FOLYÉKONY GLYCERIN-CRÊME.

Szeplő, napsütés, májfoltok pörsenések **ellen**

Szeplő, napsütés, májfoltok, pörsenések **ellen**

A folyékony glycerin-creme sikerült egyesitése a legártatlanabb szereknek, melyek a bőrt nem csak simábbá és finomabbá teszik, hanem annak fiatalos frisseségét föntartják. Ez eltér az eddigi közönségesen használt glycerinillatszerektől, melyek a glycerinen kivül semmi nemü hatályos részeket nem tartalmaznak. Ára frt 1.20.

Legfinomabb glycerin-szappan glycerin és illatos növényekből, kitünően tisztiti és élénkiti a bőrt, és a finom pipereszappan minden kivánt előnyeivel bir. Darabja 35kr.

Párisi hölgypor (legfin. poudre de riz) a bőrnek leggyengédebb fehér szint adja, és ártatlansága mellett mégis a bőrt simán és szárazon tartja. — Hölgyeknél, ugy férfiaknál is borotválás után nagy kedveltségnek örvend. **Egy — doboz ára 50 kr.,** (fehér és rózsaszin) **tollal 1 frt.**

Kézmosó-por mandula-szappan és spermacetből készitve, a legártatlanabb arc- és kézbőr-tisztitó szer. — **Egy doboz ára 50 kr.**

Rouge végétal arczpirositó, ára 50 kr.

Török József gyógyszerésznél, Budapest, király-utcza 12.

Hamisitott párisi hölgypor-tól óvakodni tessék. Csak az tekintendő valódinak, melynek dobozán, valamint használati utasitásán a fenti védjegy látható.

ÉRTESITÉS.

M. kir. gazdasági tanintézet Kassán.

Az 1885—6-ki tanév október 1-én kezdődik. A rendes beiratások ideje október 1—5. A tanuló ifjuság a mező-, erdő- és kerti gazdaságban oktatást nyer, s az intézeti convictusban a nevelés követelményeinek megfelelő felügyeletben részesül. A tápintézetbeli teljes ellátásért havonkint 20 forint fizetendő. Az intézeti gazdasági szeszgyár az itteni hallgatóknak a szeszfőzőkül való kiképeztetésre kitünő alkalmat nyujt.

Az intézeti értesitő és részletes felvilágositásokkal készségesen szolgál

az igazgatóság;

2544 *Dr. Rodiczky.*

Egy, a vasuti tarifa ügyekben teljesen jártas s a magyar és német nyelvet tökéletesen biró fiatal ember azonnal **alkalmazást nyerhet.** Ajánlatok az «Adria» magyar tengeri hajózási részvénytársaság üzletvezető igazgatóságához Fiuméba intézendők. 2567

Halász-hálókat,
halász-horgokat,
vadász- és madár-hálókat
minden fajtában, teljesen készen, használati utasitással, — a siker biztositásával — ajánl **Blum Henrik** hálógyáros Konstanzban, Baden. Árjegyzék ingyen. 2194

Első magyar ruha verseny csarnok.

Egy elegans öltöny . . . **16** forint
Legfinomabb . . . . **26** forint 2441
Elegans felöltők . . . . . . **16** frttól feljebb

KOCH LIPÓT egyedül Budapest, Kristóf-tér 3. sz. I. em.

Az általánosan jó hirnevnek örvendő

fül-olaj

KIVONAT 2523

dr. Schipek cs. kir. másodorvostól, ki minden nem születéstől tartó **süketséget** gyógyit, **fülharsogást, fülszurást, fülfolyást stb.** azonnal gyógyit, valódi minőségben használati utasitássalegyütt 1 frt 50 kr. beküldése után kapható **Budapesten,** a főraktárban **Török József,** gyógyszerész, király-utcza 12.

Weil fűthető fürdőkáda 5 köböl vizzel és 1 kilo szénnel egy meleg fürdő.

Weil L. cs. kir. szab. tulajd. Bécs, I. Wallfischgasse 8. Kimeritő képes árjegyzéket ingyen. Kádak kályhával és a nélkül. 2321

Hirdetések
felvétetnek
a kiadóhivatalban
Budapesten,
IV., kecskeméti-utcza 6.

Fogorvos.

Dick V. uj rendszerü amerikai **müfogai, különösen légnyomatu fogsorok fájdalommentes fogmütétek fejgázzal, elpusztithatlan plombeok.** — Mérsékelt dijak. 603

Budapesten, Kristóf-tér 8.

Dr. Huttetz-féle
Anti-Syphilis.

A **dr. Huttetz**-től felfedezett **antisyphilitikus növényekből** előállitott 2110

Anti-Syphilis-szappan

az egyedüli több év alatt jónak bizonyult biztosan ható óvszer, syphilistikus ragadósság ellen, de elgyengült férfierő ellen alkalmazva is a legfényesebb sikereket érte el, miután a tehetetlenségtt idővel eltávolitja. Nem káros hatása biztosittatik. Ár, százszori használatra számitva 1 frt, postán küldve 1 frt 20. Valódi minőségben kapható Török József gyógyszertárában Budapesten, királyutcza 12. sz.

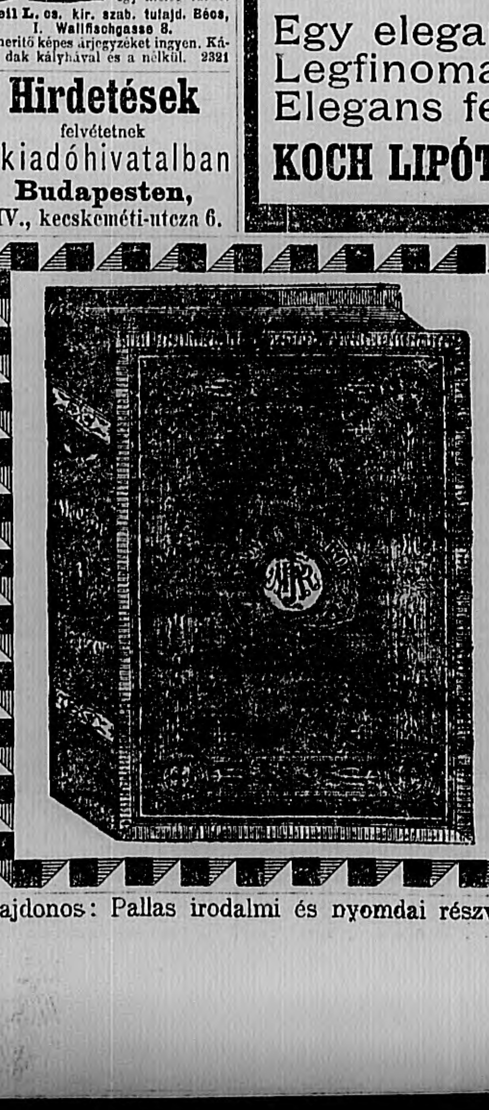

MAGYAR LEXIKON

AZ EGYETEMES ISMERETEK ENCYKLOPEDIÁJA.

Egészben 16 kötet 160 képes melléklettel.

Ezen a maga nemében egyetlen és különösen a magyar viszonyokat fölkaroló, minden tudományágat történelmi, földrajzi s életrajzi adatokat tömören magában foglaló mü, egymaga ugyszolván egy egész könyvtárt pótolni képes. Kapható füzött kötetenkint csinos boritékban 3 frt, piros, barna vagy zöld szinü diszes angol vászonkötésben 4 frtért.

PALLAS

irodalmi és nyomdai részvénytársaság, Budapest, kecskeméti-utcza 6.

185 cm. hosszu óriási **Loreley hajammal** számtalan hálairattal, melyek mindenki által megtekinthetők, bebizonyitottam, hogy az általam feltalált hajkenőcs mindenféle **hajbetegség,** u. m. **hajkihullás** ellen, a **hajnövés előmozditására, a hajtüszö erősödésére, fejgörcs korpaképződés és kopaszodás ellen,** uraknál a ritka **bajusz és szakáll ellen a legbiztosabb szerként használtatott bámulatos eredménynyel.** — Vegyelemzési bizonyitványok a legkitünőbb szakférfiaktól rendelkezésünkre állanak. — Egy tégely ára 50 kr., 1 frt, 2 frt használati utasitással együtt. Szétküldés minden világrészbe postautánvéttel vagy az összeg előzetes beküldése mellett a gyárból

CSILLAG ÉS TÁRSA

Budapest, VI., király-utcza 26.

Továbbá kapható **Budapesten:** Török József, gyógyszerésznél VI., király-utcza 12. **Özv. Mosch** utóda Dorottya-utcza, Angol királynő szálloda. **Thallmayer és Seitz,** drog. nádor-utcza 10. **Kochmeister Frigyes** utódai, V., Arany-János-ut 10., **Linek és Nagy** drog., IV. váczi-utcza 14., **Neruda F.** illatszerésznél IV., hatvani-utcza 7., **Dotschinyi Frigyes,** illatszerész. V., váczi.körut 10., **Zboray Antal** gyógyszerész a «3 koronához» III., Ó-Buda, tanulóutcza 6., **Moldoványi Sándor,** gyógyszertár «a medvéhez», II., fő-utcza., **Lustig Ede,** VII., kerepesi-ut 2., **Ujpesten:** Jung Antal, fő-utcza. **Pozsony:** Pistori Bódogh, ifj. Henrici Frigyes gyógyszerész. **Komárom:** Kovács Arisztid gyógyszerész. **Győr:** Mehlschmidt József gyógysz. **Nyitra:** Tombora Kornél gyógyszerész. **Miskolcz:** Kurucz János gyógyszerész., Horváth Károly gyógysz. **Szabadka:** Gálfy György gyógysz., Szentiványi Joó Károly gyógysz. **Kassa:** Megay Ágost gyógyszerész. **Arad:** Mersits János gyógyszerész, Gruber István. **Gattaya:** Lukimis Imre gyógyszerész. **Makó:** Nagy Adolf gyógyszerész. **Debreczen:** Dr. Rothschneck Emil gyógyszerész. **Werschetz:** Müller Oszkár, Küchler Béla gyógyszerész. **Gyöngyös:** Mersits Nándor gyógysz. **Moloncze:** Ledniczky István gyógysz. **Zenta:** Kupkai Géza gyógyszerész. **M.-Kászony:** Rácz Gyula gyógyszerész. **Zágráb:** Kögl Antal gyógyszerész. **Eszék:** Dávid Gyula gyógyszerész. **Mohács:** Szendrey Jenő gyógyszerész. **Lugos:** Vertes L. gyógyszerész. **Oszlány:** Panenka A. gyógyszerész. **H.-M.-Vásárhely:** Kiss Gyula gyógysz. **Zombor:** Saly Antal gyógysz. **Temesvár:** Jahner C. M. gyógyszerész. **M.-Borény:** Urszinyi László gyógysz. **Fiume:** Mizzan Antal gyógysz. **Csenger:** Hidassy István gyógysz. **Pancsova:** Bauer Ferencz gyógysz. **Kézdi-Vásárhely:** Kovács Ferencz gyógysz. **Baja:** Geiger Károly gyógyszerész. **Sziszek:** Kubányi Ferencz gyógyszerész. **Szt.-Gotthard:** Tomcsányi L. gyógysz. **Gyulafehérvár:** Fröhlich Gyula gysz. **Dombrád:** Szobonya Nándor gysz. **Soprony:** Molnár Lajos gyógyszerész. **Karánsebes:** Müller J. Fülöp gyógysz. **Kovermes:** Schlögl Pál gyógyszerész. **Nyiregyháza:** Korányi Imre gyógysz. **Pécs:** Alt és Böhm. **Ó-Besenyő:** Abkarovits József gyógysz. **Keszthely:** Pollák és fia. **Szeged:** Károlyi Kálmán gyógysz., Barcsay Károly gyógysz., Kovács Albert gyógysz. **Kolozsvár:** Széky Miklós gyógysz. **Tiszolcz:** Bottka Imre gyógyszerész. **Czegléd:** Bohus József gyógysz. **Szepes-Váralya:** Kunfalvi gyógysz. **Ada:** Pavlovits Emil gyógysz. **Maros-Vásárhely:** Binder Károly gyógysz. **Tasnád:** Dulka Elek gyógysz. **Aszód:** Havadi Dózsa gyógysz. **Onod:** Valkó László gyógysz. **Szatmár:** Literaty Elek gyógysz. **Szepsi-Szt.-György:** Beteg Bálint gyógysz. **Szerajovo:** Dobotzky István gyógysz. **Pápa:** Weinberger Mór. **Zala-Egerszeg:** Altstädter Mór. **Zimony:** Hirschl Mór.

MAGYAR KIRÁLYI ÁLLAMVASUTAK.

67526/85. sz.

Hirdetmény.

Ezennel közhirré tétetik, miszerint déli vonalunkon Zákány állomás Drnje megállóhely között ujonnan létesitett **Drnje-drávapart** állomást oly egész kocsi rakományokat képező szállitmányok számára, melyek egyszersmint szabadban betakarás nélkül tárolhatók, f. évi szeptember hó 9-vel megnyitottuk.

Megjegyeztetik azonban, miszerint a javaknak a vasuti kocsikba való fel- és lerakása **a felek** által lesz eszközlendő.

A szállitási dijak **a tényleges távolságok** alapján levén számitandók, e távolságok a szállitási irányhoz képest oly módon puhatolandók ki, hogy a zákány-báttaszéki vonal állomásainak Zákányig fennálló távolságaihoz **3** kilométer, a fiume-dombovári vonal állomásainak Drnje megállóhelyig fennálló távolságaihoz pedig **4** kilométer lesz hozzá számitandó.

Drnje-drávapart állomásról Zákány (helyben) állomásra, vagy Zákányon át a cs. kir. szab. déli vasut állomásaira rendelt, vagy onnét származó küldemények után vonalunkat illetőleg a **8** kilométerre eső illeték számitandó.

Az áruk berakásához szükségelt kocsik a felek által **24 órával** előbb irásbelileg megrendelendők s a feladott áruk berakása, valamint az érkező áruk kirakása a kocsik rendelkezésre bocsátásától számitandó **12 nappali óra** alatt eszközlendő, ellenkező esetben a dijszabás szerinti, óránként és kocsinkint 20 krnyi birság levén fizetendő.

Budapest, 1885. szeptember 14-én.

Az igazgatóság.

Nyomatik a kiadótulajdonos: Pallas irodalmi és nyomdai részvénytársaság körforgó gépén, Budapest, IV., kecskeméti-utcza 6. szám.